

Gorenjski Glas

PETEK, 28. NOVEMBRA 2014

LETO LXVII, ŠT. 95, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Zapor za vodjo poslovalnice

Nekdanji vodja poslovalnice AMZS Lesce Florjan Gašperin je bil zaradi prejemanja podkupnin in zlorabe položaja obsojen na tri leta in pet mesecev zapora. Peterici soobtoženih pogojne kazni. Obramba že napovedala pritožbe.

ANDRAŽ SODJA

Škofja Loka – Na Okrajnem sodišču v Škofji Loki se je z obsodilno sodbo po kar 37 glavnih obravnavah končalo sojenje Florjanu Gašperinu, Matjažu Pernušu, Dejanu Mencingerju, Tanji Kokalj, Janezu Odarju in Janezu Žemlji. Gašperina, Pernuša, Mencingerja in Kokaljevo je obtožnica bremenila prejemanja podkupnin in zlorabe položaja, saj naj bi leta 2010 kot zaposleni v AMZS poslovalnici Lesce omogočili registracijo tehnično brezhibnih vozil, in

sicer tako, da so v podatke o tehničnih pregledih vnašali podatke o svojih vozilih.

Prvoobtoženi Florjan Gašperin, tedaj vodja poslovalnice, je bil zaradi prejema 200 evrov podkupnin in storitve 34 kaznivih dejanj zlorabe položaja obsojen na tri leta in tri mesece zapora, zaradi zlorabe položaja oziroma pomoči pri kaznivem dejanju je bila obsojena tudi peterica soobtoženih. Izrečene so jim bile pogojne zaporne kazni s poskusno dobo dveh let, in sicer kontrolorjema na tehničnih pregledih Matjažu

Pernušu in Dejanu Mencingerju 11 mesecev, referentki Tanji Kokalj dva meseca ter Janezu Odarju in Janezu Žemlji 45 dni za pomoč pri zlorabi položaja. Postopek zoper referentko Jano Gašperin je bil že ob začetku postopka zaradi bolezni izločen. Gašperinu je sodnica tudi naložila plačilo stranske denarne kazni in stroškov postopka s sodnimi takсами, kar nanese več kot šest tisoč evrov, ostale stroške je v manjših deležih razdelila med soobtožene.

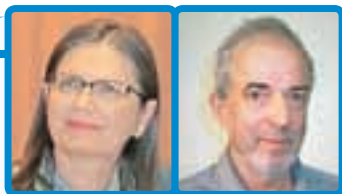
► 14. stran

Odvetniki obtoženih na čelu s Francem Rojkom, odvetnikom Florjana Gašperina, so že napovedali pritožbe.

117.

GLASOVA PREJA

Demos, 25 let

Na dan 117. Glasove preje bo minilo natančno 25 let od 4. decembra 1989, ko je bil v Ljubljani ustanovljen Demos – Demokratična opozicija Slovenije. Ta je šla na volitve in na njih 8. aprila 1990 zmagala. Ob Demosovi četrtoletnici bosta naša gosta **dr. Andreja Valič Zver**, avtorica knjige Demos, slovenska osamosvojitve in demokratizacija, in **Igor Omerza**, akter dogodkov in avtor knjige JBTZ – čas poprej in dnevi pozneje. Z njima se bo pogovarjal **Miha Naglič**.

Preja bo v četrtek, 4. decembra 2014, ob 19. uri v Vojnomirovi dvorani Ullrichove hiše v Kranju (Gorenjski muzej), zraven gradu Khislstein, Tomšičeva 42.

Prosimo, da udeležbo na Glasovi preji potrdite na tel. št.: 04 201 42 00 ali na dina.kavcic@g-glas.si

Pokrovitelj dogodka je Gorenjski muzej.

Vabljeni!

Pivovarna v žirovniški poslovni coni

V poslovni coni v Žirovnici je zrasel nov poslovni objekt, butična pivovarna Carniola, v kateri bodo v prihodnjih tednih začeli variti pivo.

► 15. stran

Končali popis škode

Občinske komisije so večinoma končale popis škode, ki so jo naredile oktobrske poplave.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
MATEJA RANT

Škofja Loka, Žiri, Gorenja vas – V sredo se je iztekel rok, do katerega so občinske komisije popisovale škodo, ki so jo povzročile poplave 22. oktobra. V Škofji Loki so škodo popisali in jo vnesli v spletno aplikacijo, nam je povedal poveljnik Civilne zaščite Nikolaj Kržišnik. »Po metodologiji Uprave RS za

zaščito in reševanje je ocenjena na približno 1,670 milijona evrov,« je dejal sogovornik in pojasnil tudi, zakaj tolikšen razkorak med sedanjo in prvotno ocenjeno škodo, ki je bila kmalu po poplavih ocenjena na pet milijonov evrov. Slednja je namreč vsebovala tudi predviden strošek sanacije, kjer so upošteevane tudi morebitne izboljšave.

► 3. stran

JELOVICA

ZAMRZNJENE CENE OKEN -25%

080 23 23
www.jelovica-okna.si

AKTUALNO

Nasilje je treba prijaviti

Mladi naj spregovorijo o nasilju, ki se jim dogaja oziroma so mu priča, je bilo osnovno sporočilo okrogle mize, ki jo je v ponedeljek pripravil Center za socialno delo Škofja Loka v okviru regijske koordinacije za obravnavo nasilja v družini.

2

AKTUALNO

Usad poškodoval prekrivne plasti

Zaradi obilnih oktobrskih padavin je prišlo do poškodb na enem od odlagališč ostankov iz rudnika urana Žirovski vrh, to je na odlagališču Jazbec. Na površini odlagališča Boršt ni bilo sprememb.

3

KRONIKA

Gorenjski kriminalisti našli truplo novorojenčka

Gorenjski kriminalisti so v okolici Tržiča našli truplo novorojenčka, so potrdili na policijski upravi in pojasnili, da so truplo našli na podlagi prijave občana.

14

ZADNJA

Smuča še pri devetdesetih

Med tistimi, ki komaj čakajo začetek smučarske sezone, je tudi Kamničan Franci Primožič, ki je minuli teden kupil letno smučarsko vozovnico za smučišče Kravec. Nič nenavadnega, če mož ne bi dopolnil že go let.

40

VREME

Oblačno bo, tu in tam bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. V nedeljo zvečer se bodo padavine začele krepiti.

5/8 °C

jutri: pretežno oblačno

Jutri kongres Nove Slovenije

Na jutrišnjem volilnem kongresu stranke Nova Slovenija (NSi) se bosta za mesto predsednice (predsednika) potegovala Ljudmila Novak in Aleš Hojs.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Vrhnik – Na Vrhniki bo jutri kongres stranke NSi. Osmi kongres te stranke je volilni, izbirali bodo predsednico (ali predsednika) stranke, izvršni in nadzorni odbor ter razsodišče NSi. Kandidata za predsedniško mesto sta dva, dosedanja predsednica Ljudmila Novak in podpredsednik Aleš Hojs. Za izvršni odbor kandidira 23 kandidatov, gorenjski občinski odbori so za članstvo v njem predlagali Jožefa Cvetka iz Bohinja, Romana Lenassija iz Domžal in Mateja Tonina iz Kamnika. Med ducatov kandidatov za nadzorni odbor je tudi Irena Dolenc iz Kranja, za razsodišče pa Franc Avbelj iz Domžal.

Dosedanja predsednica stranke Ljudmila Novak je vodenje stranke prevzela pred šestimi leti, potem ko je NSi doživela neuspeh na volitvah in se znašla pred vrati državnega zbora, na naslednjih volitvah pa se je spet prebila v parlament. Po letošnjih volitvah je še nekaj časa kolebala, ali naj vnovič kandidira, takrat se je tudi govorilo, naj bi se za vodenje stranke potegoval vodja poslanske skupine NSi Matej Tonin. Ko se je Novakova odločila in objavila, da se bo spet potegovala za vodenje stranke, jo je Tonin pri kandidaturi podprl. Njen protikandidat Aleš Hojs pa je ob svoji kandidaturi dejal, da se je zanj odločil, da se v stranki pokaže, kdo so tisti, ki njeno prihodnost vidijo drugače.

Nasilje je treba prijaviti

Mladi naj spregovorijo o nasilju, ki se jim dogaja oziroma so mu priča, je bilo osnovno sporočilo okrogle mize, ki jo je v ponedeljek pripravil Center za socialno delo Škofja Loka v okviru regijske koordinacije za obravnavo nasilja v družini.

MATEJA RANT

Kranj – Skoraj polovica dijakov je že bila priča nasilju v družini, 42 odstotkov jih doživlja vsaj blažje oblike izpostavljenosti nasilju, 15 odstotkov pa doživlja tudi težje oblike nasilja, kot so klofute, psihično nasilje, žaljenje. To so izsledki raziskave o izpostavljenosti dijakov nasilju v družini, ki jo je med nekaj čez tisoč slovenskimi dijaki opravila dr. Ksenija Domiter Protner, ki že več let raziskuje problem nasilja v družini, zlasti zlorabe otrok in mladostnikov. V ponedeljek je o tem spregovorila tudi na posvetu z okroglo mizo na to temo v avli kranjske občine. Namenjen je bil ravnateljem, svetovalnim delavcem in učiteljem gorenjskih srednjih šol, a se ga je udeležila le peščica.

Na premajhno zanimanje s strani pristojnih je opozorila tudi regijska koordinatorica za preprečevanje nasilja v družini Aleksandra Kafol, ki meni, da so rezultati raziskave izjemno pomembni in bi bilo nujno z njimi seznaniti širšo strokovno javnost. Na leto v vseh petih centrih za socialno delo na Gorenjskem obravnavajo okrog 370 otrok, ki so ogroženi zaradi nasilja, od tega je bila v 24 primerih žrtev srednješolec. Največ jih je izpostavljenih fizičnemu in psihičnemu nasilju, v dveh primerih je šlo za

V avli kranjske občine so pripravili okroglo mizo o izpostavljenosti srednješolcev nasilju v družini. / Foto: Gorazd Kavčič

spolno nasilje. A problem nastane, je opozorila, ko je treba nasilje prijaviti. »Za to se odloči le malo srednješolcev. Ampak nasilje je treba prijaviti, sicer ga ni mogoče ustaviti,« je poudarila Aleksandra Kafol. Tudi kriminalistična inšpektorica pri Policijski upravi Kranj Mihaela Perkovič Karadža je potrdila, da imajo prijave s strani srednješolcev bore malo, sploh v primerih, ko ne gre za fizično nasilje, ki ga je najlažje opaziti. Obžalovala je, da je bilo na posvetu tako malo predstavnikov srednjih šol, saj so prav opažanja strokovnih delavcev zelo pomembna pri nadaljnjih postopkih na sodišču. Več pobud v primeru kršitve otrokovih pravic si želi tudi Domen Rakovec, koordinator projekta Zagovornik

– glas otroka za Gorenjsko. »Zagovornik je potem tisti, ki stoji za otrokom in govori tako naglas, da ga slišijo tudi starši.« Doslej so po njegovih besedah pomagali okrog petsto otrokom. Prepričan je, da je večina ljudi do kršenja osnovnih pravic otroka preveč apatična. Ksenija Domiter Protner je to povezala z močnim stereotipom družine v slovenski družbi, saj je družina »sveta« in se zato ne vtikamo v to, kaj se dogaja za sosedovimi vrati. Mladostniki se v primeru, da doživljajo kakršnokoli obliko nasilja v družini, najprej zaupajo sovrstnikom, so priznali predstavniki dijaške skupnosti Gimnazije Kranj Matic Žumer, Janina Mikič in Nina Verčič. Prepričani so namreč, da jih prijatelji lažje razumejo kot

recimo stari starši, čeprav jim tudi zaupajo, a se bojijo njihovega konservativnega razmišljanja. Izrazili pa so tudi bojazen, da bi bili mladi zaradi dolgotrajnih postopkov na policiji in sodišču izpostavljeni nasilju, ki bi se še stopnjevalo. Direktorica Centra za socialno delo Škofja Loka Ivana Košir Erman jim je zagotovila, da se z vstopom institucije v družino po njihovih izkušnjah nasilje zmanjšuje in je torej njihova bojazen odveč. Vodja Kriznega centra za mlade Kresnička Ana Koren in ravnateljica Vzgojnega zavoda Kranj Staša Siter sta na koncu predstavili še, kako sami pomagajo mladim, ki se znajdejo v stiski. »Pomembno je, da otroci sploh vedo, da ta pomoč obstaja,« je poudarila Ana Koren.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme BOJAN ROBLEK z Brezj.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Darilne vrečke Papilu

V podjetju Emma iz Lesc so za letošnji praznični čas obdarovanja pripravili čudovite darilne vrečke iz ekoloških materialov, ki vam bodo še polepšale praznično vzdušje. Med motivi, ki sledijo zadnjim trendom, vas bodo prepričale nežne snežinke, vesele sovce ali pa jelen z očali, oblečen v srnjak, pulover in metuljčka. Na voljo je tudi vrečka za otroke, na katero lahko

napišete obdarovančevu ime. Trem naročnikom Gorenjskega glasa podarjamo komplet darilnih vrečk Papilu (jelečnka, sovce in vrečko, ki se jo personalizira z obdarovančevim imenom), če pravilno odgovorite na nagradno vprašanje: Kaj poleg darilnih vrečk še izdelujejo v podjetju Emma? Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do srede, 3. decembra, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 90 (11. 11.) z geslom Zdravje je najpomembnejše nagrado prinaša Ildi Marolt iz Žirovnice, Vidu Močniku iz Cerklj, Francetu Lušini iz Železnikov, Mariji Godnjov iz Tržiča in Ivanki Flander iz Zgornjih Gorij. Križanka iz GG št. 91 (14. 11.) z geslom Od trte do vina v Škofji Loki pa nagraduje Mirka Tomiča z Jesenic, Ivanko Kuralt iz Zgornje Besnice in Franca Dobreta iz Križ. Čestitamo!

Pridobivanje energije

MATEVŽ PINTAR

V anketi je sodelovalo 600 anketiranih. Sodelujoče smo vprašali, ali se jim zdi, da v Sloveniji dovolj izkoriščamo naravne vire za pridobivanje energije, kot so geotermalna voda, veter, sonce.

Zanimalo nas je tudi, ali menijo, da so vetrnice primerna rešitev za pridobivanje zelene energije.

Večina vprašanih meni, da naravnih virov za pridobivanje energije ne izkoriščamo dovolj, desetina anketiranih meni nasprotno.

Da so vetrnice primerna rešitev za pridobivanje zelene energije, meni 84 odstotkov sodelujočih, desetina vprašanih pa meni, da niso primerna rešitev.

Vsem, ki ste z nami sodelovali in na Gorenjski glas še niste naročeni, smo

ponudili brezplačno 14-dnevno prejetje časopisa. Če bi se želeli pridružiti krogu naročnikov in si ob tem izbrati tudi lepo darilo, nas pokličite v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofji Loko na številko 04/51 16 440.

Ali menite, da so vetrnice primerna rešitev za pridobivanje zelene energije?

Ali se vam zdi, da v Sloveniji dovolj izkoriščamo naravne vire za pridobivanje energije?

Podpisujejo peticijo zoper bazne postaje

Združene civilne iniciative so na državni vrh naslovile peticijo zoper tiste, ki vodijo postopke gradnje digitalnega železniškega radijskega omrežja GSM-R. Nasprotujejo namreč lokacijam baznih postaj preblizu naselij, češ da njihovo elektromagnetno sevanje škoduje zdravju ljudi.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Peticija je naslovljena na predsednika države Boruta Pahorja, vlade Mira Cerarja, ministrstva za infrastrukturo ter za okolje in prostor pa tudi varuhinji človekovih pravic Vlasti Nudorfer. Podpisniki izražajo ogorčenje, ker ministrstvo za infrastrukturo in ostale institucije, ki vodijo postopke gradnje digitalnega železniškega radijskega omrežja, upoštevajo le tehnična in ekonomska merila, ne pa tudi ljudi. Sklicujejo se na znanstveno dokazane vplive elektromagnetnega sevanja na zdravje in počutje ljudi in negativen vpliv bližine baznih postaj na tržno vrednost nepremičnin občanov. Združene civilne iniciative, ki so se sredi novembra v Beli krajini dogovorile o peticiji, navajajo okoli petdeset spornih lokacij baznih postaj, na katere že dlje časa opozarjajo odgovorne, vendar ti ne kažejo pripravljenosti za spremembo lokacij. Slednji kršijo tudi Arhuško konvencijo in njene standarde za sodelovanje javnosti

Foto: Tina Dokl

V Retečah na železniški postaji so že poleti zabetonirali temelj za bazno postajo GSM-R.

pri posegih v prostor, ki vplivajo na okolje.

Med spornimi lokacijami so tudi gorenjske, in sicer Domžale, Kamnik in Reteče. Krajanje Reteč, ki nasprotujejo postavitvi bazne postaje na železniški postaji sredi vasi, so že poleti opozorili na ta problem in odgovorne za projekt povabili na skupen sestanek. Od takrat se ni zgodilo nič. »Z ministrstva odgovora, kar pa ne pomeni, da mirujemo. Tako smo

bili tudi mi na srečanju civilnih iniciativ v Metliki, kjer smo se dogovorili za omenjeno peticijo,« nam je potrdil Brane Podobnik iz Reteč.

Podpisniki peticije (podpisane bodo zbirali do 30. novembra in jo nato izročili pristojnemu ministrstvu) zahtevajo takojšnjo ustavitev vseh del na spornih lokacijah baznih postaj GSM-R. Terjajo tudi, da se s prizadetimi ljudmi vzpostavi partnerski dialog v zvezi z določanjem lokacij. Sporne lokacije baznih

postaj naj se umakne stran iz naselij, s takšnimi odmiki od stanovanjskih in drugih ranljivih objektov in dejavnosti, da ne bodo vplivale na zdravje ljudi in zmanjševale vrednosti njihovih nepremičnin. Poleg tega naj nosilci projekta razkrijejo zainteresirani javnosti vse pomembne tehnične in poslovne podatke in namene v zvezi s sistemom GSM-R, predvsem glede morebitnega trženja antenskih stolpov za potrebe operaterjev mobilne telefonije.

Končali popis škode

◀ 1. stran

Če bodo denimo poškodovane ceste popravili zgolj tako, da bo vzpostavljeno prvotno stanje, jim ob prihodnji naravni nesreči spet grozi uničenje.

Po popisu je največja škoda na infrastrukturi, okoli 1,342 milijona evrov, na kmetijskih zemljiščih je je za 76 tisoč evrov, en uničen objekt je ocenjen na 22 tisočakov, delna škoda na poplavljenih stavbah pa znaša 180 tisoč evrov. Nikolaj Kržišnik pravi, da so od občanov prejeli 20 vlog, čeprav je bilo zalitih hiš sto. To po sogovornikovih besedah kaže, da imajo ljudje svoje premoženje zavarovano pred poplavlami in bodo povračilo

škodo uveljavljali pri zavarovalnicah.

Škodo po oktobrskih poplavih so že popisali tudi v občini Žiri. Po besedah Andreja Poljanška, ki je v občinski upravi pristojen za področje komunale, gospodarske javne službe in prostor, so poplave povzročile skupno za 1,2 milijona evrov škode. Na občinski infrastrukturi so škodo ocenili na skoraj 900 tisoč evrov, okrog 250 tisoč evrov je škoda na objektih, na kmetijskih zemljiščih pa 70 tisoč evrov.

V občini Gorenja vas - Poljane bodo natančnejši podatki o škodi znani danes, saj so jim nekoliko podaljšali rok, do katerega morajo sporočiti popis škode.

TNP v čezmejni regiji za ekološko povezanost

Bled – Alpska konvencija je na 13. Alpski konferenci v Torinu konec novembra Triglavski narodni park in italijanski Naravni park Julijsko predgorje priznala za uradno čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost. Tako sta postali deveta tovrstna pilotna regija v Alpah. »Imenovanje pomeni priznanje za naša prizadevanja za trajnostni razvoj in bo omogočilo sodelovanje na področju varstva narave z drugimi pilotnimi regijami, podporo pri tekočih in načrtovanih projektih ter umestitev projektov v subvencijske programe,« so sporočili iz javnega zavoda Triglavski narodni park. Kot so dodali, je platforma Alpske konvencije za ekološko povezanost ena izmed enajstih delovnih področij stalnega odbora Alpske konvencije. »Pripravlja skupne strategije za ohranjanje biotske raznovrstnosti v Alpah, predvsem ukrepe za povezanost med naravnimi habitati,« so pojasnili in dodali, da platforma tudi povezuje zavarovana območja v Alpah, podpira in spremlja dejavnosti na pilotnih območjih za izmenjavo izkušenj, znanja ter sodelovanja z drugimi projekti in pobudami ter predstavlja pomemben vezni člen med politiko, znanostjo in prakso. Vzpostavitev ekološke povezanosti v Alpah je tudi eden od ključnih ciljev protokola Alpske konvencije.

Usad poškodoval prekrivne plasti

Zaradi obilnih oktobrskih padavin je prišlo do poškodb na enem od odlagališč ostankov iz rudnika urana Žirovski vrh, to je na odlagališču Jazbec. Na površini odlagališča Boršt ni bilo sprememb.

MATEJA RANT

Todraž – Medtem ko na površini odlagališča Boršt ter na sistemih odvajanja vode po obilnem oktobrskem in novembrskem deževju niso zaznali sprememb, je zaradi erozije zaledja zunaj varnostne ograje odlagališča rudarske jalovine Jazbec prišlo do zasutja zadrževalnika hudourniškega potoka v obodni jarek odlagališča, je razložila vršilka dolžnosti direktorice Rudnika Žirovski vrh Hiacinta Klemenčič. Ob spodnjem robu odlagališča, kjer je največji naklon, sta se v jarek sprožila dva usada prekrivne plasti odlagališča. Na zgornjem delu odlagališča pa je bila zaradi nanosa večje količine materiala in lesne mase iz zaledja poškodovana zaščitna ograja.

Odlagališče sta si zato ogledala tudi sodelavca republiške uprave za jedrsko varnost. »Inšpektor je na odlagališču Jazbec izvedel informativne meritve hitrosti doz zunanega sevanja gama,« je pojasnila Hiacinta Klemenčič in dodala, da so na mestu, kjer je bila poškodovana prekrivna plast nad ostanki iz rudnika, zaznali nekoliko višje sevanje kot na mestu, kjer prekrivna plast ni bila poškodovana. A zunaj zaščitne ograje, je poudarila, ni bilo merljivega vpliva na raven sevanja. »Ker sta usada na strmi brežini, ju bo treba čim prej sanirati in s tem zavarovati brežino. Izvedba bo odvisna od vremenskih razmer in finančnih sredstev,« je še poudarila Hiacinta Klemenčič.

Na občini, je ob tem opozoril župan Milan Čadež, se

bijoji najslabšega scenarija, če bi ob obilnem deževju prišlo še do potresa. V tem primeru bi namreč lahko prišlo do popolnega razpada odlagališča. »Zato se nam zdi ključno, da se to sanira. Vse ostale meritve so namreč znotraj avtoriziranih mejnih vrednosti, le premiki na pobočju odlagališča Boršt za več kot sto odstotkov presegajo dovoljene.« Pred dokončnim zaprtjem podjetja bodo zato morali med drugim omejiti plazenje kamninske podlage dela odlagališča Boršt, je pojasnila Hiacinta Klemenčič. »Tako je treba izvesti interventne drenažne ukrepe na odlagališču Boršt ter študijo modeliranja raznosa hidrometalurške jalovine odlagališča Boršt v primeru popolnega razpada odlagališča in

študijo za izračun sevalne obremenitve prebivalstva po takem dogodku.« Z interventnimi ukrepi, ki obsegajo izdelavo treh drenažnih pahljač pod odlagališčem in dveh vrtin v zaledju odlagališča, bi znižali nivo podtalnice v odlagališču in tako povečali stabilnost plazu. »Prvo od omenjenih študij naj bi izvedli že letos, a je bil javni razpis zaradi nekoliko previsoke cenovno najugodnejše ponudbe označen kot neustrezen. Tako je izdelava obeh študij in interventnih ukrepov načrtovana v prihodnjem letu.« Ob tem je še navedla, da je razpis propadel zaradi 29,12 evra. Za izvedbo zapiralnih del v prihodnjem letu so jim že obljubili proračunska sredstva, je dodala, niso pa jih še zagotovili.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Mednarodni priznanji za Kranjsko Goro

Kranjski Gori v Kitzbühlu priznanje za najboljše slovensko smučišče, tamkajšnjemu hotelu Ramada Resort pa za najboljši slovenski smučarski hotel.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Kranjskogorsko smučišče in tamkajšnji hotel Ramada Resort sta na svetovnem srečanju smučarskih središč v Kitzbühlu prejela mednarodni priznanji za najboljše slovensko smučišče in najboljši slovenski smučarski hotel. Kot so sporočili iz RTC Žičnice Kranjska Gora, prestižno priznanje World Ski Awards velja za smučarskega oziroma turističnega oskarja. »Za kranjskogorsko smučišče priznanje pomeni veliko spodbudo za delo naprej in veliko odgovornost pri realizaciji nadaljnjih projektov, med katerimi je v kratkoročnem razvojnem programu tudi postavitve gondole, ki bo povezala vrh Vitranca z

dolino,« je v imenu kranjskogorskih žičničarjev povedala Klavdija Gomboc.

Nagrade je bil deležen tudi kranjskogorski hotel Hit Alpinea Ramada Resort Kranjska Gora, ki je bil tako že drugo leto zapored proglašen za najboljši smučarski hotel v Sloveniji. V sklopu tekmovanja za svetovne smučarske nagrade v Kitzbühlu je bilo sicer več kategorij turističnih ponudnikov iz 21 držav, glasovanje pa je potekalo od začetka junija do konca septembra letos.

V Kranjski Gori je v teh dneh vse nared za začetek zimske sezone, žičnične naprave pa bodo pogonili takoj, ko bodo vremenske razmere dopuščale izdelavo umetnega snega.

Svet potrdil odbore, župan imenoval direktorico

Nova direktorica občinske uprave v Kranjski Gori bo kranjska odvetnica Vesna Okršlar Šajatovič, je svetnikom na seji občinskega sveta v sredo sporočil kranjskogorski župan Janez Hrovat.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Na svoji drugi seji – prvi, ki jo je v celoti vodil novi župan Janez Hrovat – se je v sredo sestel občinski svet Kranjske Gore. Svetniki so potrdili predsednike in člane občinskih delovnih teles: Katarina Štravs (Alpska lista) bo tako v tem mandatu predsednica odbora za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti, Žiga Židan (Alpska lista) predsednik odbora za gospodarstvo in gospodarske javne službe, Bogdan Janša (SDS) predsednik odbora za prostorsko planiranje in gospodarjenje z nepremičninami, Ena Adžalić (Alpska lista) predsednica statutarno-pravne komisije, Jože Dovžan (Alpska lista) pa predsednik žirije za priznanja. Svetniki so potrdili tudi mandat Branku Hlebanji, ki je po prevzemu županske funkcije Janeza Hrovata nadomestil v občinskem svetu.

Strinjali so se tudi s spremembami občinskega pravilnika o plačah funkcionarjev ter sejinah delovnih teles, po katerih bodo svetniki po novem za udeležbo na seji prejeli nekaj

Občinski svet Kranjske Gore se je v sredo prvič pod vodstvom novega župana Janeza Hrovata sestel na svoji drugi seji v tem mandatu. / Foto: Gorazd Kavčič

manjše plačilo kot doslej (okoli 150 namesto dosedanjih 200 evrov), sejnine za člane svetov krajevnih skupnosti pa se povečujejo s 30 na 40 evrov za predsednike ter z 10 na 20 evrov za člane svetov krajevnih skupnosti. Župan Hrovat, ki sicer svoje delo opravlja nepoklicno, kar pomeni, da za svojo funkcijo ne prejema plače, temveč nadomestilo v višini 50 odstotkov županske

plače, je prepričan, da se bo na ta način pomembno znižala masa sredstev za plače. »Prihranili bomo tudi tako, da bomo v prihodnje sklicevali manj sej kot v preteklosti in na dnevni red uvrstili več točk,« je še povedal Hrovat, ki je imenoval tudi svojega podžupana. To je svetnik Blaž Knific iz Mojstrane (SD). Uradne ure za občane bo imel v stavbi Občine vsako sredo od 14. do 17. ure.

Vesna Okršlar Šajatovič, na razpisu izbrana nova direktorica občinske uprave v Kranjski Gori, bo z delom na novem delovnem mestu, kjer bo nadomestila dosedanega direktorja Rajka Puša, začela v ponedeljek. Kot je svetnikom v sredo pojasnil župan Hrovat, je Okršlarjeva sicer odvetnica iz Kranja, s katero je sodeloval, še preden je postal župan.

Kranjskogorski župan Janez Hrovat in direktor RTC Žičnice Kranjska Gora Roman Slivnik ob podelitvi nagrad v Kitzbühlu

Prav grozljivo je, koliko hrane konča v smeteh

V Trziču so na ogled postavili 82 kilogramov hrane, to je količina, ki jo povprečni Slovenec vsako leto zavrže.

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Komunalna podjetja, povezana pod okriljem Zbornice komunalnega gospodarstva, so oblikovala pobudo Skupaj za boljšo družbo, prve skupne aktivnosti pa so se odvijale v okviru Evropskega tedna zavržene hrane. V Trziču so v sredo dopoldne pred občinsko stavbo postavili 82 kilogramov hrane, to je količina, ki jo povprečni Slovenec vsako leto zavrže. »Izračunali smo tudi, da v povprečju Tržičan na depnijo odvrže 87 kilogramov drugih odpadkov in če bo šlo tako naprej, bomo kmalu zavržli več hrane kot ostalih odpadkov. Zato je še toliko

pomembnejša zaveza k trajnostnemu razvoju, ki smo jo komunalna podjetja sprejela na jesenski problemski konferenci in eden od ukrepov je

ozaveščanje potrošnikov,« je povedal Sebastijan Zupanc, direktor Komunale Trzič.

V svetu vsako leto zavržemo 1,3 milijarde ton hrane,

Tako privlačna fotografija, pa tako žalosten podatek

kar je približno tretjina vse hrane. Samo v Sloveniji smo v letu 2011 zavržli skoraj 170 tisoč ton hrane v gospodinjstvih, javnih ustanovah, gospodarstvu. Sebastijan Zupanc je ob tem opozoril, da je to še najbolj »optimističen« podatek, saj so Ekologi brez meja izračunali, da zavržemo celo do 250 tisoč ton hrane na leto. Z majhnimi spremembami v načinu, kako nakupujemo, pripravljamo hrano in razmišljamo o njej, pa lahko občutno zmanjšamo količino zavržene hrane in storimo nekaj dobrega zase, za okolje in tudi za svojo denarnico. Največ hrane med odpadki namreč pristane, ker porabe hrane ne načrtujemo, kupimo in pripravimo več hrane, kot jo potrebujemo, ostankov hrane pa ne znamo izkoristiti. Žalostno in skrb vzbujajoče je tudi, da nekateri nimajo česa dati na krožnik, in takih je v Sloveniji čedalje več, po drugi strani pa tudi zaradi brezvestnega nakupovanja tistih, ki imajo, toliko hrane pristane v smeteh.

SVET ZAVODA

Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice
Cesta Cirila Tavčarja 21, 4270 Jesenice

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA/ICE

Kandidat/ka mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja/ice izpolnjevati pogoje, skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja – ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/2011, 40/12-ZUJF in 57/12-ZPCP-2D in sklepa Sveta javnega zavoda OŠ Toneta Čufarja Jesenice z dne 20. 11. 2014).

Kandidati/tke morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Izbrani kandidat/ka bo imenovan/a za dobo 5 let. Predvideni začetek dela bo 1. 4. 2015.

Pisne prijave z overjenimi fotokopijami dokazil o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o: izobrazbi, nazivu, opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo o nekaznovanosti in potrdilo sodišča, da kandidat/ka ni v kazenskem postopku) pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov Svet zavoda Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 21, 4270 Jesenice, s pripisom »ZA RAZPIS RAVNATELJA/ICE«.

Kandidat/ka mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje, lahko pa predloži tudi kratek življenjepis. Potrdila ne smejo biti starejša od enega meseca.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

Bazar prepletenih korakov

Več kot šeststo obiskovalcev dobre volje in misli je obiskalo letošnji dobrodelni bazar, ki sta ga društvo Klub en korak več in Center Korak pripravila v Kongresnem centru Brdo pri Kranju.

VILMA STANOVNIK

Brdo pri Kranju – Dišalo je po zimi, dišalo je po bližnjih decembrskih praznikih, predvsem pa je bilo na vsakem koraku čutiti voljo po življenju, po tem, da je vsak padec priložnost za nov korak naprej. Morda smo vedeli že prej, morda so nas številni nastopajoči spomnili, da se naše usode prepletajo podobno, kot se prepletajo niti pri pletenju.

Tako tudi ni čudno, da je tradicionalni dobrodelni bazar letos dobil predznak prepleteni, saj se je glasba, za katero so poskrbeli pevci mešanega pevskega zbora Musica Viva iz Kranja, prepletala z usodami uporabnikov Centra Korak, kjer želijo osebam po pridobljeni možganski poškodbi omogočiti čim boljšo kvaliteto življenja in jih s pomočjo svojega rehabilitacijskega programa vrniti v življenje, ki so ga poznali pred poškodbo.

Vsi skupaj smo z zanimanjem prisluhli tako simpatičnima voditeljema Jeleni Jukić Wilfan kot Damijanu Pernetu ter slavnostnim govornicam. Prva med njimi je bila letos nova predsednica društva Klub en korak več Tanja Žumer, ki se je za vodenje društva najprej zahvalila dolgoletni predsednici Hermini

Na bazarju je bilo zelo živahno, izkupiček vseh prodanih izdelkov Centra Korak, Zaposlitvenega centra in stojnic društva Klub en korak več pa je bil okoli osem tisoč evrov.

Krt, nato pa spomnila na simboličnost prepletenosti med ljudmi, ki nas drži skupaj in bogati. »Niti življenja so stakne takrat, kadar smo drug za drugega tukaj, kadar smo našli trdno jedro, okoli katerega jih lahko pričvrstimo. To trdno jedro za nas predstavlja Center Korak,« je poudarila Tanja Žumer.

»S sodelavci se sleherni dan trudimo, da bi sledili svojemu poslanstvu. So dnevi, ko čutimo, da naredimo tisto mnogo več. So dnevi, ko si želimo, da bi lahko storili

več, pa tega iz različnih razlogov ne moremo. Neizmerno sem hvaležna vsem vam, ki nam stojite ob strani in nam pomagate izpolnjevati naše poslanstvo,« je poudarila direktorica Centra Korak Mateja Korošec in dodala, da je bazar namenjen predvsem njihovim uporabnikom. Med njimi je tudi magistra Irena Jan, ki se je pogumno odločila in delila svojo zgodbo o okrevanju po možganski poškodbi. Tudi Marjeta Kočvar, sestra Renate, uporabnice Centra

Korak, je spregovorila o tem, kako pomembno vlogo ima v sestrimen okrevanju Center Korak.

In tako kot se marsikaj dogaja v Centru Korak, smo obiskovalci bazara lahko nato uživali še v izvrstni modni reviji, kjer so se na modni stezi predstavile tako pevke zbora Musica Viva kot znani Gorenjci in uporabniki Centra Korak. Vsem skupaj smo nato zaploskali še ob pesmi Dan ljubezni ter v nadaljevanju večera zakorakali med pisanimi stojnicami.

Manekena na modni stezi sta bila tudi uporabnik Centra Korak Črt Janša ter častna občanka Mestne občine Kranj Tatjana Veličkovič. / Foto: Primož Pičulin

Nekdanja odlična biatlonka Tadeja Brakovič Likozar se je kot manekena predstavila skupaj z Martinom Tuškom. / Foto: Primož Pičulin

Na žgance ne gre, so rekli gostje

Na Veseli jeseni v Dupljah so podelili priznanja za najlepše urejene domove. Prijetno presenečenje večera sta bili donaciji za Sandija Novaka in Osnovno šolo Naklo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Duplje – Tradicionalna Vesela jesen pod Krivo jelko v gasilskem domu v Dupljah je bila v soboto zvečer kot običajno zelo dobro obiskana. Tudi letos so podelili priznanja za najlepše urejene domove in druge objekte, ki so si jih prislužili družina Zupanc iz Spodnjih Dupelj, Damjana in Štefan Žun iz Spodnjih Dupelj, Ana in Janez Teran iz Zadrage, Tina in Rok Starič iz Zgornjih Dupelj in Peter Košir iz Žej.

V dveurnem programu so nastopili Otroški pevski zbor Podružnične šole Duplje, Moški pevski zbor KUD Triglav Duplje, Ženski pevski zbor Dupljanke, Otroška folklorna skupina Podkuca, Rokovnjaška muzika, glasbeni trio Urša in Jure Kavčič ter Jon Van Mulders in ansambel Slovenski pozdravi. Osrednji gostje večera so bili domačini,

člani ekipe Na žgance ne gre, ki so za letošnjo kolesarsko prireditev Rekreatur po načrtih Robija Rozmana izdelali osemsedežnega poganjavčka, s katerim so se z močjo »lastnih mišic« podali na kolesarski izziv. Ne samo da je bila ta inovacija lepo sprejeta, Rekreatur so začinili tudi z dobrodelno noto in poganjavček licitirali, je povedal član ekipe Milan

Bohinc. Donacijo so predali na sobotni prireditvi; 650 evrov so donirali OŠ Naklo in 650 evrov Sandiju Novaku, ki navkljub hudi možganski poškodbi in izgubi vida dokazuje, da se z delom, vztrajnostjo in pozitivno naravnostjo premaga obup in veliko doseže. S trenerjem Romanom Kežarjem, legendo slovenske atletike, in vodjem ekipe Primožem

Černilcem trdo trenira s ciljem, da bi dosegel normo za nastop na svetovnem prvenstvu prihodnje leto v Londonu, kjer se želi kvalificirati tudi za nastop na paraolimpijskih igrah v Riu de Janeiro 2016. Sandi je močno navdušil tudi Rekreaturov ekipo Vampi, v imenu ekipe mu je Iztok Braduč predal donacijo v vrednosti petsto evrov in zagotovil, da mu bodo pomagali tudi v prihodnje. »Vsaka donacija je zelo dragocena. Iskrena hvala vsem,« je bil ganjen Sandi.

O možnostih turističnega razvoja v domači občini sta se na odru pogovorila stari novi župan Marko Mravlja in njegov »izpraševalec«, dolgoletni novinar in urednik Gorenjskega glasa Jože Košnjek. Kako se dela na tem področju, zelo dobro vedo članice in člani KTD pod Krivo jelko pod vodstvom Ivana Megliča, ki so uspešno sklenili tudi 16. Veselo jesen pod Krivo jelko.

Prejemniki priznanj za najlepše urejene domove in druge objekte z Markom Mravljo in Ivanom Megličem / Foto: Tina Dokl

Dragocena donacija za Sandija Novaka / Foto: Tina Dokl

VABILO NA PRAZNIČNI BAZAR VDC RADOVLJICA

Za vas, vaše prijatelje, sodelavce ali poslovne partnerje, je naš kulturno umetniški dogodek lahko ideja za praznično darilo. Hkrati boste s svojo prisotnostjo podprli razvoj zaposlovanja in ustvarjanja odraslih oseb z motnjo v duševnem razvoju. **V četrtek, 4. 12. 2014, vas ob 19. uri v Baročni dvorani radovljiške graščine pričakujejo ustvarjalci varstveno delovnega centra, skupina Ba-rock in Okusi Radol'ce.** Cena vstopnice: 15 EUR, 5 EUR lahko unovčite ob nakupu izdelka. Vaša cenjena naročila sprejemamo do 2. 12. 2014 na telefonsko številko 04 537 02 13 ali po elektronski pošti na naslov vdc.radovljica@cudv-ml.si.

Zbrali hrano za sedemdeset družin

MATEJA RANT

Kranj – Učenci dveh kranjskih osnovnih šol – OŠ Jakoba Aljaža in Staneta Žagarja – so skupaj z otroki Kranjskih vrtcev in Srednjo ekonomsko, storitveno in gradbeno šolo Kranj zbirali hrano za socialno ogrožene družine. Skupaj so zbrali okrog 1,3 tone hrane, s katero bodo v prazničnih decembrskih dneh prek ustanove Anina zvezdica oskrbeli sedemdeset družin z Gorenjske in Varno hišo Kranj, je pojasnila Nina Hladnik, koordinatorka projekta S. O. S. za male in velike, v okviru katerega so izpeljali

omenjeno dobrotelno akcijo. Projekt je zasnovan tako, je razložila, da dijaki, učenci, vrtčevski otroci, učitelji in vzgojitelji skozi različne aktivnosti pomagajo sočloveku in naravi. »Najbolj pa pomagamo sebi razviti oziroma obuditi temeljne človeške vrednote, kot so solidarnost, odgovornost in sočutje, kar smo združili v kratici S. O. S.« Ob tem je poudarila, da so največ dobrin zbrali prav otroci, ki tudi sami ne prihajajo iz dobro situiranih družin, in sicer iz naselja Planina oziroma OŠ Jakoba Aljaža, ter se pokazali kot izjemno srčni, sočutni in solidarni.

Foto: Tina Dokič

Krvodajalcem podelili priznanja

Drulovka – Krajevna organizacija Rdečega križa Orehek – Drulovka je v prostorih Picerije Karantanija podelila jubilejna priznanja krvodajalcem, ki s svojo humanostjo rešujejo življenja. Marko Kalan je daroval kri 50-krat, Marijan Kržišnik 40-krat, Milan Pörš 35-krat, Uroš Stanjko 30-krat, Breda Mihelič, Vojko Kozjak in Milena Enci 25-krat ter Nada Dobovšek 20-krat. Ostali prejemniki priznanj so darovali kri 15-krat, 10-krat in 5-krat. Predsednica Krajevne organizacije RK Marija Sokol se je zahvalila tudi vsem, ki nesebično pomagajo krajanom v stiski, med drugim Metodu Potočniku iz Hotavelj, ki je podaril socialno šibki družini peč za centralno kurjavo, ter Nadi Pirc, lastnica kranjske trgovine Iz roke v roko, za podarjena oblačila.

Na sliki: (od leve) predsednica Krajevne organizacije RK Marija Sokol, krvodajalka Nada Dobovšek in predsednik KS Marjan Fajfar

JAVNO NAZNANILO

o podaljšanju roka JAVNE RAZGRNITVE in spremembi termina JAVNE OBRAVNAVE Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje šolsko-športnega kompleksa v Žireh

Občina Žiri je z dnem 20. 11. 2014 začela Javno razgrnitev Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje šolsko-športnega kompleksa v Žireh. Ker je Občina Žiri kasnila z izdajo glasila Žirovske stopinje, kjer je na krajevno običajen način javnost seznanila in ji omogočila sodelovanje, se v javnem naznanilu navedeni rok podaljšuje do vključno 5. 1. 2015. Termin razpisane javne obravnave se prestavi na sredo, 17. 12. 2014, ob 16. uri.

Številka: 3500-9/2013
Datum: 25. 11. 2014

Župan Občine Žiri
Mag. Janez Žakelj

Skupaj zapeli Jenkovo »Lipo«

V torek, natanko sto let od smrti Davorina Jenka, so učenci in učitelji osnovne šole iz Cerklj, ki nosi skladateljevo ime, in podružnične šole iz Zaloga pripravili skupno prireditev znanemu rojaku v spomin.

JASNA PALADIN

Cerklje – Več kot sedemsto učencev vseh razredov iz Osnovne šole Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem in podružnične šole iz Zaloga se je v torek zjutraj zbralo v športni dvorani na skupni prireditvi, ki so jo posvetili jubileju, ki mu v občini letos namenjujejo velik pomen.

V kratkem kulturnem programu so učenci predstavili življenje svojega rojaka in rezultate šolske ankete, ki je pokazala, da že najmlajši njegovo delo zelo dobro poznajo, zaigrali znano Naprej zastava slave, ki jo je uglasbil prav Jenko, nato pa vsi skupaj zapeli še njegovo najbolj znano skladbo Lipa zelena je. »Zelo sem ponosna, da imamo na naši šoli takšne učence, kot ste vi. Pri likovnem pouku, glasbi, slovenščini, zgodovini in drugih predmetih ste se o Davorinu Jenku veliko pogovarjali. Tudi naši včerajšnji gostje iz Novega Sada niso mogli prehaliti vaše poslušnosti na koncertu in učiteljev,

Foto: Matic Zorman

Osnovno šolo Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem odslej bogati tudi Jenkov kotiček.

ki vas pripravljajo na takšne dogodke. Danes praznujemo sto let od Jenkove smrti, prihodnje leto pa bo še bolj veselo, saj bomo praznovali njegov 180. rojstni dan,« je zbrane nagovorila ravnateljica Damijana Božič-Močnik in se tako dotaknila dogodka, ki so ga v sklopu praznovanja pripravili že dan prej. V Kulturnem

hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah je namreč potekal koncert solopcev iz Novega Sada.

Na visok jubilej bo na cerkljanski osnovni šoli odslej spominjal tudi Jenkov kotiček, ki so ga na zgornjem hodniku uredili učenci sobotne šole za radovedne. Jenkovo delo in življenje so predstavili na časovnem

traku skupaj s starimi fotografijami in besedilom. Po odprtju kotička so pri Jenkovem spomeniku položili še venec, sklop prireditev pa se je nadaljeval še v Petrovčevi hiši, kjer so učenci šole odprli razstavo svojih izdelkov iz keramike. Le-ti so nastali na šolskem krožku Keramika, ki ga vodi mentorica Maja Zajc Sobočan.

»Vikendaše« bodo manj obremenili

V občini Jezersko bodo posodobili odlok o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč. Med novostmi je tudi znižanje obremenitev za počitniške hišice in povišanje za nezazidana stavbna zemljišča.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – Nepremičninskega zakona še leto ali dve ni pričakovati, zato so se v občini Jezersko odločili, da posodobijo odlok o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč iz leta 2003, ki jim je v občinsko blagajno doslej prinašal nekaj nad 40 tisočakov izvirnega prihodka. Odlok je namreč pojmovno in zakonodajno zastarel, je svetnikom na drugi seji povedal Uroš Košir iz podjetja Locus, ki za Jezersko pripravlja novo verzijo odloka.

V dosedanem odloku je sporna že določitev območij odmere nadomestila. Doslej sta bili dve, Zgornje in Spodnje Jezersko, prihajalo pa je do razlik v višini točk med dvema hišama, ki stojita vsaka na svoji

strani meje naselja in s tem na drugem območju. Po novem naj bi bila območja štiri: osrednje območje naselja Zgornje Jezersko, pretežno ravninsko območje, ki nudi dobro dostopnost do javnih funkcij proti centru naselja, območje neposrednih priključnikov na državno cesto in območja, ki so bolj oddaljena od centrov in zaradi razgibanega reliefa tudi manjakovostna. Pri odmeri nadomestila se upošteva tudi opremljenost z javno infrastrukturo in namembnost. Največ razprave med svetniki je povzročil predlog, da bi v odloku znižali obremenitev za počitniške hiše in jo povišali za nezazidana stavbna zemljišča. Sedanje razmerje med nadomestilom za stanovanjsko in počitniško hišo je 1

proti 40, kar je preveč in je bilo v nekaterih občinah že predmet ustavne pritožbe. Predlog predvideva dvakratnik obremenitve. Za nezazidana stavbna zemljišča pa lastniki plačujejo pre nizko nadomestilo, kar jih ne spodbuja niti k prodaji niti k pozidavi niti k predlogu za spremembo namembnosti. Tako se naselja ne širijo, mlade družine v domačem kraju nimajo možnosti gradnje, kar vodi k odseljevanju. Po novem naj bi bilo nadomestilo za nezazidana stavbna zemljišča štirikrat višje kot doslej. Spremembe ne bi občutno obogatile občinske blagajne, le za nekaj več kot dva tisočaka letno. Ali ne bi takšne spremembe povzročile, da bi nezazidana stavbna zemljišča ljudje sicer prodajali, a zaradi nižjih

obremenitev bi šla zemljišča pretežno za počitniške hiše, so razmišljali jezerski svetniki. Ne gre, da bi stalne prebivalce Jezerskega, ki tu plačujejo vse dajatve, bolj obremenili kot »vikendaše«, ki imajo do občine manj obveznosti, pač pa jo veliko stanejo, je bilo slišati pomisleke svetnikov. Nadomestilo za počitniški namen naj bo vendarle višje, morda štiri do šestkratnik stanovanjske stavbe, je bil eden od predlogov. Za končno odločanje, ki bo že na decembrski seji, pa svetniki želijo še nekaj odgovorov: koliko je v občini nezazidanih stavbnih zemljišč, koliko njihovih lastnikov je doma v občini Jezersko, kolikšen je po različnih virih obremenjenosti prispevek občini domačinov in kolikšen »vikendašev«.

Parkeljni treh dežel v Podkorenu

Podkoren – Danes zvečer bo v Podkorenu tradicionalno srečanje parkeljnov treh dežel, največje srečanje sajastih in rogatih iz Slovenije, Avstrije in Italije, ki v kraje pod Triglavom vsako leto privabi množico obiskovalcev. Najavljenih je kar 18 skupin, od tega osem slovenskih. Ognjeni spektakel v centru Podkorena se bo začel ob 18. uri.

Občina bo presostatično halo prodala

Jesenice – Občina Jesenice bo prodala t.i. presostatično halo oz. »balon«, ki so ga kupili leta 2013 in ga namestili nad zunanje drsališče na pomožnem nogometnem igrišču ob Športni dvorani Podmežakla. Tako so lahko na ledu trenirala društva, ki so v času obnove športne dvorane ostala brez ledene ploskve. Orientacijska prodajna vrednost hale je 60 tisoč evrov.

Sožitje prodaja podarjene slike

V restavraciji Kompliment v Škofji Loki je društvo Sožitje razstavilo osemnajst slik, ki so jim jih podarili slikarji. Razstava je prodajna, z izkupičkom pa bodo financirali svoje dejavnosti.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Društvo Sožitje Škofja Loka je invalidsko, humanitarno in prostovoljno združenje oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih staršev, strokovnih delavcev, simpatizerjev in podpornikov. Med slednjimi so tudi številni ljubitelji umetnosti, ki so svoja likovna dela podarili Sožitju z namenom, da jih prodajo in izkupiček namenijo za svoje delovanje. V društvu Sožitje si prizadevajo, da bi tako otrokom kot odraslim z motnjami v duševnem razvoju zagotovili kakovostno, smiselno in polno življenje, ki temelji na enakopravnosti in neodvisnosti.

Takose je škofjeloško društvo Sožitje, ki šteje 340 članov, od tega 160 ljudi s posebnimi potrebami, predstavilo na odprtju razstave podarjenih slik v restavraciji Kompliment na Trati. Zamisel o humanitarni prodajni razstavi se je porodila predsedniku društva Marku Mohoriču in lastnikoma restavracije Nedžadju in Klavdiji Karabegović. Klavdija njihove

člane dobro pozna in spremlja njihovo delo kot novinarka. »Srečanje z njimi se me vedno dotakne, me predrami in opozori, kaj je v življenju res pomembno in kako smo velikokrat po nepotrebnem nezadovoljni,« pravi gostiteljica razstave, ki vabi k nakupu. Bliža se namreč čas obdaranj in v poplavi materialnih dobrin ter prenasičenosti

je lahko prav slika, ki ima še humanitarno vrednost, primerna izbira.

Od odprtju razstave so se z venčkom folklornih plesov iz Bele krajine predstavili člani folklorne skupine Jelčki (izpeljanka iz šole Jela Janežiča) iz društva Sožitje. »Zbiramo denar za nakup oblek za folklorno skupino, ki šteje pet parov,« je o

namenu prodajne razstave povedal predsednik društva Marko Mohorič. Društvo ima sicer zelo razvejano dejavnost, največja pa so prevozi, ki jih zagotavlja svojim članom. Imajo pet kombijev, ki vsak dan v Škofjo Loko prepeljejo 81 članov (v vrtec, osnovno šolo, varstveno delovni center), nekateri pa še naprej v Kranj.

Ob odprtju razstave podarjenih slik so zaplesali Jelčki. / Foto: Tina Dokl

December, mesec za domače mojstre

V Rokodelskem centru domače in umetnostne obrti v Škofji Loki bo decembra svoje izdelke razstavljalo dvajset domačih rokodelcev. Ob prodajni razstavi tudi srečelov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Oktobra je minulo tri leta, odkar so na Mestnem trgu v Škofji Loki odprli Rokodelski center domače in umetnostne obrti (DUO), ki deluje v okviru Razvojnega centra Sora, odprt pa je na pobudo Sekcije za domačo in umetnostno obrt pri Območni obrtno podjetniški zbornici Škofja Loka. Domači rokodelci so zanj izdelali tudi opremo in pohištvo, sedaj pa v njem mesečno prirejajo zanimive razstave, organizirajo raznovrstne delavnice, skrbijo za stalno prodajo izdelkov članov sekcije, mojstri rokodelci, ki v centru DUO dežurajo pretežno ob sobotah, svoje izdelovanje tudi prikazujejo v živo.

»Rokodelski kruh ni lahek, v centru DUO pa imamo možnost za prodajo svojih izdelkov brez marže. Trudimo se, da so cene dostopne, tako kot pri izdelovalcih doma,« pove predsednica sekcije Petra Plestenjak Podlogar, sicer že štiri desetletja mojstrica domače in umetnostne obrti. V

Mojstrica Petra Plestenjak Podlogar pri prikazu rezbarjenja.

rokodelskem centru s svojimi izdelki sodeluje dvajset članov sekcije, njihovi ročno narejeni izdelki imajo certifikat Art&Craft, tako da obiskovalcem lahko ponudijo res kakovostne izdelke. Po njih spet vlada povpraševanje, ugotavlja etnologinja Kati Sekirnik, ki vodi center DUO, kjer skušajo tradicijo povezovati s sodobnostjo.

Ljudje želijo izdelke, izdelane ročno ali po tradicionalni tehnologiji, iz naravnih materialov, medtem ko sta njihova dizajn in uporabnost sodobna. Veliko zanimanje vlada tudi za delavnice in tečaje, ki učijo teh veščin. Popularno je pletarstvo, predenje, polstenje, v kratkem bo delavnica izdelovanja cekarjev iz ličja, na

tečajih učijo kvačkanje, pletenje, klekljanje, vezenje, rezbarjenje ... V treh letih se je v centru DUO zvrstilo več kot 30 tisoč obiskovalcev, prihaja veliko turistov, tujih in domačih. Ko so bili lani predstavljeni v televizijski turistični oddaji Na lepše, so jih obiskali tudi ljudje iz bolj oddaljenih slovenskih mest, tudi tečajev se ne udeležujejo le domačini. Svojo prepoznavnost bi radi še povečali, ob tem pa bi bili veseli, če bi lokalna oblast prisluhnila njihovim željam po večjem prostoru za delavnice.

V glavni turistični sezoni in decembra domači rokodelci priredijo prodajno razstavo. Letošnja decembrska bo odprta od ponedeljka, 1. decembra, tudi ob sobotah popoldne in ob nedeljah. Letos bodo razstavo dopolnili tudi s srečelovom, za katerega bodo dobitke prispevali mojstri rokodelci. Srečke bodo po ugodnih cenah in tudi dobitki bodo pogosti, pravzaprav nobena srečka ne bo popolnoma prazna, obljublja v rokodelskem centru DUO.

Imenovali odbore in komisije

Ob imenovanju odborov in komisij so svetniki v občini Železniki najbolj živahno razpravljali o sestavi nadzornega odbora.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – Na drugi seji novega občinskega sveta v Železnikih je bila med drugim beseda tudi o sestavi delovnih teles. Imenovali so odbore za gospodarske dejavnosti, za družbene dejavnosti, za komunalno dejavnost in varstvo okolja ter komisijo za statut in pravna vprašanja in nadzorni odbor.

Predloge je na seji podal predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Mirko Berce. Svetniki so jih razen nadzornega odbora izglasovali brez razprave. O občinskih nadzornikih pa so izrazili pomisleke svetniki iz stranke SDS, ki je že iz prejšnjih mandatov ostra opozicija županovi koaliciji. Po predlogu

mandatno-volilne komisije naj bi bili v nadzornem odboru: Janez Thaler, Senijad Čatič, Janez Pegam, Brane Bertonec in Franci Mihelčič. Svetniki Miran Šturm, Branka Krek Petrina in Tomaž Demšar so problematizirali troje predlaganih članov, Čatiča zaradi neaktivnosti v nadzornem odboru v prejšnjem mandatu, Thalerja in Bertonec pa zaradi vpletenosti pri poslovanju z občino. Tomaž Demšarju se je zdelo tudi »nehigijenično« (čeprav verjetno zakonito), da ima večino v nadzornem odboru vodilna stranka SLS. Predlagateljji so pojasnili, da se jim predlagana imena ne zdijo sporna, v primeru, da bo obravnavana zadeva, ki bo vključevala katerega od članov, pa bo ta iz obravnave izločen.

Slovesno odpirajo plavalni bazen

Železniki – Drevi ob 17. uri bo v Železnikih slovesnost ob odprtju obnovljenega plavalnega bazena. Letošnje poletje so ga namreč energetsko obnovili, zamenjali pa tudi ostreže in streho. Energetska sanacija je zajemala ureditev toplotne postaje, prezračevanje, zamenjavo stavbnega pohištva (oken in vrat), izdelavo fasadnega ovoja, izolacijo strehe. Za investicijo je občina na razpisu ministrstva za infrastrukturo pridobila 405 tisoč evrov nepovratnih sredstev, 50 tisoč evrov je za bazen prispevalo podjetje Domel, 350 tisoč evrov pa občina iz proračuna. Od 3. novembra bazen spet obratuje, danes pa ga bo župan Anton Luznar tudi slovesno odprl. Sledil bo prikaz tehnike plavanja in revija Plavalnega kluba Ratitovec Železniki. Slovesnost pripravljajo Občina Železniki, tamkajšnji plavalni klub in Javni zavod Ratitovec, ki upravlja bazen.

Prostovoljno gasilsko društvo Kokrica

Rdeči križ Slovenije
krajevni odbor Kokrica

Dobrodelni koncert POMAGAJMO KRISTINI

6. december 2014 Športna dvorana Zlato polje ob 19.00

PIHALNI ORKESTER MO KRANJ
(od 18.30 do 19.00 ure)

Nastopajoči:
VESELI SVATJE
COLORADO Country Line Dance
VESELI BEGUNJČANI
g. HERVIN JAKONČIČ
Vokalna skupina KOK'RČAN
VRISK
TAMBURAŠI
IGOR IN ZLATI ZVOKI

Povezovalac programa:
humorist PEŠKA

Cena vstopnice: 10€

Prodajna mesta vstopnic:

Lokalna društva na Kokrici, Bar Maroco, Trafika Breza Kranj, Bar Minutka, OZRK Kranj, Brunarica Štern, Gostilna Labore, Gostilna Logar, Trgovina Sončina

Na dan koncerta: 3 ure pred začetkom v dvorani na Zlatem polju

Rezervacije na 040 668 830

Sončki dobrote za družino Kemperle

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – V dvorani na Češnjici v Železnikih so minuli konec tedna priredili dobrodelni koncert Sončki dobrote. Bil je že šesti po vrsti in ob dobrem obisku so se organizatorji veselili spoznanja, da ljudje v Železnikih razumejo stisko drugih in jim pomagajo z denarjem in toplo besedo.

Letos so nastopali: Murnovi godci iz Podblince, ansambel Grajski kvintet, mažoretke Mažoretnega društva Železniki ter vsakoletni gostje kvintet Sonček iz Pivke. Zbrali so 1705 evrov, ki jih bodo po besedah Majde Tolar namenili družini Kemperle iz Železnikov, ki se je po očetovi smrti znašla v stiski, s pomočjo dobrih

ljudi pa se jim bo lažje postaviti na na svoje noge in zaživetvi dostojno življenje. »Premjemnika običajno izberemo tako, da v kraju in pri raznih društvih in organizacijah povprašamo za ljudi, ki so se znašli v stiski. Nato se s tistimi, za katere menimo, da so potrebni pomoči, pomenimo, če so pomoč pripravljene sprejeti. Če so, se tudi pogovorimo, ali bomo z zbranim denarjem kaj kupili, poravnali račune ali kaj podobnega,« pojasnjuje Majda Tolar. Na letošnji prireditvi so se med nastopajočimi nenapovedano znašli Marko, Barbara in Sabina Bevk iz Davče. Njihova družina je bila pomoči deležna lani, pa so se tudi z nastopom želeli zahvaliti za laniški dar.

Slavnostna akademija ob občinskem prazniku

MATEJA RANT

Poljane – Ob prazniku občine Gorenja vas - Poljane bodo jutri ob 19. uri v telovadnici Osnovne šole Poljane pripravili slavnostno akademijo, na kateri bodo podelili tudi letošnja občinska priznanja. Naziv častni občan bodo posthumno podelili letošnjemu Prešernovemu nagrajencu, pisatelju Vladimirju Kavčiču za njegovo obsežno pisateljsko delo. Plaketo občine bo prejelo

PGD Poljane ob 120-letnici gasilstva, priznanja pa Breda Bogataj za dolgoletno prostovoljno delo v krajevni organizaciji Rdečega križa, Društvo podeželskih žena za ohranjanje in razvoj pestrih podeželskih dejavnosti, PD Gorenja vas za 40-letno in PGD Sovodenj za 60-letno uspešno delo. Priznanje župana bodo podelili Gregorju Stanoniku za izjemne rezultate na najtežjih mednarodnih gasilskih tekmovanjih.

Srečanje predvorskih kulturnikov

Preddvor – Jutri, 29. novembra, ob 19. uri se bodo v Kulturnem domu v Preddvoru zbrali tisti, ki so od odprtja dvorane leta 1984 pa do danes soustvarjali kulturno dogajanje v Preddvoru. »V vseh tridesetih letih se je tistih, ki so nastopili samo enkrat ali dvajsetkrat, nabralo 182. Ob tej obletnici smo v Kulturnem društvu Preddvor izdali knjigo, ki opiše vse to naše amatersko delo,« pove Slavko Prezelj. Poleg kulturnikov so na srečanje vabljeni tudi častni predvorski občan dr. Mirko Cuderman, vodstvo nekdanje krajevne skupnosti in sedanji občinski vrh z županom Miranom Zadnikarjem na čelu.

Predstavitev zbirke pesmi o domovini

Škofja Loka – Na literarno domovinskem večeru v Miheličevi galeriji v Kašči bodo v torek, 2. decembra, ob 19. uri predstavili zbirko pesmi o domovini Slovenska pesem. Večer bo oblikoval avtor pesniške zbirke Igor Pirkovič, dolgoletni novinar nacionalne televizije in urednik oddaje Tednik, ki je več let kot konzul služboval v tujini in zato domovino začel dojemati bolj poglobljeno. Zbirka Slovenska pesem tako prinaša trideset hvalnic o domovini.

Opravili so šolo za življenje

Mednarodna priznanja za mlade so si zaslužili tisti učenci in dijaki, ki jih povezujejo prostovoljstvo, šport in druge veščine, dobili pa so jih minuli torek na priložnostni slovesnosti v Gimnaziji Kranj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli torek je bil za MEPI-jevce pomemben dan, saj so zaključili eno od življenjskih šolanj in dobili zaslužena priznanja. V programu MEPI so v preteklem letu sodelovali učenci petih kranjskih šol: Gimnazije Franceta Prešerna, Osnovne šole Orehek, ŠC Kranj,

Osnovne šole Franceta Prešerna in Gimnazije Kranj.

»Program MEPI je svetovno priznan program, ki mladim omogoča, da aktivno preživljajo svoj prosti čas. Mlade spodbuja, da se udeležujejo aktivnosti na različnih področjih – od prostovoljstva do športa in različnih veščin. Na naši šoli imamo vsako leto več dobitnikov

priznanj, kar dokazuje, da dijaki vztrajajo in uživajo v tem programu,« je povedala pomočnica ravnateljice Fani Mavrič, izvršna direktorica zavoda MEPI Andreja Anžur Černič pa je poudarila, da je MEPI program, ki mlade opremi z lastnostmi, ki so potrebne za premagovanje ovir v življenju, saj jih nauči vztrajanja.

»To je program, ki ni nekaj, česar se naučite in nato pozabite, če ne vadite. To je nekaj, kar se usede v vas in nosite s seboj celo življenje. Zato pravimo, da je to program, ki opremlja za življenje,« je ob čestitkah kar petindvajsetim dobitnikom bronastih priznanj in devetindvajsetim dobitnikom srebrnih priznanj poudarila Andreja Anžur Černič.

Bronasto stopnjo je opravilo petindvajset mladih, ki jim je priznanja podelila izvršna direktorica MEPI Andreja Anžur Černič. / Foto: Primož Pičulin

Devetindvajset mladih je dobilo srebrna priznanja MEPI, čestitala pa jim je pomočnica ravnateljice Gimnazije Kranj Fani Mavrič. / Foto: Primož Pičulin

Odperti za novosti in mlade

Društvo upokojencev Šenčur podpira program kranjskega Medgeneracijskega društva Z roko v roki, zato bo spodbujalo k ustanavljanju njihovih skupin za samopomoč po šenčurskih vaseh.

SIMON ŠUBIC

Šenčur – V Društvu upokojencev Šenčur si pod vodstvom predsednika Cirila Sitarja prizadevajo najti nove oblike organiziranosti in delovanja, s katerimi bi v svoje že tako številne vrste (imajo okoli 1100 članov) privabili še več upokojencev, predvsem pa skušajo biti odprti za vse generacije, zato so se v zadnjem obdobju povezali z Medgeneracijskim društvom Z roko v roki iz Kranja, ki se preko svojega programa osredotoča zlasti na medgeneracijsko sodelovanje. »V delovanju Medgeneracijskega društva Z roko v roki vidim predvsem dve kvaliteti; prva je povezovanje in druženje starejših s sovrstniki, drugi vidik, morda še

pomembnejši, pa je v medgeneracijskem sodelovanju, za kar si prizadevamo tudi mi. Prav zato vidim smisel v ustanavljanju njihovih skupin za samopomoč tudi na našem območju. Trenutno ena že deluje na Visokem,« je dejal Sitar.

Predstavniki Medgeneracijskega društva Z roko v roki s predsednikom Mirkom Steinerjem na čelu so svoje delovanje ta teden predstavili na seji upravnega odbora DU Šenčur. Kot je pojasnil Steiner, je njihova glavna dejavnost program Skupine starih ljudi za samopomoč, ki deluje in se vključuje v enega izmed najboljšejših programov na področju zadovoljevanja nematerialnih potreb starih ljudi. Trenutno imajo po Gorenjskem

43 takšnih skupin, od tega 31 v domovih za starejše občane in dvanajst zunaj njih. Skupino sestavlja praviloma do deset članov, ki se vsakotedensko srečujejo po dve uri, namen pa je, da se skupina naključno zbranih posameznikov poveže v prijateljsko skupino, v kateri vladajo topli medčloveški odnosi, prijateljstvo ter vzporedno tudi možnosti za kakovostno življenje in smiselno preživljanje starosti. Program omogoča socialno vključenost starih ljudi. Ker so voditelji in voditeljice praviloma predstavniki srednje generacije, prihaja tudi do medgeneracijskega povezovanja. Pomemben cilj programa je tudi priprava srednje generacije na lastno starost, je poudaril Steiner.

V društvu sicer vzpostavljajo tudi novo obliko medgeneracijskega povezovanja – individualno druženje s starejšim človekom, kjer njihovi prostovoljci obiskujejo predvsem težko gibljive starostnike in se z njimi družijo, se pogovarjajo, skupaj obiskujejo trgovine ali predstave in podobno. Zelo ponosni so tudi na že tradicionalni petdnevni poletni medgeneracijski tabor, ki je prvenstveno namenjen medsebojnemu druženju dveh generacij – starih staršev in vnukov. »Imamo se tako lepo, da se po petih dneh, ki minejo zares hitro, le stežka poslovimo,« je razkrila članica obeh društev – medgeneracijskega in upokojenskega – Olga Kopic.

Zapore zaradi gradnje komunalne infrastrukture

Škofja Loka – Zaradi gradnje komunalne infrastrukture bodo predvidoma do 15. decembra še vedno zapore in ovire v prometu na območju Godešiča, Reteč, Puštala in Stare ceste. V Stari Loki bodo ceste v naslednjih dneh normalno prevozne, z izjemo javne poti od Stare Loke 53 do Groharjevega naselja 17.

Sedemčlanski nadzorni odbor

Jesenice – Na seji jeseniškega občinskega sveta so prejšnji teden s tajnim glasovanjem izvolili člane nadzornega odbora Občine Jesenice. Sestavljali ga bodo: Edina Džamastagić, Ernest Poženeš, Vojko Otovič, Franc Rožič, Rajko Skubic, Maja Križnar in Vladanka Lovič.

Copatki za novorojenčke

Drage pletilje, na srečanje vas vabimo v sredo, 3. decembra, ob 16. uri v avlo Gorenjskega glasa. Do snidenja lep pozdrav!

Gorenjski Glas

Pehta – več kot stara zeliščarka

Študentka Alenka Kastelic se je posvetila raziskovanju lika Pehte – ne le kot hudobne babe in zeliščarke iz Vandotovih pravljic, temveč predvsem njene herojske vloge kot ponosne, samostojne in znanja polne ženske, ki je v slovenskih mitih živela že mnogo pred Kekcem.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Le redko kdo ve, da Pehta ni iznajdba pisatelja Josipa Vandota, avtorja skorajda ponarodelih Kekčevih prigod, ampak je bajeslovno bitje, ki ga pozna vsa Slovenija, najdemo ga pa tudi drugod po Evropi in v Aziji, pravi Alenka Kastelic, študentka etnologije in kulturne antropologije ter geografije na ljubljanski Filozofski fakulteti, ki se je pred časom lotila pisanja zanimive seminarske naloge o Pehti. »Večini Slovencev je znana kot debela, razmršena zeliščarska iz Vandotovih pripovedk o Kekcu oziroma iz filma, ki je bil po njih posnet. Tam je na začetku opisana le kot stara grda baba, ki krade otroke. Kasneje se sicer njena podoba popravi, a še vedno pušča negativen prizvok.« Pravi, da jo je želela bolje spoznati in jo predstaviti v širši luči, predvsem v njeni herojski vlogi, pa tudi zato, ker je ženska, v svetu in pri nas pa so heroji predvsem moški.

Pehta kot heroinja

»Pehta je imela skozi zgodovino svoja svetla in svoja temna obdobja. Vedno pa je imela dve strani: eno za dobre ljudi, drugo za slabe. Včasih, ko so ljudje še verjeli v bajeslovna bitja, je bila popularna predvsem v gorskih predelih. Nato je skupaj z drugimi pripovedkami utonila v pozabo, a se s pomočjo Kekčevih zgodb spet vrnila v srca otrok, kjer se je dokončno usidrala po vzponu Kekčeve dežele,« pojasnjuje Kasteliceva.

»Večinoma ljudje na Pehto dandanes ne gledajo kot na heroinjo. A ker je vedno pomagala dobrim in škodovala slabim, bi lahko bila neke vrste slovenski Robin Hood. Herojinja bi lahko bila tudi, ker je izstopala iz družbe in se ni podredila njenim pravilom, a vseeno preživela. Ker pozna značilnosti zdravnih rastlin in zna z njimi ozdraviti vse težave, bi se lahko ljudje od nje naučili veliko koristnega.«

Bitje nasprotij

Alenka Kastelic v svojem delu povzema definicijo iz slovenskega etnološkega slovarja, kjer piše, da je Pehtra baba prastara indoevropska naslednica evrazijske pramate, ki ima dvojno podobo – dobro in slabo, tako, kakršna je tudi zima. Zima je dobra, ker takrat polje počiva in se pripravlja na novo rast, a zima je tudi huda, saj je tedaj tema in mraz. Taka je tudi Pehtra baba: dobra in huda, svetla in temna, lepa in grda, bela in črna. Opisana je tudi kot žensko bajno bitje, kot prinašalka svetlobe, je lepa in prijazna, a kot voditeljica duš mrtvih strašna; povzroča nevihte, dela sneg. Njeni obhodi so dobri za rastline in plodnost živali.

V slovenskem ljudskem pripovedništvu se Pehtra baba pojavlja kot voditeljica divje jage ali kot stroga varuhinja ženskih opravil, predvsem preje, tkanja, pranja. Tistega, ki se do nje vede nespoštljivo, oslepi, mu zasa-di sekuro v pleča, požrešnežu,

ki ne spoštuje posta, razpara trebuh, med drugim omenja avtorica.

Otroci so se je vedno bali

Pehta je ves čas nekako povezana z otroki. »Najprej jih je imela rada, njihova sovražnica naj bi postala zaradi ljudi. Njen odnos z otroki se najlepše kaže v stari šegi, ki se obhaja 5. januarja na predvečer svetih treh kraljev. Tako imenovani Pehkini obhodi so še ohranjeni na Koroškem, na slovenski strani Karavank pa le v Podkorenu. Starejša poročila pa govorijo o obhodih Peht še po vsej Zgornjesavski dolini. Na Jesenicah je pred sv. tremi kralji prihajala v dolino, obhodi-la hiše, pridne otroke obdarila z orehi in krljji, hudobne pa z burklami pobila ali jim zvelkla črevo iz telesa. Na Dovjem so prišli fantje, našemljeni kot Pehtra, v hišo, kjer so bili otroci sami doma. Od strahu naj bi dva otroka umrla. V Podkorenu je bila Pehtra baba oblečena v belo obleko. Otroci so se skrivali za vogali vaških hiš in opazovali, kdaj bo prišla po

Marica Globočnik, danes najbolj znana »Teta Pehta«, iz Kranjske Gore / Foto: Gorazd Kavčič

vaški ulici in skočila mednje. Med vriščem so potem bežali pred njo ali pa so jo odganjali z zvonci. Verjeli so, da lahko to prastaro pogansko bitje prežene zvonjenje krščanskih zvončkov.«

Marica Globočnik, Teta Pehta

Danes torej Pehto poznamo predvsem iz Vandotovih zgodb, kjer ni več čarobno bitje; ne čara in ne je

otrok. Predstavljena je kot skrivnostna zeliščarka, ki živi v Črni vopi pod Vitran-cem, kamor je bila pregnana izpod Martuljskih slapov. Takšno v svoji pripovedi ohranja tudi Marica Globočnik, poznana kot Teta Pehta iz Kranjske Gore, kjer je generacije šolarjev najprej v šolah, nato desetletje v Kekčevi deželi in kasneje v svoji Pehkini kamri doma, navduševala s pravljicnimi zgodbami krajev pod Triglavom.

Advent v steklu

Bliža se adventni čas, ki na Gorenjskem že nekaj let ne mine brez razstave Marjana Česna Advent v steklu. Skoraj štiristo njegovih adventnih aranžmajev bo na Pristavi pri gradu Strmol na ogled še do 30. novembra.

JASNA PALADIN

Cerklje – Skoraj štiristo jih je na ogled v dveh nadstropjih Pristave pri gradu Strmol, adventnih aranžmajev, ob ogledu katerih obiskovalci tudi letos niso ostali ravnodušni. Veliki, majhni, razkošni, naravni in predvsem izvirni, vsak od njih pa vsebuje kak

stekleni element, saj je prav steklo avtorjeva največja strast. Mnogi so se spraševali, ali Marjan Česen po osmih letih še lahko pripravi kaj novega, a brez dvoma mu zamisli še zdaleč ni zmanjkalo.

»Letošnja razstava je nastajala najdlje od vseh dosedanjih, saj sem priprave začel dobrodušno takoj po zaključku

lanske razstave. Prvič sem za vse skupaj porabil toliko časa, je pa tudi aranžmajev zato največ doslej. Verjetno jih nikdar več ne bo toliko, saj je razstava zame zelo velik zalogaj, tako finančno kot časovno. Zgolj za postavitve sem porabil teden dni, a čeprav sem še vsako leto zadnja, lahko že zdaj zatrdim,

da bo na ogled tudi prihodnje leto. Idej mi namreč še ni zmanjkalo, razstavo pa pričakujejo tudi ljudje, ki so se že navadili nanjo in jo obiščejo od blizu in daleč,« nam je povedal Marjan Česen, ki ves material za adventne aranžmaje nabere ali izdelava sam. V njegovi domači garaži tako nastajajo steklene skledice, podstavki, krožniki in drugi stekleni elementi, tudi iz starih steklenic, venčki pa so polni plovov iz narave, ki jih vsako leto nabere sam – storžev, želodovih kopic, žira, oranžnih lampijončkov, različnih vej

»Rdeča nit mojih aranžmajev so poleg stekla letos tudi jesenske barve, vse skupaj pa sem kombiniral še z rezanimi cvetjem in lončnicami,« še pravi Česen, vesel, da so si razstavo letos ogledal tudi strokovnjaki iz vrtnarskega in cvetličarskega področja.

Razstavo Advent v steklu si bo v Pristavi pri gradu Strmol mogoče ogledati še do 30. novembra, in sicer vsak dan od 10. do 18. ure.

Marjan Česen ob svojih adventnih aranžmajih / foto: Gorazd Kavčič

Dobrodelni koncert za slabovidnega Uroša

ILIJA BREGAR

Kokrica – Obiskovalci Kulturnega doma na Kokrici bodo v torek, 9. decembra, ob 19. uri imeli priložnost doživeti nekaj posebnega. In v čem bo ta posebnost? Na odru se jim bo predstavila vsestranska umetnica Metka Pavšič iz Idrije, ki je enakovredna najboljšim tako v vlogi igralke kot tudi pevke, recitatorke ali voditeljice, čeprav se od njih bistveno razlikuje – ima namreč hudo okvaro vida in z očmi lahko zazna le svetlobo in obrise. Kljub temu pa se na odru tako dobro znajde, da dobršen del občinstva, ki jo gleda, tega sploh ne zazna. Druga posebnost pa je delo, ki ga bo predstavila gledalstvu. Gre za delo Vinka Möderndorferja Ničesar ne

obžalujem, ki govori o ženski, ki ji avtor ni dal imena, ker bi to lahko bila katerakoli ženska današnjega časa. Avtor je delo napisal pred približno dvajsetimi leti, na oder pa je bilo postavljeno šele lani in to prav zasluži Metke Pavšič.

Organizator predstave je Lions klub Kranj, celotni izkupiček od koncerta pa je namenjen nakupu posebnega računalnika slabovidnemu, enajstletnemu Urošu iz Besnice, ki živi v težkih socialnih razmerah. Vstopnice po dvanajst evrov je moč kupiti v predprodaji v Kava baru Maroko na Kokrici, Cvetličarni Urška v Britofu in Tupaličah ter na Bencinskem servisu Logo v Tupaličah, naprodaj pa bodo tudi uro pred predstavo.

Obuditi želijo (za)upanje

Bled – Dobrodelno društvo Otroško Srce bo danes v Festivalni dvorani pripravilo festival Obudimo (za)upanje, na katerem bodo zbirali sredstva za otroke iz socialno šibkejših družin na območju Gorij in Bleda. Že zgodaj dopoldne bodo pripravili dve predstavi za otroke v Gorjanskem domu v Gorjah, nato pa se bo dogajanje preselilo v Festivalno dvorano, kjer bosta dopoldne prav tako dve predstavi za otroke. V popoldanskem programu bodo nastopili harmonikar Gašper Primožič, gospel zbor Bee Geesus in stand up komedijantka Lucija Čirovič, v drugem delu pa še Gregor Čušin s komedijo Hagada, plesalke Ladybugs in glasbenik Trkaj. Prireditve bodo zaokročili z ognjenim spektaklom. Ves izkupiček od prodanih vstopnic bodo namenili za nakup paketov dobrot, ki jih bodo po besedah Gregorja Kuralta Niedermayerja iz društva Otroško Srce osebno razdelili med otroke iz socialno šibkih družin. »Z osebnim pristopom želimo v teh družinah prižgati plamen notranje moči, da hrabro stopijo naprej proti svojim ciljem in življenjskim sanjam,« je poudaril Gregor Kuralt Niedermayer. Denar za te otroke je mogoče nameniti tudi s poslanim SMS-sporočilom na številko 1919 z besedo OTROK1 ali OTROK5. Na ta način je mogoče zanje prispevati en evro oziroma pet evrov.

Pokukajmo v špajzo

Na prireditvi v Adergasu je sodelovalo petindvajset gospodinj iz vasi pod Krvavcem.

JANEZ KUCHAR

Adergas – Kulturno umetniško društvo Pod lipo Adergas in gospodinjje iz vasi pod Krvavcem so pred nedavnim v dvorani v Adergasu pripravili prvo prireditev Pokukajmo v špajzo, na kateri je sodelovalo 25 gospodinj iz vasi pod Krvavcem. Gospodinjje so na razstavo in za pokušino prinesle to, kar so letos pripravile za ozimnico, in še marsikaj drugega: marmelade iz najrazličnejšega sadja, tudi iz kivija, kutine in kaki-jev, sokove in likerje, posušeno sadje, domače žganje, jabolčni kis, zdravilna zelišča, ocvirke, domače salame, piškote, potice, kruh, pečen v krušni peči, najrazličnejše paštete, sladke in kisle pripravke za zimske dni ... Obiskovalci so marmelade lahko poskusili skupaj s palačinkami. Z nasveti je sodeloval

Gospodinjje so postavile na ogled dobrote iz »špajze«, Marjan Kepic in Nejc Selan pa sta za obiskovalce pripravila okusne palačinke.

tudi priznani kuhar Jože Bukovinski, ki je predstavil jedi iz doma pridelane tatarske ajde, kot so ajdovi štruklji z orehi in borovnicami in

pomarančno-čokoladni štruklji. Člani domačega kulturnega društva so poskrbeli za kulturni program. Za odlično organizacijo, izvedbo

in vodenje prireditve je bila deležna številnih pohval Angelca Maček, gospodinjje pa je pohvalil tudi velesovski župnik Slavko Kalan.

PREJELI SMO

Iz kreativnosti v destruktivnost

Pred kratkim sem se obrnila na strokovnjake s področja osebnega dopolnilnega dela (v nadaljevanju ODD) po nasvet in poleg odgovora dobila še prijazno obvestilo, naj bom pozorna na 2. odstavek 12. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanju na črno (ZPDZC-1), objavljenega v Uradnem listu maja 2014, ki se dotika ODD – poleg tega, da v prvem in tretjem odstavku opredeli, kaj se šteje pod ODD, pove še, da se dela v okviru ODD smejo opravljati »/ / samo pod pogojem, da se ne opravljajo za pravno osebo, tuj pravni subjekt ali samozaposleno osebo«. V nadaljevanju je še en odstavek, ki pravi, da lahko posameznik, ki je prijavil ODD, delo opravlja le, če ima med opravljanjem dela vrednotnico, ki se glasi na njegovo ime.

Mene osebno se dotika del zakona, ki se nanaša na izdelovalce izdelkov domače in umetnostne obrti. Kvačkam. Naučila me je moja mama. V času, ko je možno kupiti na tone poceni kitajskih stvari, vsaj malo skrbim za to, da tradicija ne tone v pozabo in s tem, ko dajem svojim kvačkanim izdelkom sodobnejšo obliko in funkcijo, ljudem dokazujem, da vse staro le ni za pozabit. Kvačkanje ima zame osebno tudi sprostitveno vlogo, saj skozi kvačko stresem vse težave vsakdana, pa še

rezultat je tu, čisto simpatični izdelki.

Da se vrnem k srčiki mojega problema. Zelo sem hvaležna tistemu, ki se je spomnil na ODD in nam ustvarjalcem dal možnost, da s svojim delom zaslužimo kak evro. ODD sem razumela kot spodbujanje k ustvarjanju.

Vendar se je maja 2014 zgodil rahel preobrat. Na srečo ZPDZC-1 dopušča, da moj oče starejši sosedji še naprej lahko kosi travo brez strahu, da bo za svojo prijaznost kaznovan. Ta drugi odstavek 12. člena pa je nekako šel mimo nas. Priznam, brez prijazne uradnice ga ne bi opazila. Torej Prejica in drug material ne pade z neba, vse je treba kupiti. Pri tem seveda plačam davek. Če želim svoje izdelke prodajati na sejmu, plačam stojnico. Od prodanega seveda spet plačam davek. Če bom želela še naprej prodajati svoje izdelke, bom morala kupiti še vrednotnico. Ker gre za ročna dela, vanje vložim kar nekaj časa in truda. Ups, od tega pa celo res ne plačam davka. Plačam, plačam, plačam verjemite, zaslužim pa ravno toliko, da si pokrijem material in druge stroške, če gre prodaja dobro, celo za kakšno kavo še ostane. Za piko na i po novem drugi odstavek 12. člena prepoveduje opravljanje ODD za pravne osebe. Z velikim veseljem spremljam kolegico ustvarjalko, ki nas vsake toliko razveseli z novico, da so njene izdelke sprejeli v prodajo v kateri od prodajalnic s tovrstnim programom. In kaj bo po novem letu, ko ne bo smela izstavljati računov pravnim osebam? In zakaj ne bi smela

pravna oseba npr. za poslovna darila kupiti unikatnih izdelkov nekoga, ki prodaja preko ODD? Sem morda edina, ki jo je zmotilo par odstavkov slavnega 12. člena? Morda delam komu krivico, ampak kje ste, »odd-jevci«? Nihče ne bo povzdignil glasu namesto nas! No, morda pa bi morala svojo kreativnost preusmeriti v destruktivnost in stresne situacije namesto s kvačkanjem reševati z alkoholom. Država bo imela lepe koristi tudi od tega. In bom namesto kvačkarnja in ustvarjalnega dela svoje potomce učila, kako narediti najboljši »špricar«.

MARTINA FEKONJA,
MARIBOR

... je bela cesta oglašena

Iz različnih zornih kotov nekateri odkrivajo lepoto naše domovine Slovenije. Zgornji del Gorenjske je še posebno izpostavljen očem tujih in domačih turistov. Veliko zaslug pri tem ima nedvomno Slavko Avsenik, ki je v svojih pesmih predstavil Gorenjsko in Slovenijo in jo ponesel v svet. Še vedno poln ustvarjalnosti Slavko letos novembra praznuje okroglih 85 let. Še na mnoga leta in veliko zdravja mu želim ljubitelji njegovih melodij in vsa Slovenija.

Moj prispevek je sicer namenjen trasi avtoceste Vrba–Peračica. Lahko rečem, da je bila trasa, za katero so se strokovnjaki odločili, po mojem oseb-

nem mnenju najbolj posrečena. Res, da je bila od treh izbranih najdražja, vendar speljana na čudoviti lokaciji. Uporabnikom te ceste se, ko zapustijo ljubenski tunel, odpre čudovita Dobrepoljska ravnina, še posebej pa pogled na Triglavsko pogorje in Triglav. Na levi strani jih pozdravlja zelena Jelovica, na desni pa Karavanke s Stolom, ki je »najlepši v Karavankah«. Peljemo se čez 329 metrov dolg most, poimenovan viadukt Dobruša. Ime je dobil po potoku, ki teče po naselju Graben z desetimi hišami, v času vladavine Marije Terezije 1717–1780 so potoku pravili tudi Mošnica. Na koncu viadukta na desni strani pa je videti odkritje Rimske vile Rustica iz 1.–2. stoletja.

Cesta mimo Radovljice in Lesc pa po mnenju mnogih ni posrečena. Nasip, ki zakriva pogled na Linhartovo Radolco, je bil prikrajšan za marsikaterega turista, ki se vozi po tej cesti. Radovljica je mesto, ki ima kaj pokazati. Linhartov trg s cerkvijo sv. Petra iz 14. stoletja, čudovit pogled na dolino Lancovo, kjer se stekata Sava Bohinjka in Sava Dolinka. Res škoda za Radovljico, da je prikrajšana pogleda z avtoceste, ki je zaradi hrupa dovolj odmaknjena od mesta.

Če sem s tem koga užalil, ki je odločal o izvedbi trase, naj mi oprostijo, to je namreč moje osebno mnenje. Ko sem se vozil in se še vozim po Sloveniji, sem vedno imel odprte oči in užival lepote tvoje, draga mi domovina Slovenija.

CIRIL ZUPAN

Obširna knjiga je namenjena predvsem predšolskim otrokom in otrokom prvih razredov osnovne šole. Otroci se bodo zabavali ob reševanju nalog, krepili osredotočenost ter spoznavali črke, številke in like. Z nakupom knjige kupite še eno knjigo za otroke, begunce iz Sirije, ki živijo v velikem pomanjkanju. Tudi vaš otrok bo vesel, da lahko pomaga drugemu otroku.

6 EUR
* poština

Cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Spomini na otroške nalezljive bolezni

V Sloveniji smo se po uvedbi obveznih cepljenj proti otroškim nalezljivim boleznim domala znebili takih obolenj, kar je pravzaprav odlika sleherne moderne države. Za to ima zasluge ne le zdravstvena služba z učinkovitimi preventivnimi in kurativnimi posegi, temveč tudi splošen napredek družbe z večjo zdravstveno poučenostjo, boljšimi higienskimi navadami in višjo življenjsko ravnijo.

JURIJ KURILLO, DR. MED.,
SPECIALIST PEDIATER

Pisec teh vrstic se kot takrat aktiven zdravnik še spominjam časa, ko smo tudi v kranjskem zdravstvenem domu aprila 1972 množično preventivno cepili prebivalstvo, ker je neki kosovski romar s hadža v Meki vnesel virus črnih koz iz Saudske Arabije v Srbijo. Sam je sicer okužbo preživel, vendar je zato zbolelo kar 175 ljudi, od katerih jih je 40 (po nekaterih podatkih 35) umrlo, med njimi tudi dve medicinski sestri. Črne kozе (variola vera), ta huda, smrtno nevarna nalezljiva bolezen, je sicer morila dolga stoletja tudi v slovenskih krajih, dokler niso uvedli cepljenja s krvjimi osepnicami. Z njo so se, kakor so vedeli in znali, spoprijemali zdravniki in njihovi namestniki, ranocelniki. Med njimi je bil tudi kranjski in pozneje trziški ranocelnik-porodničar Tomaž Pirc, ki je že leta 1873 cepil proti črnim kozam svojega dvanajstletnega sina Karla. Navsezadnje pa je tako cepljenje (po angleškem zdravniku Edwardu Jennerju) postalo obvezno tudi na našem ozemlju že ob zasedbi Napoleonove francoske armade! Naj dodamo, da so to nevarno nalezljivo bolezen, za katero so v novejšem času odkrili tudi povzročitelja – poksvirus – po prizadevanjih Svetovne zdravstvene organizacije s cepljenji dokončno in popolnoma izkoreninili po vsem svetu 1978. leta. Izvirni virus koz hranijo dandanes samo v dveh laboratorijih, eden je v Rusiji, drugi pa v Združenih državah Amerike.

Na višku umrlo za otroško paralizo 25 otrok

Sam sem od 1961. leta kot zdravnik več let deloval v Trziču in pozneje v Kranju ter sem se tam veliko srečeval z nalezljivimi boleznimi, še posebej pri otrocih. Sicer pa smo take okužbe spoznavali že medicinci. Še se spominjam prenapolnjenih sob na stari Infekcijski kliniki v Ljubljani, kjer so drug poleg drugega ležali mali bolniki, oboleli zaradi otroške paralize (poliomielitisa). Vsi so imeli bolj ali manj ohromele mišice spodnjih udov in mnogi med njimi so ostali za vse življenje hudi telesni invalidi. Marsikoga od njih lahko srečamo še danes ... V pritličju klinike je bilo

Spričevalo o cepljenju proti črnim kozam, ki ga je 10. marca 1873 izdal trziški ranocelnik-porodničar Tomaž Pirc za svojega sina Karla. Vir: Arhiv Trziškega muzeja

še huje. Tam so v »umetnih pljučih« nepremično ležali dva ali trije bolniki – večnoma odrasli – z bulbarno obliko poliomielitisa, ki bi bili brez take pomoči zapisani takojšnji smrti. Po nekajletnem cepljenju z intramuskularno vakcino – z injekcijo (po Salku od 1957) – in pozneje s peroralnim cepivom – po žlički (po Sabinu 1961) – so si tako starši kot zdravniki lahko oddahnil. Navsezadnje je bilo ob višku epidemije leta 1956 kar 251 prijavljenih bolnikov, od katerih jih je 24 umrlo, medtem ko pa leta 1963 ni bilo nobenega novega bolnika več. Izjema so bila leta 1976 in 1977 (po en bolnik) in leta 1978 (devet bolnikov). Podatki so iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje v Ljubljani.

Po odkritju cepiva davice skorajda ni več

V različnih afriških in azijskih državah se po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) še vedno pojavljajo celo nove divje vrste poliovirusa, nevarne za človeka. Širjenje tega in drugih povzročiteljev nalezljivih bolezni iz tujine v Slovenijo je mogoče preprečiti samo z visoko precepljenostjo našega prebivalstva. SZO je pred kratkim razglasila, da nedavno širjenje okužbe z virusom poliomielitisa predstavlja grožnjo javnemu zdravju mednarodnih razsežnosti. Zanimivo pa je, da se na splošno prav nasprotniki cepljenj otrok očitno in sebično zanašajo na

bolezen domala izginila iz razvitih držav. Kjer pa so z rednim cepljenjem popustili, se je v zadnjih letih »vratnica« pričela pojavljati celo pri odraslih (Rusija).

Ukinjeno cepljenje proti tuberkulozi

Potem sem postal zdravnik ... S kolegom sva leta 1960 v sprejemni ambulanti ljubljanske Infekcijske klinike po ves dan sprejemala skoraj same bolnike z znaki infekcijskega klopnega meningitisa iz okolice Kra-

bi se okužili z bacilom tuberkuloze (kar pa ni popolnoma izključeno), je bilo tako cepljenje pred leti ukinjeno tudi pri nas.

Oslovski kašelj, ošpice, mumps...

Tudi oslovski kašelj (pertusis) je utegnil biti nevarno obolenje, še posebej za dojenčke, saj je ob napadih izredno mučnega kašlja lahko prišlo do dušenja in splošnih krčev. Dandanašnji zdravniki zaradi uspešnega cepljenja te bolezni pri

Ob mumpsu (parotitis epidemica), sicer nekoliko manj nevarni okužbi, sem kot zdravnik kdaj naletel pri šolarjih tudi na meningitis ali pa vnetje mod, ki bi utegnulo prinesiti bolniku celo zmanjšano plodnost.

Tetanus po smrtnosti prekašal druge infekcijske bolezni

Nedolgo tega me je neki nasprotnik cepljenja vprašal, če sem sploh kdaj videl bolnika s tetanusom. Moral sem ga razočarati s pritrdilnim odgovorom. Kar dobro se spominjam, da so imeli včasih na ljubljanski Infekcijski kliniki vedno po dve ali tri (necepljene) bolnice s tetanusom, ki so to zahrbtno klico staknile pri kakšnem kmečkem opravilu, recimo ob vbodu v prst. Posebno nevarne so bile njive, pognojene s konjskimi iztrebki. Za zdravljenje te življenjsko nevarne bolezni s hudo mučnimi krči (tudi dihalnih mišic) je bil tisti čas posebno zaslužen prof. dr. Milan Lazar. Profesor Bedjanič piše v svojih Infekcijskih boleznih (Ljubljana 1957), da »je tetanus za Jugoslavijo, pa tudi za Slovenijo zdravstveni problem prve vrste, saj prekaša po smrtnosti vse druge infekcijske bolezni«. Pa si pogledimo iz te knjige nekaj podatkov o smrtnih primerih zaradi nekaterih nalezljivih bolezni v Sloveniji za l. 1956: tetanus – 14, davica – 11, oslovski kašelj – 9 itn. Takrat redno cepljenje in ustrezno zdravljenje teh obolenj pač še ni bilo popolnoma uveljavljeno! Zanimiv je tudi Bedjaničev podatek, da je imela med drugo svetovno vojno desetmilionaska ameriška armada, ki je bila vsa aktivno imunizirana, zgolj šest (!) primerov tetanusa, nasprotno pa je bilo zelo veliko tega nevarnega obolenja med nemškimi in japonskimi vojaki, pri katerih takega cepljenja ni bilo.

Kar zadeva komplikacije po cepljenjih, se spomnim iz prejšnjih časov, ko smo uporabljali še stara cepiva proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju, nekaj primerov vročinskih krčev – vedno brez posledic! Kaže, da je ob uporabi novih, bolj prečiščenih cepiv takšnih nevarnosti neprimerno manj. Za upravičeno oprostitev od cepljenj ima zdravstvena stroka zanesljiva in zakonsko potrjena merila, ki veljajo tudi drugje po svetu (npr. v ZDA).

Kaj pa zloglasna ebola s smrtnostjo polovice obolelih? Bržkone vsi upamo (tudi nasprotniki cepljenj?), da bodo medicinski strokovnjaki kaj kmalu izdelali ne le zdravilo, temveč tudi cepivo proti njej.

nja in Kamnika – predvsem gozdne delavce in kmetovalce. Dandanes zagotovo ni več takega navala na infekcijske oddelke, saj je ustrezno cepljenje prepričljivo dokazalo svojo veljavo. Zato pa imajo zdravniki toliko več dela z boreliozo, ki je tisti čas še nismo poznali.

Preden se je pri nas dokončno uveljavilo obvezno besežiranje novorojenčkov proti tuberkulozi, je bila lahko ta bolezen prav med mlado populacijo izredno huda. Še se spomnim, kako nas je nekoč prizadel obisk v posebnem oddelku Mestne otroške bolnišnice v Ljubljani, kjer smo videli dve-, tri-, štiriletne malčke, ki so po prebolelem tuberkuloznem meningitisu oslepel in oglušeli. Ker dandanes skorajda ni več nevarno, da

manjših otrocih ne srečajo več. Ker pa imunost po cepljenju ni trajna, je bilo potrebno zaradi zaščite šolarjev uvesti revakvacijo v 3. razredu.

Kaj pa ošpice (morbilli)? Pred obdobjem cepljenja smo ob epidemijah te močno nalezljive bolezni dežurni zdravniki na terenu pogosto noč in dan obiskovali samo take male bolnike. Tudi ta bolezen ni bila nedolžna! Sam se spominjam deklice, ki je – necepljena – prebolela ob ošpicah vnetje možganov, encefalitis, ter potem postala najhujši telesni in duševni invalid. Ne gre pozabiti, da so v epidemijah ošpic, ki so jih bili prinesli v Novi svet evropski priseljenci, izumrla cela plemena ameriških staroselcev, Indijancev ...

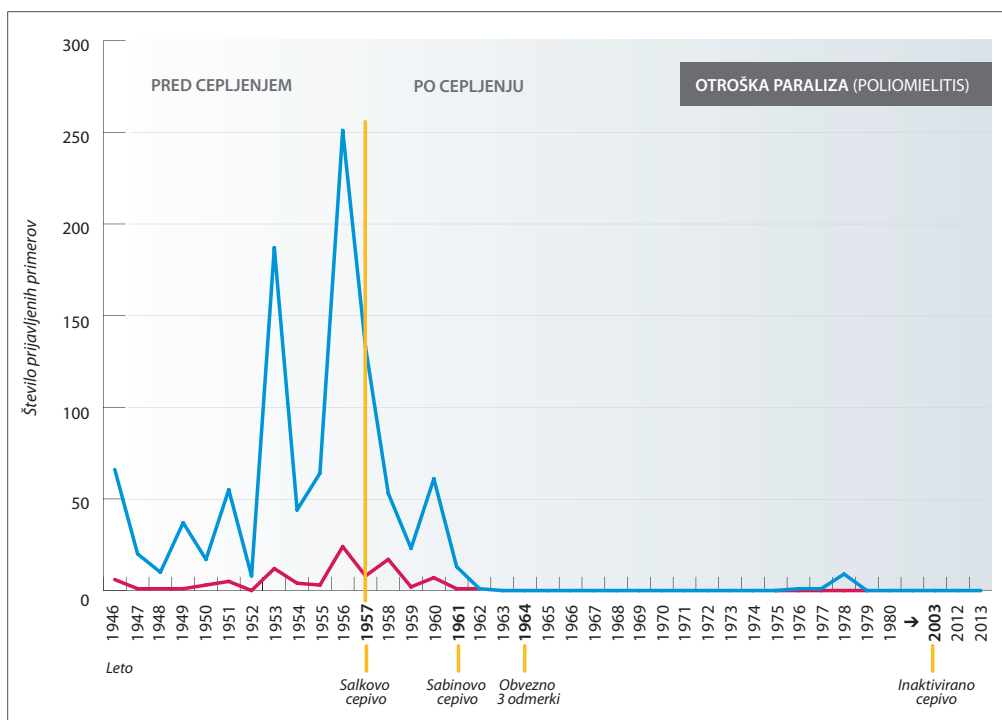

Diagram obolevanja zaradi otroške paralize (poliomielitisa) v Sloveniji od leta 1946 do leta 2013, na katerem je nazorno videti popoln padec obolevanja po uvedbi obveznega cepljenja otrok. Modra krivulja pomeni število obolelih, rdeča pa število umrlih.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ljubljana

Sedemindvajseti Stražiški kulturni teden

Stražišče – Letošnji že tradicionalni 27. Stražiški kulturni teden spet obeta pester in zanimiv program, ki se bo odvijal od nedelje pa do prihodnje sobote. Uvodni pevski večer bo v nedeljo, 30. novembra, ob 19. uri, ko bodo po nagovorih predsednika Sveta KS Stražišče Jureta Šprajca in priznanega slovenskega etnologa dr. Naška Križnarja nastopili Moški pevski zbor Šmartin iz Stražišča in Tamburaška skupina Bisernica iz Reteč. Odprli bodo tudi slikarsko razstavo likovne sekcije KD Sava, nastala na likovni koloniji Stražišče 2014. V ponedeljek, 1. decembra, bodo nastopili domači Mešani pevski zbor DPD Svoboda, Moški pevski zbor Kokrčan in flautistka Ana Benedik. V torek sledi nastop kantavtorja Adija Smolarja in pevke Marte Zore, v sredo komedija Jeppe s hriba v izvedbi Kulturno-umetniškega društva Zala Lučine. V četrtek bodo kulturni program pripravili učenci OŠ Stražišče z mentoricama Nino Gašperlin in Simono Jereb ter zborovodkinjo Urško Rappl. V petek Župnijska karitas Kranj Šmartin pripravlja predstavo Božič očka Martina (Lev Nikolajevič Tolstoj) po scenariju in v režiji Maje Ahačič. Prva predstava bo ob 16.30 za predšolske otroke, druga ob 18.30 za šolske, otroke pa bo obiskal tudi sveti Miklavž s spremstvom. Najbolj kulturni teden se bo zaključil v soboto, 6. novembra, z nastopom Folklorne skupine Sava Kranj, ki letos praznuje 65 let delovanja. Vse prireditve bodo ob 19. uri v Šmartinskem domu.

V spomin Davorinu Jenku

Kranj – Obeleževanju 100-letnice smrti skladatelja Davorina Jenka so se v torek pridružili tudi v Glasbeni šoli Kranj. V Poročni dvorani Mestne hiše v Kranju so pripravili koncert pesmi, ki jih je uglasbil Jenko. Poleg profesorice Francke Šenk so nastopili tudi učenci iz njenega vokalnega oddelka: Ernestina Jošt, Tomaž Debeljak, Luka Krsnik in Estera Marija Erzar. Pevce je na klavirju spremljala Katja Frelih Dobrovoljc, v skladbi Lipa pa je Šenkovo na harmoniki spremljal Dejan Maleš.

Razstava v Makedonskem centru

Kranj – V prostorih Makedonskega kulturnega centra Ciril in Metod v Kranju bo jutri, v soboto, 29. novembra, ob 18. uri odprtje skupinske razstave članov Združenja umetnikov Škofja Loka. Razstava je sestavni del projekta Prešernovo oro, Kranj 2014, Slika, glasba, pesem. V kulturnem programu bo potekal literarni večer z Žarkom Kujundžiskim, s katerim se bo pogovarjala Namita Subiotto, docentka za makedonski jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani. V drugem delu pa bo nastopila folklorna skupina MKD Sv. Ciril in Metod.

KINO SPORED

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 29. 11.
21.20 GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI
15.50 AMATERJI
17.40, 20.15, 22.00 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
17.25, 20.00, 22.10
KAKO SE ZNEBITI ŠEFA 2
18.10 MEDZVEZDJE
16.20, 18.40, 19.50, 21.00, 22.45
BUTEC IN BUTEC DA
13.30, 15.30 PINGVINI Z MADAGASKARJA
14.10, 16.00, 18.00
PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D
13.45, 15.45 ŠKATLARJI, 3D
13.40 ČEBELICA MAJA
14.20 ČEBELICA MAJA, 3D

Nedelja, 30. 11.
21.20 GOZDOVI SO ŠE VEDNO ZELENI
15.50 AMATERJI
17.40, 20.15 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
17.25, 20.00 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA 2

18.10 MEDZVEZDJE
16.20, 18.40, 19.50, 21.00 BUTEC IN BUTEC DA
13.30, 15.30 PINGVINI Z MADAGASKARJA
14.10, 16.00, 18.00
PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D
13.45, 15.45 ŠKATLARJI, 3D
13.40 ČEBELICA MAJA
14.20 ČEBELICA MAJA, 3D

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 28. 11.
18.00 PEPELKA, vstop prost
20.00 MALI BUDO

Sobota, 29. 11.
18.00 MALI BUDO
20.00 LABIRINT

Nedelja, 30. 11.
19.00 LABIRINT

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Tihomir in Andrej

V Groharjevi galeriji je na ogled razstava z naslovom Prijatelja dva ... Tihomir Pinter/Andrej Jemec.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Kot je že tradicija, kadar v Groharjevi galeriji postavijo posebno razstavo, in tokratna tudi je nekoliko nevsakdanja, se na odprtju kar tre obiskovalcev. Kot je povedala direktorica Loškega muzeja Jana Mlakar, je bil povod za razstavo bližajoča se Jemčeva 80-letnica. Razstava namreč predstavlja svojevrstno kulturno praznovanje dveh dolgoletnih prijateljev, obeh priznanih slovenskih umetnikov, slikarja in fotografa. Gre za štirideset let pogledov na umetniško delo Andreja Jemca skozi objektiv fotoografske kamere Tihomirja Pinterja. »S fotografijami želimo prikazati sicer bolj redko znani proces nastajanja likovnih del izpod roke slikarja, ki ga ob tem spremlja fotograf. Gre za sožitje dela dveh umetniških duš, ki nam dovolita vpogled v njuno likovno ustvarjanje, v njun prostor, kjer vladata kreativno vzdušje in pozitivni naboj,« dodaja Mlakarjeva, ki je med fotografije umestila še dve Jemčevi jedkanici, ki se lepo povezuje s fotografijami

V vedrem vzdušju na odprtju razstave: (z leve) Andrej Jemec, dr. Nadja Zgonik, Jana Mlakar in Tihomir Pinter / Foto: Jana Fojkar

in hkrati predstavljata resničen rezultat njegovega ustvarjanja.

Na črno-belih fotografijah Tihomirja Pinterja lahko vidimo slikarja Andreja Jemca ne s čopičem, temveč s klavirjem v roki, sloko vertikalno njegove postave ob visokem pravokotniku neposlikanega napetega platna, slonečega ob steni, geometrijo Jemčevega črtastega

puloverja na belem ozadju ateljeja, ki je še neomadeževano kot modernistična »bela kocka«, nered barvnih tub in lončkov ob slikanju v njegovi ekspresivni gestualni fazi ali osupljivo množino po vojaško postrojenih plastenk z akrilno barvo v bolj kolorističnem obdobju, ki sledi. Da imajo fotografije umetnika v ateljeju posebno moč, da razbijajo

zvzišenost privilegiranega pogleda, rezerviranega za peščico izbranih spremljevalcev, še dodaja dr. Nadja Zgonik, avtorica besedila v katalogu, ki ga je oblikoval Ranko Novak. Naj dodamo, da so fotografije še toliko bolj pristne zaradi spontanosti glavnega protagonista na njih. Jutri, v soboto, Andrej Jemec praznuje 80 let.

Berku nagrada za grafiko

Slikar in grafik Berko iz Škofje Loke v zadnjih letih z velikim uspehom razstavlja na mednarodnih razstavah po vsem svetu. Pred nedavnim je za svojo grafiko prejel nagrado v Beogradu.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Slikar in grafik Berko se v zadnjih nekaj letih pogosto udeležuje bienalnih ali trienalnih razstav, ki jih razpisujejo galerije, muzeji, akademije ali razna društva in fundacije doma in po svetu. Njegova dela so bila doslej izbrana za več kot petdeset mednarodnih razstav, na nekaterih tudi po večkrat. Letos je z grafikami sodeloval na razstavah v Ville-Marie v Kanadi, Douru na Portugalskem, Gornjem Milanovcu in Majdanpeku v Srbiji, v Barceloni pa na razstavi »All the winners 1983–2013«. Na razstavi so sodelovali vsi tisti grafiki, ki so bili v teh letih nagrajeni na enem eminentnejših izborov v Cadaquesu.

Nagrado za grafiko iz cikla »Nikoli niste daleč od Berkove zvezde« je tokrat dobil v Majdanpeku, podeljena pa je bila konec oktobra na

Berko je nagrado v Beogradu prejel iz rok predsednice likovnega natečaja Jelene Kiš. / Foto: arhiv Berka

razstavi v Beogradu v prostorih Izseleniške matice. »Nagrajena grafika prikazuje mestno ulico z avtobusom. Sodeč po registrski tablici, imenih ulic, tipični arhitekturi se nemara avtobus poln turistov približuje galeriji Berko v Parizu. Osnova za grafiko je bila fotografija, kasneje obdelana v

programu Photoshop,« o grafiki pove Berko. Digitalno generirane podobe so sicer kar priljubljene med umetniki, saj se lahko pojavijo kot fotografije, grafike na papirju, kot slike na platnu, na monitorju računalnika, telefona ali tablice ali kot projekcija na platnu ali v eksterierju v poljubnih velikostih.

Berko je svoje noveše slike letos razstavil tudi na Majskem salonu v Ljubljani in Ajdovščini, slike izpred štiridesetih let pa na razstavi Magija umetnosti: protagonisti sodobne slovenske umetnosti 1968–2013 v Villi Manin pri Vidmu v Italiji. Pomladi prihodnje leto se bo ta razstava selila tudi v Kunslerhaus na Dunaj. Te dni se z dvema slikama predstavlja v Makedonskem kulturnem centru v Kranju, pripravil je projekcijo del na papirju v Sokolskem domu v Škofji Loki, 4. decembra pa bo odprtje dveh grafičnih razstav, in sicer v Nacionalni galeriji v Beogradu in Rosariu v Argentini. Kot je povedal, mu novih izzivov ne manjka, saj pripravlja grafike za 18. mednarodni grafični bienale v Varni, od koder je dobil vabilo, in za trienale v Krakovu in Tokyu, kjer je že razstavljal v letih 2002 in 2005.

Na snegu bo živahno

Po alpskih smučarjih in smučarskih skakalcih ta teden novo sezono začenejo še telemark smučarji, biatlonci, nordijski kombinatorci in tekači.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Nova tekmovalna sezona v svetovnem pokalu se ta konec tedna začene za telemark smučarje, ki so že zbrani v Hintertuxu v Avstriji. Med njimi so tudi naši tekmovalci, ki so si za glavni cilj sezone sicer zastavili uspešen nastop na svetovnem prvenstvu v ameriškem Steamboat Springsu. Ekipo sestavljajo Rok Šmejc, Jure in Sašo Aleš ter Luka Pintar. Luka se bo ekipi zaradi drugih obveznosti lahko pridružil šele na januarjskih tekmovanjih, tako da bodo v Hintertuxu slovenske barve branili Sašo Aleš, Rok Šmejc in Jure Aleš. Trojico Slovencev na uvodni tekmi v Hintertuxu boste lahko spremljali tudi v neposrednem prenosu po internetu, kar je novost v letošnji sezoni. Zato vam vabimo, da v petek, soboto ali nedeljo ob 10. uri dopoldan kliknete na povezavo <http://www.fis-worldcup.com/> ali pa na <http://www.sloski.si/telemark/prenos-v-zivo>.

Sicer pa bo tudi v novi sezoni najboljši telemark smučarje moč videti na tekmi za svetovni pokal v Sloveniji. Tekmovanja so bila dolgo časa pod vprašajem, saj s strani FIS ni bilo več zanimanja za tekmovanja v Bohinju. Usoda tekem je bila zelo negotova do jeseni, ko so bila tekmovanja

Naša ekipa telemark smučarjev: Sašo Aleš, Luka Pintar, Rok Šmejc in Jure Aleš z vodjo reprezentance Urbanom Simčičem / Foto: Andrej Tarfila

zaupana novim organizatorjem (SK Dvornik Transport) na Golteh. Tekme bodo tam potekale 20. in 21. januarja.

Biatlonci na Švedskem

Ta konec tedna se bo v Östersundu na Švedskem začela tudi nova sezona BMW IBU svetovnega pokala v biatlonu. Na prvih tekmah slovenska reprezentanca ne bo nastopila v popolni zasedbi. Pravico nastopa med najboljšimi ima pet slovenskih tekmovalcev in štiri tekmovalke, a bodo prve točke svetovnega pokala lovili le Jakov Fak, Klemen Bauer in Lenart Oblak ter Teja

Gregorin, Andreja Mali in Anja Eržen. Že sredi decembra pa se bo karavana ustavila tudi v Sloveniji. Pokljuka bo tekme svetovnega pokala gostila med 18. in 21. decembrom.

Nordijci na Finskem

Naši smučarski skakalci, ki so v torek vendarle podpisali pogodbe s krovno smučarsko organizacijo, ki jim zagotavlja podobne pogoje, kot so jih imeli lani, so že od sredine tedna v Kuusamu, kjer so včeraj imeli na sporedu kvalifikacije, danes in jutri pa sta na sporedu posamični tekmi. Namesto Jake

Hvale v Kuusamu tekmuje Tomaž Naglič, poleg njega pa so na severu še Peter Prevc, Jernej Damjan, Robert Kranjec, Jurij Tepeš, Anže Lanišek in Matjaž Pungertrom.

Tudi naša ekipa nordijskih kombinatorcev je po treningih na Pokljuki v sredo že odpotovala proti Skandinaviji. Od včeraj v Kuusamu tekmujejo Gašper Berlot, Marjan Jelenko in Jože Kamenik.

V Kuusamu so zbrani tudi slovenski tekači in tekačice, ki bodo tekme za svetovni pokal jutri začeli s sprintersko preizkušnjo v klasični tehniki.

Plezalci v finalu

VILMA STANOVNIK

Kranj – Plezalni klub Kranj je organizator letošnjih plezalnih dni in finala državnega prvenstva v športnem plezanju. Prireditelj v Športni dvorani Zlato polje se bo začela danes popoldne s tekmovanjem v težavnosti za najmlajše, ob 17.30 pa bodo kvalifikacije v balvanih za člane.

Jutrišnji program se bo začel ob 9. uri s tekmovanjem v balvanih za kadete in

kadetinke ter končal ob 18. uri s finalom v težavnosti za člane in članice. V nedeljo ob 10. uri bo najprej potekalo tekmovanje v balvanih za najmlajše, spored pa se bo zaključil po končani tekmi v balvanih za člane in članice, ki se bo začela ob 18. uri.

Organizatorji obljublajo zanimiv spremljevalni program z razstavo eksotičnih živali, ustvarjalnimi delavnici, otroškimi koticami, palačinkami in stojnicami z bogato ponudbo.

Najbolj zanimivo bo na Trati

Trata pri Škofji Loki – V balinarski super ligi se bo jutri odvijal 6. ali predzadnji krog jesenskega dela v državnem prvenstvu za sezono 2014/2015. Planina Ribnikar AS bo tokrat na balinišču na Trati nastopila v vlogi gostiteljice, saj bo gostila neugodni Hrast, ki je trenutno na drugem mestu tekmovalne razpredelnice. Lokateks Trata kot vodilno moštvo odhaja na gostovanje k Skali, v Koprju se bosta pomerila Luka Koper in Krim, v Košani pa še Košana in Antena. Vsi štirje obračuni se bodo začeli ob 15. uri.

Za točke INL in tudi državnega prvenstva

Kranj – 14. krog v Internacionalni hokejski ligi, ki se bo odvijal jutri, prinaša tudi dve tekmi, ki štejeta za člansko državno prvenstvo. Kranjčani kot trenutno deveti s 12 točkami odhajajo na gostovanje. V avstrijskem Kopfenbergu bodo ob 19. uri odigrali tekmo s trenutno šestouvrščeno ekipo, ki je do sedaj zbrala pet točk več kot Triglav. Jeseničani kot tretje moštvo na lestvici odhajajo v Zalog, kjer jih ob 19. uri čaka Playboy Slavija, MK Bled pa bo gostoval v Celju, kjer bo tekma ob 18. uri. Prav ti dve tekmi štejeta tudi za državno prvenstvo, v katerem vodi Telemach Olimpija, Jesenice so na drugem mestu, Triglav pa je tretji.

Domžalčani v Gorico, Kalcer Radomlje doma

Domžale – Nogometaši v prvi slovenski ligi Telekom morajo do konca jesenskega dela prvenstva odigrati še dva kroga. Že jutri, v soboto, čaka nogometaše Domžal težko gostovanje, saj odhajajo k neugodni Gorici, kjer bo tekma ob 14. uri. Ob isti uri bosta tekmo v Ljudskem vrtu v Mariboru začela tudi branilec naslova Maribor in Rudar iz Velenja. Ko bosta končani ti dve tekmi, se bo začela tekma v Celju, kjer bo Celje, ki je pravo presenečenje jesenskega dela, na nogometnem igrišču Arena Petrol gostilo Zavrč. Ob 18. uri se bo nato začela še tekma v Stožicah, kjer bo Olimpija gostila novomeško Krko. V nedeljo bo še tekma na nogometnem igrišču ob Kamniški Bistrici v Domžalah, kjer bo zadnji na lestvici, Kalcer Radomlje, gostil Luko Koper.

Vaterpolisti Triglava v Maribor, Kranj 75 v Varaždin

Kranj – V sredo se je v Koprju odvijala prva polfinalna članska tekma za slovenski vaterpolski pokal. Pomerili sta se domača Žusterna in Ljubljana. V izenačenem srečanju so na koncu slavili vaterpolisti iz Ljubljane, ki so domačine premagali s 14:15. Povratno srečanje v Ljubljani na bazenu Kodeljevo bodo odigrali v soboto, 6. decembra. Drugi polfinalni par sta Branik in Triglav, ki bosta prvo tekmo odigrala v Mariboru jutri, 29. novembra, ob 20. uri. Jutri bodo aktivni tudi vaterpolisti Kranja 75, ki nastopajo v mednarodni ligi Alpe Adria. Naj spomnimo, da je bil Kranj 75 zmagovalec poletnega tekmovanja v ligi Alpe Adria, sedaj pa igra še zimsko ligo in bo v soboto v hrvaškem Varaždinu odigral svoj prvi turnir. V Varaždinu bo nastopilo šest ekip, Kranj 75 pa bo odigral tri tekme. V nedeljo bodo dve tekmi državnega prvenstva odigrali tudi mladinci U19. V kranjskem bazenu se bo ob 10. uri začela tekma med Triglavom in Ljubljano, v Koprju pa ob 10.30 še tekma med Kamnikom in Bonifiko.

Kegljači za Pokal Loka

Škofja Loka – Kegljaški klub Škofja Loka bo med 2. in 20. decembrom organizator že 17. Pokala Loka. Tekmovalci bodo nastopali v disciplini 4 x 30 lučajev, polno in čiščenje, tekmujejo pa po mednarodnem pravilniku. Prijave za tekmovanje sprejema Sašo Podviz po telefonu 040 83 55 76 (po 16. uri) ali po elektronski pošti saso.podviz@gmail.com. Zaključek turnirja in podelitev nagrad bo 20. decembra.

Mladi hokejisti obiskali vzornika

Triglavovi hokejisti so se pred kratkim vrnili z obiska prek luže, kjer jih je v Los Angelesu pozdravil tudi zvezdnik ekipe Los Angeles Kings Anže Kopitar.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Nepozaben bo za mlade hokejiste kranjskega Triglava ostal obisk v Kaliforniji, kamor so prispeli po dvanajstih urah leta. Toda utrujenost ni trajala dolgo, saj sta fanta in njihove spremljevalce (Gorazd Drinovec, Boštjan Iskra, Domen Jemec in Tone Prostor) že takoj po prihodu prišla obiskat Anže Kopitar in soproga Ines.

Hokejisti Triglavove mlade selekcije U14 so si po treningu na ledeni ploskvi Toyota Sports Centra naslednji dan v Staples Centru ogledali tekmo ekipe Los Angeles Kings z ekipo Buffalo Sabres. V loži so Triglavane obiskali tudi predsednik kluba, legendarni hokejist Luc Robitaille, maskota kraljev Bailey in navijačice Ice Girls, Kranjčane pa so

V garderobi z vzornikom Anžetom Kopitarjem / Foto: arhiv HK Triglav

v polni dvorani prikazali tudi na velikem ekranu. Z orli se je po tekmi fotografiral angleški nogometni zvezdnik David Beckham. Fantje je navdušilo vzdušje v dvorani, gol Anžeta

Kopitarja ter zmaga ekipe Los Angeles Kings. Po tekmi jih je Anže peljal v garderobo ekipe, skupaj pa so preživeli tudi popoldne na obali Tihega oceana. Slovenski hokej so dobro

predstavili na prijateljskih tekmah z vrstniki, ogledali pa so si tudi tekmo v ligi ECHL ekipe Ontario Reign, v kateri igra Gašper Kopitar, ki pa zaradi poškodbe ni nastopil.

Gorenjski kriminalisti našli truplo novorojenčka

Truplo novorojenčka naj bi bilo zakopano v tleh pod leseno lopo v okolici Tržiča. / Foto: Gorazd Kavčič

SIMON ŠUBIC

Tržič – Gorenjski kriminalisti so prejšnji teden v okolici Tržiča našli truplo novorojenčka, so ta teden potrdili na Policijski upravi Kranj in pojasnili, da so truplo našli na podlagi predhodne prijave občana. »Kriminalisti v enem primeru po prijavi iz prejšnjega tedna intenzivno zbirajo obvestila o okoliščinah smrti novorojenčka. Truplo novorojenčka je bilo najdeno v okolici Tržiča, ogled je bil opravljen konec prejšnjega tedna. Policija sume nezakonitosti še preverja, zato kakršnih koli informacij o konkretnih sumih še ne more potrjevati,« je na naše poizvedovanje odgovoril tiskovni predstavnik PU Kranj Bojan Kos. Po poročanju Slovenskih novic

so kriminalisti truplo našli zakopano v tleh pod leseno lopo, trupelce pa naj bi tam ležalo že približno leto dni.

Na PU Kranj so pojasnili, da zaradi mrtvega novorojenčka za zdaj niso pridržali še nikogar, ker za to še ni bilo razlogov po predpisih o kazenskem postopku. Ali gre za detomora, bo namreč pokazala šele obdukcija. »V takih postopkih gre za klasično kriminalistično delo, ki ga izvajajo v skladu z določili o kazenskem postopku, se pa poleg kriminalistov v delo vključuje še službene policijske pse, mrliškega oglednika, obducenta z Inštituta za sodno medicino in po potrebi druge strokovnjake,« je razložil Kos. Gorenjski kriminalisti sicer v zadnjih desetih letih niso obravnavali nobenega detomora.

Iz rok iztrgal torbico

Kranj – Neznani storilec se je v sredo zvečer na Likozarjevi ulici v Kranju od zadaj približal oškodovanki in ji iz rok iztrgal torbico, v kateri je bila tudi denarnica. Tat, oblečen v črno jakno s kapuco, je po drzni tatvini stekel proti Hujam.

Napada ne priznavata

Obtožena Matevž Logar in njegov oče Dušan, ki naj bi grozila in fizično napadla inšpektorja za okolje in prostor Simona Pleška, zavračata vse obtožbe.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Okrožnem sodišču v Kranju se je v sredo začela glavna obravnava zoper Matevža Logarja in njegovega očeta Dušana iz Podvrha v Poljanski dolini, ki ju obtožnica bremeni storitve kaznivnega dejanja preprečitve uradnega dejanja ali maščevanja uradni osebi v soistorilstvu. Kranjsko tožilstvo, ki ga je ob tej priložnosti predstavljala tožilka Renata Vodnjov, jima dokazuje, da sta se maščevala inšpektorju za okolje in prostor Simonu Plešku, ko je 20. aprila 2011 na Logarjevi domačiji opravil inšpekcijski nadzor zaradi zadrževanja mladiča rjavega medveda, ki je zavarovana žival. Ko je inšpekcijski nadzor že končal in ju obvestil, da bosta morda morala plačati globo, mu je po zadrževanju tožilstva oče Dušan najprej zagrozil, »da ga bo razkosal in nakrmil živalim, če še enkrat pride k hiši«, nato pa ga odrinil, sin Matevž pa naj bi inšpektorja s pestjo udaril po obrazu, na njegovem vozilu pa zlozil brisalec.

Obtožena sta očitke tožilstva tako kot na julijskem predobravnavnem naroku zavrnila. »Nisem ga udaril, le malo trše sem ga prijel in pospremil do avtomobila, za kar sem se mu kasneje tudi pisno opravičil,« je sodnici Marjeti Dvornik zatrdil prvoobtoženi Matevž Logar, nesojeni krušni oče medvedka Srečka, o čemer smo pred tremi leti in pol

obširno poročali. Po njegovih besedah se z inšpektorjem v približno enournem inšpekcijskem postopku sploh ni pogovarjal, na koncu je le podpisal zapisnik, ker oče ni imel nič zraven. »Iz hiše sem prišel spet v trenutku, ko sem zunaj zasiljal prerekanje med inšpektorjem in staršema. Ker mi ni bilo všeč, kako se s staršema pogovarja in se znaša nad njima, sem inšpektorja prijel za roko in ga popeljal do avta. Od kod mu poškodbe po glavi? Kaj pa vem, kaj je počel. Letal je okoli naše hiše za medvedom in ga slikal, imeli pa smo tedaj razkopano dvorišče,« je dejal.

Oče Dušan je dejal, da sta se z inšpektorjem Pleškom približno eno uro mirno pogovarjala na klopi pred hišo. »Da ga bom pofutral živini, mu zagotovo nisem rekel, zagotovo pa sem med pogovorom kakšno rekel čez državno birokracijo, a govoril sem na splošno,« se je zagovarjal. Tudi on je zatrdil, da je Matevž zapisnik o inšpekcijskem nadzoru podpisal šele na koncu, prej pa ga ni bilo zraven.

Oškodovanec Simon Pleško je razložil, da je celoten pogovor z Dušanom Logarjem, ki se mu je kmalu pridružil tudi sin Matevž, potekal v napetem vzdušju. »Med razgovorom se je Dušan večkrat razburil, vendar sem ga skušal sproti pomiriti. Govoril je, da samo še v hribih živijo dobri ljudje, ves drek pa odteče v dolino. Pa da je škoda, ker ni več Hitlerja, da bi

Matevž Logar z zagovornikom Dušanom Csipoejem in oče Dušan (v ozadju) med prihodom na sodišče.

naredil red, in da bo kar sam kupil puško z dušilcem in naredil red. In da ima živali rad, človeka pa lahko tudi ubije. Jaz sem menil, da so te besede namenjene tudi meni,« je povedal sodnici. Kljub vsemu bi se inšpekcijski nadzor končal brez hujših posledic, saj sta se Dušan in Matevž Logar že odpravljala v hišo, sam pa je že stal pri avtomobilu, če ne bi tedaj iz hiše prišla mati Antonija Logar in Plešku navrgla, ali bo kaj plačal, ker je lahko poslikal medvedka. »Odgovoril sem, da bodo zaradi prekrška kvečjemu oni plačali globo. Tedaj sta se oba zapodila vame, Dušan mi je grozil in me odrinil, Matevž pa je na avtomobilu odtrgal brisalec. Nato sem začutil močan udarec s pestjo v levo lice. Opetekel sem se, najbrž za

trenutek tudi izgubil zavest, domnevam, da sem tedaj z glavo udaril tudi v drevo za sabo. Nato sem zbral toliko moči, da sem se odpeljal, potem pa sem poklical policijo, o napadu pa obvestil nadrejene,« je pojasnil Pleško, ki je bil zaradi posledic napada dvakrat na bolniškem dopustu. Najprej se je zdravil zaradi fizičnih poškodb, nato pa še zaradi psihičnih težav. Kot je sodnici razložil njegov pooblaščenec Anton Šubic, bo oškodovanec v kazenskem postopku uveljavljal tudi premoženjskopravni zahtevek. Pleško je še zanikal možnost, da se je pri Logarjevih poškodoval, ker bi pohodil grablje, ki naj bi ga zadele v glavo, kakor domneva Antonija Logar.

Sojenje se bo nadaljevalo v začetku prihodnjega leta.

Zapor za vodjo poslovalnice

◀ 1. stran

S tem se je zaključil eden najodmevnejših sodnih postopkov, povezanih z domnevnimi zlorabami položaja, ki naj bi vplivale na varnost v cestnem prometu, ki se je začel z odmevnimi preiskavami gorenjskih kriminalistov, ki so po več mesecih prikritih preiskovalnih ukrepov pri tehničnih pregledih na poslovnih enotah AMZS v Lescah ugotovili sume številnih kaznivih dejanj podkupovanja in ponarejanja uradnih listin. Po odmevni in obsežni preiskavi je bilo govora o več kot 90 kaznivih dejanjih in več tisoč evrih podkupnin, na koncu pa je v obtožnici

»Ocenjujem, da bo kot kaznovalna sankcija le zaporna kazen dosegla svoj namen,« je zaporno kazen za Florjana Gašperina obrazložila sodnica Simona Prosen.

ostalo le še 200 evrov podkupnin in 34 primerov zlorab položaja.

Kot je po polurnem branju obrazložitve razsodbe povedala sodnica Simona Prosen, so po njenem mnenju kazniva dejanja dokazana v celoti, za visoko kazen pa se je odločila tudi na podlagi stranskih učinkov kaznivih dejanj, torej ogrožanja prometa z omogočanjem

udeležbe tehnično oporečnih vozil v prometu: »Zato ocenjujem, da bo kot kaznovalna sankcija le zaporna kazen dosegla svoj namen.« Zagovorniki obtoženih so nemudoma napovedali pritožbe. Kot je povedal odvetnik prvoobtoženega Florjana Gašperina, Franc Rojko iz odvetniške pisarne Matoz, se bodo borili do konca. »Sodba je bila glede na potek postopka od obtoženega predloga in sprememb dalje pričakovana. Zgrešena je že sama obtožnica, saj so bili dokazi pridobljeni nezakonito. Policija je postopek pričela na podlagi izmišljotin, kar je bilo med postopkom dokazano,« je poudaril Rojko.

Gasilec ukradel elektro agregat

Preska – Prostovoljne gasilce v Preski je v nedeljo ponoči obiskal vlomilec. Skozi vrata je vlomil v njihov gasilski dom in ukradel elektro agregat Honda, s katerim so ob februarjem žledu gospodinjstva oskrbovali z električno energijo, ob zadnjih poplavih pa je gnal vodne črpalke. »Agregat je bil nov, kupili smo ga za ljudi v stiski med letošnjim žledom. Ostali smo tudi brez visokotlačnega čistilnika – »wapa« znamke Kercher z ročnikom in podaljšano cevjo,« so sporočili razočarani gasilci. »Gledamo na vsak evro, ki nam ga namenijo občani, pomagamo ob vsaki nesreči, ki se zgodi. Tisti, ki so nam kradli, so kradli vsem nam,« zato ugotavlja njihov predsednik Boštjan Gortnar.

Ste vedeli, da Milena Miklavčič piše tudi knjige za mladino? Dve izvrstni lahko po izredno ugodni ceni kupite na Gorenjskem glasu: detektivsko pustolovko nekega Blaža M. z naslovom Pika na B ter pravljice iz Zakajčkove ulice z naslovom Pri hrastu na levo. Primerno za osnovnošolce od 4. razreda naprej.

Cena posamezne knjige
8 EUR

* poština

Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

POSLOVNI GLAS

Pivovarna v Žirovnici

Pivovar Rok Rutar je v poslovni coni v Žirovnici zgradil nov poslovni objekt, v katerem bo varil pivo Carniola.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – V poslovni coni v Žirovnici je zrasel nov poslovni objekt, butična pivovarna Carniola, v kateri bodo v prihodnjih tednih začeli variti pivo, pivo pa bo mogoče tudi poskusiti in kupiti. Lastnik pivovarne je Rok Rutar, ki zase pravi, da je Gorenjec (izvira iz Kranjske Gore), čeprav je odraščal v Ljubljani, zdaj pa živi v Domžalah. V domači hiši

v Ljubljani je pred leti tudi začel variti pivo, potem ko se je za pivovarstvo navdušil na Škotskem in se seznanil z angleškimi vrstami piva. Najprej se je z varjenjem piva ukvarjal za hobi, znanje je nabiral prek spleta in v tujini, leta 2012 pa je odprl popoldanski s. p. in popoldne, po službi (po izobrazbi je diplomirani strojni inženir) v petdesetlitrskem kotličku začel variti pivo. Tako je dobil prve tri kupce, njihov

krog pa se je počasi širil, tako je Rok kupil večji, 250-litrski kotel in sode, v katerih pivo zori. S pivom, ki ga je poimenoval Carniola, je začel zalagati več ljubljanskih lokalov in trgovin, posel pa se je zdaj tako razširil, da se je odločil za investicijo v nov poslovni objekt. Kot je povedal, je Žirovnico izbral predvsem zato, ker je v poslovni coni postopek pridobivanja dovoljenj hitrejši, poleg tega pa je tudi voda za varjenje piva odlična, ravno prave trdote. Investicijo – o višini ne želi govoriti – je delno pokrila s prihranki in pomočjo sorodnikov, delno pa s krediti. V objektu, velikem 240 kvadratnih metrov, ima varilnico, skladišče, pisarno, garderobe, pakirnico, v sprednjem delu pa preizkuševalnico, v kateri bodo obiskovalci lahko preskušali in tudi kupovali pivo. Rok računa, da bo na začetku na mesec zvaril 3500 litrov piva, kasneje pa bo to količino lahko še bistveno povečal. In kakšno je

Pivovar Rok Rutar pravi, da sam najbolj uživa ob kuhanju piva, ko zadiši po sladju in hmelju ... / Foto: Gorazd Kavčič

Zanimivo oblikovane steklenice za pivo, nekaj posebnega so tudi nalepke.

sploh pivo Carniola? Gre za tako imenovano pivo ale oziroma ol, ki je pivo zgornjega vretja. Po Rokovih besedah ima njegovo pivo bolj poln okus, več arome, tudi več alkohola od najbolj poznanih znamk piva pri nas. »Za razliko od industrijskih proizvajalcev piv si mi, manjši ljubiteljski pivovarji, upamo več eksperimentirati, sam denimo pivu dodajam melaso, kakavova zrna, celo med ... Uporabljam predvsem slovenski hmelj, ki ga kupujem

neposredno od hmeljarja, torej tam, kjer hmelj zraste, začel pa sem eksperimentirati tudi z novimi vrstami hmelja, denimo novozelandskim.« Ves čas ima na voljo štiri vrste piva, poleg tega pa izdeluje še dve sezonski, eno poleti (pšenično pivo) in eno v času božiča (izdelano iz vode, ječmenovega slada, hmelja, kvasa in z dodatkom cimeta, pimenta, kardamoma in medu). »Želim si dvigniti kulturo pitja piv, zato bomo pripravljali tudi

pokušnja piva, na katerih bodo obiskovalci preskusili več vrst piva, se seznanili z zgodovino in stili piva, načinom varjenja, sestavinami ...« pravi Rok, ki je za svoja piva dobil že nekaj nagrad na festivalih piva v Brežicah in Ljubljani. In kdaj bo pivovarna odprla vrata? Po načrtih bi jih morala že oktobra, a so se postopki nekoliko zavlekli. Rok čaka še na uporabno dovoljenje, vsekakor pa računa, da bo pivo v Žirovnici začel variti še v decembru.

Sava v preventivno prestrukturiranje

Za postopek preventivnega prestrukturiranja se je s podporo upnikov odločila zaradi enake obravnave vseh upnikov ter zaščite njihovih interesov in premoženja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Sava je v sredi na Okrožno sodišče v Ljubljani vložila predlog za začetek postopka preventivnega prestrukturiranja finančnih obveznosti. Soglasje za začetek postopka so dale banke upnice in Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), katerih terjatve presegajo zakonsko zahtevanih 30 odstotkov vseh terjatev Save. Kot so ob tem sporočili iz Save, bo postopek preventivnega prestrukturiranja omogočil družbi nadaljnje korake za plačilo finančnih terjatev, doseganje sinergijskih

učinkov v dejavnosti Turizem in izboljšanje učinkovitosti poslovanja ter hkrati preprečil tveganje razprodaje premoženja.

Preventivno prestrukturiranje je nova vrsta postopka, ki naj bi družbi, za katero je verjetno, da bo v enem letu postala insolventna, omogočila prestrukturiranje finančnih obveznosti in izvedbo ukrepov za odpravo vzrokov, ki bi lahko privedli do insolventnosti. Postopek (za razliko od prisilne poravnave) izvaja poslovodstvo, zadeva pa le finančne terjatve.

Poslovna skupina Sava, ki ima sedež v Ljubljani, a dobršen del dejavnosti še vedno tudi na Gorenjskem, je v prvih devetih mesecih

leta s prodajo ustvarila 48,2 milijona evrov prihodkov, kar je pet odstotkov manj kot v enakem lanskem obdobju in štiri odstotke manj od

načrtovanih. Skupina je še vedno poslovala negativno, čista izguba je znašala 4,4 milijona evrov. Družbe dejavnosti Turizem so

sicer v tem obdobju ustvarile 2,4 milijona evrov čiste dobička, vendar je matična družba – Sava d. d. končala s 6,6 milijona evrov čiste izgube, družbe ostalih dejavnosti pa z 0,2 milijona evrov »minusa«. Kot so ob objavi poslovnih rezultatov sporočili iz Save, so že začeli postopke za spremembo načrtov poslovnega in finančnega prestrukturiranja, ki podobno kot obstoječa strategija temeljijo na reprogramiranju finančnih obveznosti, konsolidaciji finančnega premoženja, zmanjševanju zadolženosti in izboljšanju operativnega poslovanja.

Javni vpogled na trg nepremičnin

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Geodetska uprava je prejšnji teden na spetni strani <http://prostor3.gov.si/ETN-JV/> vzpostavila prenovljen javni vpogled v evidenco trga nepremičnin (ETN), ki je namenjen širši javnosti za hitro pregledovanje in pridobitev občutka o aktualnih cenah in najemninah nepremičnin na slovenskem

nepremičninskem trgu. Aplikacija omogoča pregledovanje osnovnih podatkov o kupoprodajnih in najemnih poslih z nepremičninami, ki so bili v zadnjih treh letih sklenjeni na prosto konkurenčnem trgu in niso opredeljeni kot poslovna skrivnost, vendar pa ne vsebujejo podatkov o pogodbениh strankah, natančne lokacije in identifikacijske oznake nepremičnine.

Dolg se spleča poplačati

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Sloveniji je po zadnjih podatkih pred davčno izvršbo 17.249 dolžnikov z dolgom od 10 do 100 evrov in še 5295 dolžnikov z dolgom od 100 do 250 evrov. Finančna uprava jih poziva, da dolg poravnajo in se tako izognejo visokim stroškom davčne izvršbe, ki v posameznih primerih lahko presežejo znesek dolga. Dolžnik mora namreč plačati 25 evrov za

administrativni sklep oz. 75 evrov za sklep o davčni izvršbi na premoženju, k temu znesku pa je treba prišteti še bančne stroške. Čeprav davčni postopek ne predvideva opominjanja dolžnikov, jih finančna uprava z opominom pozove k prostovoljnemu plačilu, pri tem pa jih opozarja, da je poleg obveznosti, navedene na opominu, treba plačati še dodatne zamudne obresti, ki so nastale od dneva izdaje opomina do dneva plačila.

Vlada predlaga višje davčne stopnje

Kranj – Vlada predlaga državnemu zboru, da spremeni zakona, ki bosta z novim letom omogočila povišanje stopnje davka od prometa zavarovalnih poslov in stopnje davka na finančne storitve s 6,5 na 8,5 odstotka. Višja stopnja za zavarovalne posle naj bi v proračun prinesla dodatnih 18,5 milijona evrov na leto, višja obdavčitev finančnih storitev pa 13 milijonov evrov.

Ohranili najvišji dohodninski razred

Kranj – Državni zbor je prejšnji teden po nujnem postopku sprejel spremembe zakona za uravnoteženje javnih financ, s katerimi je tudi za prihodnje leto ohranil najvišji dohodninski razred, ki določa 50-odstotno obdavčitev dohodkov, ki petkratno presegajo povprečno plačo v Sloveniji. Ta ukrep bo v državnem proračunu prinesel 16 milijonov evrov.

Tržne cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 10. in 16. novembrom, ko je bilo zaklanih 443 do dve leti starih bikov, 29 več kot dve leti starih bikov, 96 krav in

122 telic. K ceni so prišteti povprečni prevozní stroški v višini 6,61 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost. Oznaka n.z. pomeni, da ni bilo zakola.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	354,50	-	-	341,61
U3	358,21	-	-	347,03
R2	343,99	-	-	320,33
R3	347,63	346,55	218,22	335,26
R4	-	-	n.z.	344,61
O2	312,90	-	184,96	259,98
O3	329,03	-	190,37	305,96
O4	-	-	221,61	336,61
P2	-	-	164,10	-
P3	-	-	n.z.	-

Tečaj izdelovanja klobas in salam

Lom nad Volčo – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj bo v ponedeljek, 15. decembra, z začetkom ob 9. uri pripravil na domačiji Petra Šubica v Lomu nad Volčo tečaj izdelovanja klobas in salam brez umetnih dodatkov, na katerega vabijo že registrirane predelovalce mesa na Gorenjskem, vse, ki razmišljajo o tovrstni dejavnosti, pa tudi kmete, ki se na kmetiji ukvarjajo s turistično dejavnostjo. Na tečaju bodo udeležencem predstavili, kako se meso loči od kosti, kateri kosi mesa so najprimernejši za kakovostne izdelke, kako poteka postopek izdelovanja in sušenja klobas in salam in kaj so najpogostejše napake. Pokazali jim bodo prostore za predelavo in trženje in jim predstavili obseg potrebnih vlaganj. Na koncu tečaja bo tudi pokušina izdelkov. Prijave za udeležbo na tečaju sprejemata do petka, 12. decembra, svetovalki Vanja Bajd Frelih (tel. št. 04/511 27 01) in Milena Črv (04/280 46 28), ki tudi dajeta informacije o stroških na udeleženca.

Marijan Roblek podpredsednik sveta zbornice

Kranj – Na zadnji seji sveta kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije so za novega podpredsednika sveta izvolili Marijana Robleka, direktorja Kmetijsko gozdarske zadruge Sloga Kranj, ki je na tem mestu nadomestil pokojnega Janeza Šebata. Roblek, ki je bil v preteklosti že tudi predsednik sveta, bo do konca tega mandata v svetu zastopal zadrugo in druge pravne osebe.

Z elektrarnami iz dopolnilne dejavnosti v d. o. o. ali s. p.

Gorenjska kmetijsko gozdarska zbornica zahteva spremembo uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, zahtevo pa je podkrepila s protestno noto, ki jo je podpisalo okoli štirideset kmetov, lastnikov malih vodnih in fotovoltaičnih elektrarn.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Nova uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, ki je začela veljati 8. avgusta letos, iz seznama dovoljenih tovrstnih dejavnosti izključuje proizvodnjo in prodajo električne energije iz malih vodnih, vetrnih in fotovoltaičnih elektrarn, še naprej pa omogoča v okviru dopolnilne dejavnosti opravljati proizvodnjo in prodajo energije iz lesne biomase ter iz gnoja, gnojnice in rastlinskega substrata. Od kmetij, ki proizvodnjo in prodajo energije iz vodnih, vetrnih in fotovoltaičnih elektrarn opravljajo kot dopolnilno dejavnost, zahteva, da jo do konca prihodnjega leta organizirajo v okviru družbe z omejeno odgovornostjo ali jo začnejo opravljati kot samostojni podjetniki.

Ko so člani sveta kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na seji prejšnji četrtek obravnavali novo uredbo, so sprejeli sklep, s katerim zahtevajo od države, da do začetka leta 2016 sprejme uredbo, s katero bi bilo še naprej možno proizvajati in prodajati električno energijo iz vodnih in fotovoltaičnih elektrarn v okviru dopolnilne dejavnosti. Zahtevi so dodali protest, ki ga je podpisalo okrog

Na številnih gorenjskih kmetijah so velike strehe stavb izkoristili za pridobivanje in prodajo električne energije iz fotovoltaičnih elektrarn. / Foto: Gorazd Kavčič

Kmetje, ki pridobivajo in prodajajo energijo iz vodnega, vetrnega in sončnega vira v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji, zahtevajo, da še naprej opravljajo to dejavnost po pogojih, kot so veljali pred uveljavitvijo nove uredbe in da takšni pogoji veljajo tudi v primeru, če sedanji lastnik kmetije preda svojemu nasledniku.

štirideset lastnikov vodnih in fotovoltaičnih elektrarn na Gorenjskem. Kot so zapisali v protest, nasprotujejo spremembi uredbe, s katero jim je država oz. zakonodajalec samovoljno spremenil pogoje za opravljanje dejavnosti. »Za nobeno ceno si ne želimo odvzeti že dodeljene

pravice, na podlagi te pravice, takratnih predpisov in dovoljenj smo tudi financirali investicijo na kmetiji z zaslužkom iz kmetijske dejavnosti, ki je še vedno naša glavna dejavnost,« so zapisali v protest in dodali, da bo druga organizacijska oblika za opravljanje

dejavnosti (d. o. o., s. p.) prinesla nekajkrat višje izdatke, zastavlja pa se tudi vprašanje odplačevanja posojil, ki so jih kmetje najeli za postavitev fotovoltaične elektrarne. Zaplet bo še toliko večji na kmetijah, ki v okviru dopolnilne dejavnosti poleg pridobivanja sončne energije opravljajo še kakšno drugo dejavnost, na primer storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo. Takšna kmetija bo morala voditi dvojno knjigovodstvo – posebej za »fotovoltaičko«, ki jo bo na podlagi sedanje uredbe treba organizirati v okviru d. o. o. ali s. p., in posebej za ostale dopolnilne dejavnosti.

Kaj bo prinesla ukinitve kvot

Število kmetij, ki oddajajo mleko v mlekarne, še upada, hkrati pa se zvišujeta tako velikost črede kot mlečnost. Kmete skrbi, kaj bo dejansko prinesla ukinitve mlečnih kvot.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Svet kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je na nedavni seji potrdil program dela območne enote za prihodnje leto, ki vsebuje tudi analizo stanja gorenjskega kmetijstva, izpostavlja glavne probleme in nakazuje možne rešitve. Glavna kmetijska dejavnost na Gorenjskem še vedno ostaja govedoreja. S tržno prirejo mleka se ukvarja 757 kmetij, ki redijo skupno 15.039 krav, 2038 kmetij pa redi 4700 krav dojilj. Število kmetij z dojiljami se zmanjšuje

nekoliko počasneje kot število tistih, ki oddajajo mleko v mlekarne. Mlečnost krav (v standardni laktaciji) še narašča in je nad slovenskim povprečjem – pri lisasti pasmi znaša 5819 kilogramov in je za 189 kilogramov nad povprečjem, pri črno-beli je 7694 kilogramov in za 309 kilogramov presega slovensko povprečje. Na mlečnih kmetijah se ob ukinitvi mlečnih kvot v prihodnjem letu pojavlja vprašanje cenovnih razmerij.

Manjše kmetije opuščajo pitanje goved, upada tudi število kmetij, ki redijo prašiče za lastne potrebe, na

planinah se reja drobnice zmanjšuje zaradi napadov zveri. Najboljša kmetijska zemljišča so močno izpostavljena urbanističnim pritiskom. Pri ekološkem kmetovanju so glavni problemi trženje, ureditev proste reje in izpustov za živino, pomajnikanje zemljišč in premajhna cenovna razlika med ekološkimi in konvencionalnimi pridelki. Na planinah so težave s plenilci, zlasti z medvedi in krokarji. V območni enoti zbornice bodo prihodnje leto obravnavali aktualno problematiko s področja kmetijstva in gozdarstva, med drugim

izvajanje zemljiške politike in ukrepov kmetijske politike, problematiko škode po suši in po zvereh, socialno varstvo kmetov, občinske prostorske načrte in programa občinskih intervencij na področju kmetijstva. Pripravili bodo strokovno ekskurzijo in pogovor o aktualni kmetijski problematiki, ena od tem je, kako ob povečanih davčnih bremenih prepričati mlade za prevzem kmetije. Sodelovali bodo pri določanju vsebine regionalno pomembnih projektov in si prizadevali za to, da bi občine še naprej sofinancirale razvoj kmetijstva.

V knjigi je zbranih okoli 100 receptov za kruh za vsako priložnost. Poleg klasične peke kruha v pečici predstavlja tudi peko v kruhomatu, ki pa ga po želji lahko uporabite tudi samo za mesenje testa. V knjigi boste našli kar nekaj receptov za kruh brez glutena.

VSİ PEČEMO KRUH

Andrej Goljat
in ljubitelji peke kruha

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

10⁵⁰ EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Uspeh je v podrobnostih

Slovenski snovalci svetovne mobilne uspešnice Talking Tom so bili od vsega začetka zelo pozorni na vsako podrobnost, kar jim je po mnenju Janeza Remškarja iz Ekipe2, ljubljanske podružnice Outfita7, tudi zagotovilo že dve milijardi prenosov njihovih aplikacij.

SIMON ŠUBIC

Kranj – »Za uspeh ne obstaja samo en ključ, zanj je potrebnih veliko podrobnosti, ki na koncu sestavljajo dobro zgodbo,« je na 4. tehnološkem večeru Kluba študen-

in ZDA, je leta 2010 ustanovila skupina sedmih ustvarjalnih umov in podjetnikov, ki so po nekajletnem delu za vodilni slovenski spletni iskalnik Najdi.si, katerega avtor je ravno Samo Login, iskali nove izzive. Z veliki-

in tako se je rodila ideja o govorečem mačku Tomu, ki se je do danes že krepko razvil in ima že nekaj inkarnacij,« je razkril Remškar, ki se je Ekipe2 kot produktivni menedžer pridružil pred dvema letoma.

več kot dve milijardi uporabnikov. To pomeni odstotek vseh prenesenih aplikacij na svetu oziroma 17 prenosov na sekundo. Na mesec se z njihovimi aplikacijami igra 230 milijonov različnih uporabnikov, kar pomeni štiri do pet milijard zagonov na mesec. Največ uporabnikov imajo v ZDA, na Kitajskem, v Rusiji, Braziliji, Veliki Britaniji in Južni Koreji. K neverjetnemu poslovnemu uspehu v pičlih štirih letih je, kot že omenjeno, najbolj pripomogla njihova osredotočenost na podrobnosti. Aplikacije so do danes razvili že v dvanajstih jezikih in tako zajeli čim širšo množico uporabnikov, saj le četrtnina njih uporablja aplikacije v angleškem jeziku. Aplikacije morajo imeti visoko kakovost animacije in zvoka, morajo biti prijazne do otrok, čim bolj uporabne in preproste. »Prav zato gre vsaka aplikacija pred objavo še danes čez test uporabnikov,« je razkril Remškar.

Janez Remškar iz Ekipe2 je na KŠK-jevem tehnološkem večeru razkril del skrivnosti izjemnega uspeha podjetja Outfit7 oziroma njegove aplikacije Talking Tom. / Foto: Tina Dokl

tot Kranj dejal Janez Remškar iz Ekipe2, slovenske podružnice vse bolj uspešne slovenske globalne internetne družbe Outfit7, ki je pred štirimi leti obnorela svet z zabavno mobilno aplikacijo Talking Tom (Govoreči Tom), velikanski uspeh pa je lastnike Outfita7 z zakoncem Lizo in Samom Login izstrelilo tudi med najbogatejše Slovence. Remškarju je v prostorih kranjskega OpenLaba, kjer tehnološki večeri potekajo vsakih štirinajst dni, prisluhnilo precej študentov, ki jih je zanimala skrivnost uspeha Outfita7 in njihove interaktivne aplikacije Talking Tom (in njegovih prijateljev).

Podjetje Outfit7, ki ima danes pisarne ali hčerinske družbe na Cipru, v Londonu, Ljubljani, Južni Koreji

mi obeti so se lotili področja mobilne zabave. »Bili so klasični start-up z vsemi pripadajočimi težavami. V prvi pisarni so bili celo brez interneta, tedaj se je pri nas tudi zelo težko dobil iPhone. Lotevali so se različnih idej, sčasoma pa so se usmerili v interaktivne mobilne aplikacije. S prvimi aplikacijami so preizkušali, kaj uporabnike najbolj pritegne, nobena njihova aplikacija pa ni dobro funkcionirala in ni bila dobičkonosna, zato so po šestih mesecih opravili korenit razmislek. Na podlagi stalnega spremljanja, kaj se dogaja na trgu mobilnih aplikacij, in sprotnega učenja so spoznali, da se aplikacije ne obdržijo na trgu, ker niso narejene dovolj kakovostno. Novo priložnost so videli v govorečih interaktivnih aplikacijah

Ob nastanku Govorečega Toma so si njegovi snovalci postavili jasne cilje, je razložil Remškar. Izbrati mu je bilo treba všečen karakter in lasten glas, izkoristiti so želeli vse zmožnosti zaslonov na dotik. »Pozorni so bili na vse podrobnosti, stremeli so k temu, da bi aplikacija nemoteno delovala na čim več telefonih, tudi na slabših. Tako so na primer ugotovili, da Tom v avtomobilu ni delal, ker je aplikacijo motil hrup motorja. V nekaj dneh so pomanjkljivost popravili, tako da sedaj aplikacija najprej zazna hrup iz okolja in se odziva samo na glasnejše zvoke.«

Aplikacije Govorečega Toma in ostalih prijateljev iz njegove družine sta od prve objave aplikacije na spletu do oktobra letos prenesli že

Mimovrste=) je spletni trgovec leta

Podjetje, ki ima sedež na Jesenicah, je že drugič prejelo naziv spletni trgovec leta.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Podjetje mimovrste=), ki ima sedež na Jesenicah, je prejelo naziv spletni trgovec leta. Na sklepnih prireditvi projekta v organizaciji portala ceneje.si je nagrado prevzela direktorica Lea Benedejčič.

»Naziva spletni trgovec leta smo letos še posebej veseli, saj je za nami obdobje trdega dela in velikih spre-

je priznanje dobra popotnica za prihodnje leto, ki bo zopet polno izzivov in ambicioznih ciljev. Naziv spletni trgovec leta je mimovrste=) prejela že leta 2012. Podjetje je od konca leta 2012 v sto odstotni lasti nizozemskega Netretail Holdinga. Kako so poslovali v lanskem letu, zaenkrat ne razkrivajo. »Letno poročilo za poslovno leto 2013, ki ga v podjetju mimovrste=) beležimo od apri-

Podjetje mimovrste=) ima sedež na Jesenicah, kjer je tudi prevzemno mesto. / Foto: Primož Pičulin

memb, ki smo jih našim kupcem predstavili v preteklem obdobju. Leto 2014 je pri mimovrste=) zaznamovano s sistemskimi, logističnimi in uporabniškimi spremembami in širitvijo ponudbe. Priznanje spletni trgovec leta tako razumevamo tudi kot potrditev vseh naših dosedanjih naporov. Pomeni, da našo spletno trgovino, ki je sicer na trgu že dvanajst let, razvijamo v pravo smer,« je dejala Lea Benedejčič. Kot je dodala,

la do marca, bo objavljeno v skladu z zakonom, do 30. novembra, do takrat podatkov žal ne moremo komentirati. Smo pa poslovali v skladu s pričakovanji,« so nam povedali. Kot so dodali, so samo v oktobru zabeležili 20-odstotno rast v primerjavi z enakim obdobjem lani. V podjetju je šestdeset redno zaposlenih, poleg tega pa imajo še nekaj deset študentov oziroma sezonskih delavcev. Skladišče podjetja je v Ljubljani.

Avtobusarji nezadovoljni z odnosom države

SIMON ŠUBIC

Kranj – Avtobusna podjetja, člani Združenja za promet v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, so ta teden opozorila na mačehovski odnos države do avtobusnega prevoza in javnega cestnega potniškega prometa. Konec leta se namreč izteče rok za uveljavitev znižanja davčne osnove za 40 odstotkov investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva, ministrstvo za finance pa kljub večkratnim pobudam še ni pripravilo spremembe zakonodaje, po kateri bi bili do znižanja upravičeni tudi nakupi avtobusov, ki ustrezajo emisijskim zahtevam

EURO V, EURO V EEV in EURO VI. Če se to ne bo zgodilo, bo pozitiven trend posodabljanja voznega parka javnega prometa zopet zastal, so prepričani. Poleg tega v združenju opozarjajo, da je treba do 31. decembra 2015 izpeljati podelitev koncesij za izvajanje javnega potniškega prevoza v cestnem prometu, vendar pa ministrstvo za infrastrukturo še ni začelo postopkov za sprejem ustrezne zakonodaje, zato se bojijo, da bo ministrstvo zaradi pomanjkanja časa nazadnje sprejelo nepremišljene in napačne ukrepe in pod vprašaj postavilo korektno izpeljavo javnega razpisa, kar se je zgodilo že v letu 2010.

V Žitu povečali izvoz skoraj za petino

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Z rezultati poslovanja v letošnjih prvih devetih mesecih smo glede na okoliščine zadovoljni, še posebej z rastjo prihodkov na tujih trgih,« je rezultate poslovanja Skupine Žito komentiral predsednik uprave Janez Bojc

in dodal, da se konkurenca prilagajajo z naložbami v avtomatizacijo proizvodnje ter s koncentracijo pekarskega in mlinarstva. Skupina Žito je letos do konca septembra prodala za 81,7 milijona evrov izdelkov in storitev, od tega matična družba Žito za 75,8 milijona evrov. Skoraj petino prihodkov

je ustvarila z izvozom, pri tem pa je v letošnjih devetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem prodajo na tujih trgih povečala za dobrih 18 odstotkov. Izvoz je povečala predvsem z večjo prodajo polpečenih izdelkov na trge Evropske unije pa tudi s prodajo bombonov in

žvečilne gume. Skupina je do konca septembra s poslovanjem ustvarila 2,1 milijona evrov čistega dobička, matična družba pa 1,5 milijona evrov. Dobiček je bil višji kot lani v obdobju januar–september, ko je tako v skupini kot matični družbi znašal 1,1 milijona evrov.

Celovške ulice vabijo na uživanje

Prestolnica avstrijske Koroške ima toliko znamenitosti, da je obiskovalec v zadregi, kaj izbrati.

V primeru, da se boste v prazničnih tednih namenili v glavno mesto avstrijske Koroške, si vzemite čas. Seveda se sprehodite med stojnicami na trgih in mimo vabljivih izložbenih oken. Ne bo vam pa žal, če si ogledate še kakšno mestno znamenitost: deželno hišo, ki je bila zgrajena konec 15. stoletja in v kateri je znamenita Dvorana grbov s 665 grbi koroških deželnih stanov, deželnih glavarjev, vicedomov in deželnih upraviteljev.

Obiščite naprimer Benediktinski trg/Benediktinerplatz s Kamnitim ribičem, ki je bil postavljen leta 1606 in od tedaj naprej spremlja vrvež na prijetni celovski tržnici. Knežji kamen pa je na ogled v predverju Deželnega muzeja. Pa še mnogo drugega se najde, od starih znamenj, vzorno urejenih arkad in hodnikov do razstav.

Foto: Arhiv; neposredno ob starem mestnem jedru leži zelo priljubljen nakupovalni center City Arkaden.

Advent v Celovcu

Predbožični čas ima čisto poseben čar. Advent pa je še posebej prijeten v Celovcu, kjer čaka obiskovalce marsikaj zanimivega. Tako bo sprehod po mestu ali pa nakupovanje resničen užitek. Še posebej lepo pa bo na božični tržnici, ki bo tudi letos na Novem trgu (Neuer Platz).

Prijetno predbožično vzdušje vlada tudi pri otrocih, ki se najraje zadržujejo okoli drsališča na Novem trgu (Neuer Platz). Na božični tržnici pritegne veliko pozornosti tudi hitri vrtiljak. V neposredni bližini pa čakajo različne živalice, da jih nekdo poboža.

Kdor išče ustrezna darila, je na Stolnem trgu (Domplatz) zagotovo na pravem mestu. Od 4. decembra naprej predstavljajo koroški umetniki in rokodelci njihove izdelke. Zopet pa bo zaživela tudi vzhodna obala Vrbskega jezera. Od 30. novembra naprej čaka tukaj obiskovalce nepozabna zimska pravljica dežela Winter-Wonderland.

Božična tržnica na Novem trgu (Neuer Platz)
od 22. novembra do 24. decembra 2014 (vsak dan od 9:30 do 23:00)

Adventna tržnica za Stolnem trgu (Domplatz)
od 4. do 21. decembra 2014, od četrta do nedelje, od 11:00 do 18:00

Čarobni adventni čas na vzhodni obali Vrbskega jezera
poteka ob vseh adventnih vikendih in tudi 8. decembra, od 13:00 do pribl. 18:00

Klagenfurt Tourismus
Neuer Platz 1, Rathaus / Novi trg, Mestna hiša
A-9020 Klagenfurt am Wörthersee
Celovec ob Vrbskem jezeru
tel.: +43/(0)463/537 22 23
tourismus@klagenfurt.at
www.klagenfurt-tourismus.at

Klagenfurt
am Wörthersee

Za novo leto iz Celovca v Hamburg ali Berlin

Berlin – tako praznujemo silvestrovo v glavnem mestu Nemčije

V Berlinu ob Brandenburških vratih poteka vsako leto legendarna silvestrska zabava, kjer se zbere okoli milijon obiskovalcev. Na dveh kilometrih se nahajajo različni prireditveni odri, kjer se gostje zabavajo ob ogledu različnih šovov. Zelo priljubljeni so tudi t. i. party šotori. Za dobro vzdušje pa bodo poskrbeli tudi enkratni svetlobni in laserski učinki. Na svoj račun bodo brez dvoma prišli tudi ljubitelji kulinarike, saj je ponudba na tem področju izredno pestra. Točno ob polnoči pa bo Berlin popestril še čudovit ognjemet, tako da bodo obiskovalci v izjemno prijetnem vzdušju lahko praznovali vse do jutra.

www.visitberlin.de

Seveda pa lahko v Berlinu novo leto praznujete tudi drugače. Pregled ostalih zanimivih lokacij in silvestrskih zabav je tudi na spletni strani

www.silverster-party-berlin.de

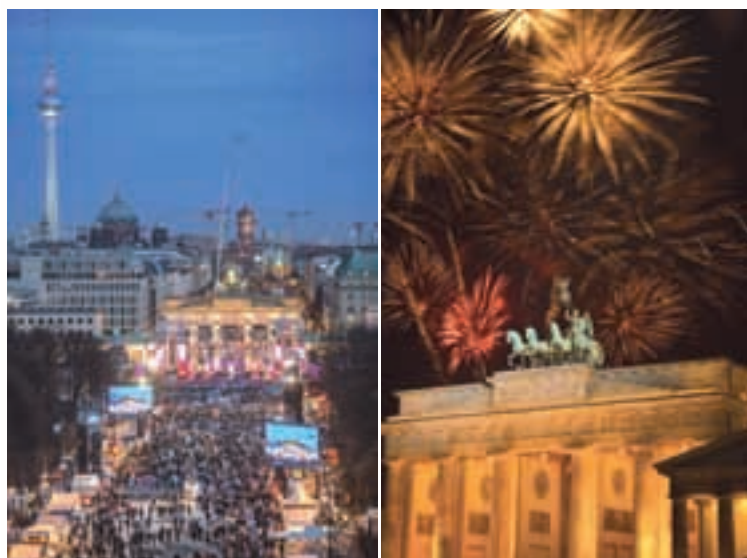
Hamburg – čudovit ognjemet na vodni površini v pristanišču

Kdor bi v silvestrski noči rad videl enega najlepših ognjemetov, naj obišče Hamburg. Oba največja ognjemeta se odvijata na vodni površini v pristanišču. Tako doživijo obiskovalci čudovito vzdušje v enkratni okolici. Ne samo, da se ognjemet zrcali v vodi, ladje v pristanišču ga pospremiyo tudi akustično. Ob izvrstni kulinariki pa bo večer še lepši.

Gostje, ki si želijo nekoliko mirnejši večer, pa lahko opazujejo ognjemet ob reki Alster. Ob reki se nahaja priljubljena promenada Jungfernstieg, kjer bo v spremstvu glasbe in znane vrhunske kulinarike poskrbljeno za prijetno silvestrsko vzdušje. Tudi tukaj kombinacija ognja in vode poskrbi za nepozabne barvne učinke.

www.hamburg-tourismus.de

Fotografije: Hamburg Tourismus, Visit Berlin, Kärnten Airport

Neposredni leti v Berlin, Hamburg in Köln s prevoznikom Germanwings
www.germanwings.com

Možnost prestopa za nadaljnje lete: Germanwings prek Kölna in Austrian prek Dunaja
www.austrian.com

Kontakt:
Celovško letališče Kärnten Airport
www.kaernten-airport.at
+43 (0)463 41500 0

City Arkaden Klagenfurt/Celovec – uživajte ob nakupih v adventnem času

Nakupovalni center City Arkaden Klagenfurt/Celovec je izjemno lepo okrašen, kar še dodatno pripomore k čudovitemu božičnemu vzdušju. Samo 30 minut od državne meje čaka obiskovalce nedvomno največja izbira idej za obdarovanje. Izbirate lahko med številnimi vrhunskimi trgovinami, npr. Saturn, H&M, Peek & Cloppenburg, Tommy Hilfiger in Zara.

Obisk Celovca se vedno obrestuje, najlepše pa je tukaj v predbožičnem času. V najlepšem nakupovalnem centru na avstrijskem Koroškem, City Arkaden Klagenfurt/Celovec, boste lahko občudovali najlepšo božično osvetlitev. Poleg tega čaka obiskovalce tudi zelo zanimiv adventni program, ki bo navdušil otroke in odrasle.

Vrhunske blagovne znamke - najlepše ideje za obdarovanje

Nakupovalni center City Arkaden v središču Celovca nudi obiskovalcem največjo izbiro vrhunskih blagovnih znamk na avstrijskem Koroškem. Na voljo je 120 trgovin, kar je skoraj polovico več kot jih premore drugi največji koroški nakupovalni center. Med najbolj priljubljene vrhunske blagovne znamke spadajo Saturn, Peek & Cloppenburg, Zara, Müller Drogerie, Salamander, H&M, Hervis

Sports, Tommy Hilfiger, Swarovski, Humanic in Art de Chocolat. Tukaj boste zanesljivo našli darilo, ki ga iščete. Da se boste bolje znašli, vam na okencu za informacije nudimo tudi zloženko nakupovalnega centra v slovenščini. Tukaj lahko kupite tudi darilne bone, ki so unovčljivi v vseh 120 trgovinah. Nakupovalni center City Arkaden je odprt od ponedeljka do petka od 9.00 do 19.30 in ob sobotah do 18. ure. Tukaj boste predbožični čas doživeli v najlepši luči.

Dragi prijatelji in sosede,

v Celovec po nakupih zopet prihaja vse več gostov iz Slovenije. Še posebno pa nas veseli, da je tudi nakupovalni center City Arkaden Klagenfurt/Celovec pri kupcih iz Slovenije vse bolj priljubljen. V predbožičnem času vas tukaj čakajo številna prijetna presenečenja, najlepše ideje za obdaritev in vsekakor najlepša božična osvetlitev na avstrijskem Koroškem.

Želim vam obilo zabave ob obisku nakupovalnega centra City Arkaden!

Ernst Hofbauer, Center Manager
City Arkaden Klagenfurt/Celovec

če smo
skupaj, so
dnevi pred
prazniki
še lepši

CITYARKADEN
will ich.

www.city-arkaden-klagenfurt.at

**Sprememba
odpiralnih časov:**
ponedeljek, 8. 12. 2014
10.00 - 18.00
sreda, 24. 12. 2014
9.00 - 14.00
sreda, 31. 12. 2014
9.00 - 14.00

Dobrodošli kupci iz Slovenije

V poslovni stavbi sredi Borovelj, poleg poslovalnice Posojilnice Bank, ima že nekaj časa svoj „dom“ lekarna Adler Apotheke.

Njena preteklost je slavna in uspešna. Ugled je uspela obdržati do danes, za kar sta zaslužni lastnica mag. Jutta Rosian in njena hčerka dr. Eva Rosian, ki skupaj z vrhunsko izšolanimi sodelavkami znajo svetovati na področju zdravja in dobrega počutja strank.

Lekarna zagotavlja strankam hitre in zanesljive informacije o zdravilih in njihovi dobavi ter o drugih iskanih izdelkih. Sploh pa ni treba priti osebno v lekarno, ampak je mogoče zdravila naročiti ali izvedeti za druge informacije enostavno kar po elektronski pošti adler@apothekeferlach.at. Da delamo dobro, potrjuje tudi vedno večje število strank iz Slovenije, pravijo v lekarni Adler Apotheke Borovlje. Prijetno je slišati pohvale strank, da delamo v dobro zdravja in dobrega počutja!

Foto: dr. Eva Rosian in mag. Jutta Rosian

ADLER APOTHEKE
Mag. pharm. Jutta Rosian

LEKARNA V BOROVLJAH Z BOGATO TRADICIJO

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki
- Schüsslerjeve soli

9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg - Hauptplatz 16
tel. 0043/4227/2225 • faks 0043/4227/2572
adler@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

GOVORIMO SLOVENSKO

Borovlje - mesto med Ljubeljem in Dravo

Borovlje, največje mesto v Rožu/Rosental ima izjemno bogato zgodovino in zanimivo sedanost.

O Borovljah/Ferlach, ki je najjužnejše mesto na Koroškem in središče Roža/Rosental, je treba omeniti tudi zgodovino, ki je povezana predvsem s tovarništvom prek Ljubelja in trgovino, ter s puškarstvom. Mesto je zgodovino prvič omenila leta 1246 kot Vrolach. Od 16. stoletja naprej pa so Borovlje znane po izdelovanju orožja, še posebej lovskega. Ta tradicija je živa še danes. V Borovljah se šolajo puškarji iz vse Avstrije in tudi iz sosednjih držav, v gradu pa je na ogled bogat lovski in puškarški muzej.

Ker ležijo Borovlje v lepem in neokrnjenem naravnem okolju na desnem bregu Drave, omogočajo obiskovalcu veliko izletniških užitkov, ki jih lahko doživlja sam, peš ali na kolesu ali v organiziranih skupinah. Lahko se odloči za potepanje proti vzhodu, pod Karavankami, tja do Sel/Zell Pfarre, ali na zahod po Rožu, nad Borovljami in Rožom pa se dvigajo tudi zanimivi in lahko dosegljivi gorski vrhovi, enkratna pa je dolina Poden/Bodental, kamor se odcepi pot na vrhu Malega Ljubelja. Torej, le pot pod noge!

**KDOR VELIKO IN DOLGO DELA,
NAJ IMA TUDI MOŽNOST
NAKUPOVATI DO 22. URE.**

PON. – PET. 6. – 22. URE, SOB. 8. – 18. URE

**48.000 ŽIVILSKIH IN
NEŽIVILSKIH IZDELKOV NA
ENEM MESTU**

Ekskluzivno s kartico METRO!
Več informacij najdete na: www.metro.at

METRO Celovec/Klagenfurt-Hörtendorf
Görtschitztalstr. 22
A-9020 Celovec/Klagenfurt-Hörtendorf

Find us on
Facebook
www.facebook.com/metrooesterreich
www.metro.at

METRO

Tek na smučeh v Podnu/Bodental

Tudi letos bo vložila občina Borovlje/Ferlach veliko truda v pripravo optimalnih stez za tek na smučeh v Podnu/Bodental.

Zaradi zgodnjega snega in čudovito lepe okolice v zaščiteni naravi so steze za tek na smučeh v Podnu/Bodental zelo priljubljene pri zahtevnih športnikih in tudi pri začetnikih.

Uspelo nam je pripraviti tri zelo zanimive krožne tekaške steze:

1. lahka tekaška steza (modra) za prosti in klasični slog, dolžina 4 km,
2. srednje težka tekaška steza (rdeča) za prosti in klasični slog, dolžina 9 km,
3. težka tekaška steza (črna) za klasični slog, dolžina 3 km.

Vse tekaške steze so dobro označene in stalno oskrbovane. Gostom so na voljo tudi tečajji teka na smučeh. Opremo za tek si je možno tudi izposoditi. Po športnih užitkih so gostje prisrčno vabljeni na kulinarčne dobrote v bližnje gostilne.

Poleg teka na smučeh je občina Borovlje/Ferlach pripravila tudi 2,5 km dolgo pot za nordijsko hojo na območju travnika Bodembauerwiese.

Uporaba tekaških prog stane 4,00 EUR na dan oz. 40,00 EUR za celo sezono. Župan občine Borovlje/Ferlach Ingo Appé se veseli vašega obiska in vam želi veliko užitkov in veselja.

Predlog za božič:

Sezonska vstopnica za tekaške steze v Podnu/Bodental pod božičnim drevescem je za vsakega ljubitelja teka na smučeh zelo prijetno presenečenje.

Najbližja pot do tekaških stez v Podnu/Bodental:

Preko Ljubelja smer Borovlje/Ferlach, na Malem Ljubelju/Klein Loiblpaß zavijete levo.

Foto: Carnica Region Rosental / Peter Just

Smučišče Poden/Bodental

To priljubljeno smučišče leži samo 12 km od Ljubelja v smeri proti Celovcu. Zaradi te neposredne bližine je Bodental/Poden priljubljen predvsem pri smučarjih iz Gorenjske.

Poleg številnih znanih gorenjskih smučarskih klubov, ki trenirajo po odlično pripravljenih progah, so med gosti vse pogosteje tudi družine z mlajšimi otroci. Eden od razlogov, da je to smučišče tudi pri družinah vse bolj priljubljeno, je „čarobna preproga“, ki je namenjena otrokom, ki pričenjajo smučati. Uporaba „čarobne preproge“ je brezplačna.

Na svoj račun pa pridejo tudi ljubitelji teka na smučeh. Njim je v čudoviti okolici na smučišču Bodental/Poden na voljo vrhunsko pripravljena tekaška steza. Neposredno ob smučišču je tudi velik parkirni prostor in restavracija, ki je odprta cel dan.

T: 0043/4227/6300 • www.familienhof.at

SMUČIŠČE SCHILIFTE BODENTAL

PODEN/BODENTAL - OBČINA BOROVLJE/FERLACH

Smučišče Poden/Bodental - Familienhof Sereinig
A-9170 Borovlje/Ferlach, Poden/Bodental 40
tel. 0043/4227/6300 - faks 0043/4227/6300-7
e-pošta: sereinig@gmx.at
www.familienhof.at

IZ SAMO LJUBLJA

SMUČIŠČE BODENTAL

Borovlje Ferlach

Ljubelj

SLO

Ta TV-sprejemnik se splača kupiti

SAMSUNG UE 58 H 5273
147cm Full HD LED-TV
• 100 Hz Clear Motion Rate
• priključki: 2 x HDMI, USB, LAN, CI+
• mere vključno s stojalom: (š. x v. x g.)
130,8/84,3/29,6 cm

art. št. 1359694

147cm/58"
LED-TV

velik zaslon -
vzdušje kot v kinu

799,-

SAMSUNG

Media Markt

MEDIA MARKT Villach/Beljak:
Auenweg 8
A-9500 Villach/Beljak
Tel. 0043/4242/351300

Odprto:
pon. - pet.: 9. - 18.30
sob.: 9. - 18. ure

Tiskovne napake niso izključene. Ponudba velja od 26. 11. 2014 do 06. 12. 2014 oziroma do odprodaje zalog. Prodaja samo v količinah običajnih za gospodinjstva.

Avstrijska Koroška Kärnten

Glavno mesto:
Celovec/Klagenfurt

Število prebivalcev:
555.881 (01/2014)

Gostota prebivalstva:
58 prebivalcev na km²

Površina:
9.535,97 km²
od tega 98,2 % kopnega
in 1,8 % vodne površine

Najvišja gora:
Veliki Klek/
Großglockner, 3.798 m

Najnižja točka:
Lobot/
Lavamünd, 348 m

Največje občine po
število prebivalcev (01/2014):
Celovec/Klagenfurt 96.640
Beljak/Villach 60.004
Wolfsberg 24.993
Špital/Spittal 15.555
Feldkirchen 14.278
Šentvid/St. Veit 12.473

Goldeck – vrhunsko smučišče na avstrijskem Koroškem

Smučišče Goldeck, neposredno ob koroškem mestecu Špital ob Dravi/Spittal an der Drau, je pri ljubiteljih smučanja in deskanja v neokrnjeni naravi vse bolj priljubljeno.

Več sonca – zimski užitki in veliko sonca!

Ni lepšega, kot je vijuganje po vrhunsko urejenih smučiščih na Goldecku. Na svoj račun pridejo ljubitelji sonca in smučanja. Npr. na strmini Bärnbiss ali pa na 50 hektarjev velikem smučišču v celcu Freeride-Area.

Več za začetnike – zimski šport brez težav!

Goldeck ima tudi dve vlečnici, ki sta prilagojeni predvsem začetnikom. Pri spustu si je potem možno izbrati stopnjo strmine, ki ustreza znanju.

Več udobja – individualna kakovost!

Smučišče Goldeck ni udobno zgolj za smučanje. Npr. na spodnji postaji ob parkirišču so na razpolago ogrevane

Informacije:
Goldeck Bergbahnen
Schwaig 38
A-9805 Baldramsdorf
www.sportberg-goldeck.com
office@sportberg-goldeck.com
telefon 0043/4762/2864
faks 0043/4762/286450
Informacije o snežnem stanju:
telefon 0043/4762/286470

Goldeck - smučišče, ki
zagotavlja vrhunski užitek!

lahko v prijetni okolici tudi udobno preoblečejo. Po smučanju pa je tukaj možno shraniti smučarsko opremo.

Več raznolikosti – zimski užitki in kopanje!

Goldeck na avstrijskem Koroškem ni zgolj enkratno smučišče. Po smučanju se je možno sprostiti v pokitem kopališču Drautalperle. Gostom je na razpolago tudi kombinacija smučarske vozovnice z znižano vstopnico za kopališče.

Več akcije – da ne bo nikomur dolgčas!

Zahtevnim smučarjem bo še posebej všeč smučarski park Snowpark Goldeck. Tukaj so smučarjem in deskarjem na razpolago najrazličnejše ovire in skakalnice. Funpark je zagotovo velik izziv za vsakega zimskega športnika.

Tudi tega se splača kupiti

SAMSUNG UE32H4000
81cm LED-TV
• 100 Hz Clear Motion Rate
• priključki: 2 x HDMI, Scart, USB
• mere vključno s stojalom: (š. x v. x g.)
73,6/48,6/16,4 cm
art. št. 1339771

81cm/32"
LED TV

vgrajen kabelski in
zemeljski sprejemnik

199,-

SAMSUNG

Media Markt

MEDIA MARKT Villach/Beljak:
Auenweg 8
A-9500 Villach/Beljak
Tel. 0043/4242/351300

Odprto:
pon. – pet.: 9. – 18.30
sob.: 9. – 18. ure

Tiskovne napake niso izključene. Po nudi velja od 26. 11. 2014 do 06. 12. 2014 oziroma do odprodaje zalog. Prodaja samo v količinah obilajnih za gospodinjstva.

Katschberg - zimski dopust na sončni strani Alp

Katschberg je idealno smučišče za družine z otroki. Domačini pravijo, da je tukaj sneg še bolj bel. Menda to za južni predel Alp resnično drži. To lahko potrdijo tudi na Vzhodnem in Južnem Tirolskem in seveda na Koroškem. Razlaga je res kar smiselna. Oblaki prinesejo sneg iznad bližnjega Sredozemskega morja do Turskih Alp (Tauern), kjer leži na meji med avstrijsko Koroško in Salzburško tudi smučarska regija Katschberg.

Da se ta smučarska regija nahaja na južni strani Alp, lahko takoj opazite po obilici sonca in tudi veselem vzdušju, ki vlada tukaj. Ravno zato je Katschberg še posebno primeren za družine z otroki. Starši lahko uživajo v smučanju na 70 km vrhunsko urejenih smučarskih prog, ki jih je mogoče v celoti zasneževati. Otroci pa se najbolje počutijo v otroškem svetu Katschi's Kinderwelt, kjer se pod strokovnim vodstvom učiteljic in učiteljev smučanja lahko marsičesa naučijo. Na stezi, ki je rezervirana samo za otroke, so med drugim tudi govoreče lutke in miniaturno letalo. Po strmini navzgor pa jih povleče posebna za otroke prirejena vlečnica s krožniki. Če najmlajše zebe ali pa so utrujeni, se lahko spočijejo in pogrejejo v posebnih otroških šotorčkih.

Široke in izjemno pregledne smučarske strmine na smučišču Katschberg-Aineck spadajo pretežno v srednje težko kategorijo. Užitek za najzahtevnejše smučarje pa je Direttissima na Ainecku. Začetnikom je na voljo okoli 10 km nezahtevnih smučarskih prog. Smučišče ima 16 žičnic. Ob vstopu na žičnice pa ni na voljo zgolj prijazno osebje, temveč tudi tekoči trak, ki predvsem otrokom olajša najbolj zahtevne prve metre dviga. Smučišči Tschaneck in Aineck sta zdaj povezani tudi z mostom, prek katerega vodi tekoči trak. Na obeh smučiščih so tudi prijetne smučarske kočice, kjer se gostje na sončnih

terasah lahko spočijejo in okrepčajo. Kdor se odloči za dopust neposredno na Katschbergu, ima smučarsko proggo takoj pred vrati. Tiste, ki raje bivajo v dolini, v 6 km oddaljenem Rennwegu, pa na smučišče v desetih minutah

pripelje brezplačni smučarski avtobus. Za lep družinski dopust na Katschbergu so na voljo različni hoteli****, počitniška stanovanja in kočice. V Rennwegu pa gostje lahko izbirajo med številnimi udobnimi privatnimi bivališči v gostilnah, počitniških stanovanjih ali pa penzionih. Večina hotelov ima tudi razkošne velneške oddelke. Poleg tega pa imajo urejeno tudi varstvo za otroke, oddelke za igro ter tudi posebne otroške menije.

V čudoviti zimski pokrajini pa lahko gostje uživajo tudi na drugačen način. Tako jim je na razpolago kar 30 km urejenih stez za pohode, organizirani pa so tudi posebni pohodi po zasneženih poteh s smučarskimi čevlji. Tako vodi pot največkrat do prijetnih gorskih koč, kjer je lahko gostje uživajo ob tipični koroški malici. Tudi za ljubitelje teka na smučeh je okolica enkratna. Na Katschbergu je urejena 16-kilometrski proga, ki vodi po okoliških višavah. V dolino Pöllatal pa vodi zelo lepa 8-kilometrski proga. Zelo priljubljeni so tudi sankanje, drsanje in vožnja s kočijo. Ljubitelji konj pa pridejo na svoj račun v alpskem konjeniškem centru Katschberg.

Info: Tourismusregion Katschberg • A-9863 Katschberg
Katschberghöhe 30 • T: +43(0)4734/630 ali 330
office@katschberg.at • www.katschberg.at

In še ena dobra ponudba

LG 50 LB 580
127 cm Full HD LED TV

- Triple Tuner – zemeljski, kabelski in satelitski sprejemnik
- 100 Hz MCI
- priključki: 3 x HDMI, 3 x USB, CI+, Scart,
- Smart TV – WLAN
- mere vključno s stojalom: (š. x v. x g.) 112,8/70,8/25,5 cm

art. št. 1353001

127cm/50"
LED TV

snemanje možno preko USB priključka

555

Media Markt

MEDIA MARKT Villach/Beljak:
Auenweg 8
A-9500 Villach/Beljak
Tel. 0043/4242/351300

Odprto:
pon. – pet.: 9. – 18.30
sob.: 9. – 18. ure

Pomoč ob nesrečah ne pozna meja

V četrtek, 20. novembra, so v Celovcu uradno zaključili projekt evropskega teritorialnega sodelovanja EU GOAL – vodenje in izvajanje intervencij ob čezmejnih nesrečah in nezgodah, ki se je začel avgusta 2011. V njem so se združile varnostne in zaščitne strukture Koroške, avstrijske Štajerske in Gorenjske.

Sklepno srečanje, na katerem so analizirali priprave na projekt in njegovo uresničevanje, je bilo v Hiši varnosti/Haus der Sicherheit v Celovcu. Koroško deželno vlado in njen oddelek za varnost, ki je bila vodilni partner projekta, je zastopal koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser. Koroško deželno gasilsko zvezo in Koroško zvezo za civilno zaščito sta predstavljala njuna prva moža Josef Meschik in Rudolf Schober, Deželno gasilsko zvezo in civilno zaščito za avstrijsko Štajersko pa je zastopal Gerald Lichtenegger. Slovenska partnerja v projektu sta bila Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje iz Ljubljane in zavod Gasilsko reševalna služba iz Kranja, ki sta ju v Celovcu zastopala direktorja Darko But in Vojko Artač. S slovenske strani so se sklepne srečanja in konference za novinarje v Celovcu udeležili tudi Jernej Hudohmet, vodja kranjske izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje in poveljnik Civilne zaščite za Gorenjsko, sodelavka Uprave Lucija Jereb in predstavnik časopisa Gorenjski glas iz Kranja, ki je bil kot medij vključen v uresničevanje projekta.

Projektu in njegovi izvedbi je bila na sklepnem srečanju v Celovcu izrečena odlična ocena. Med začetkom projekta avgusta 2011 do letošnjega novembra so bile izvedene tri velike vaje. Prva je bila aprila leta 2012, ko so na območju Sobotha/Sobota na meji med avstrijskima deželama Koroška in Štajerska nad Labotsko dolino/Lavanttal blizu meje s Slovenijo preskušali organiziranost in znanje pri gašenju velikega gozdnega požara, pri čemer je gasilec pomagala bližina reke Drave. Druga velika vaja je bila aprila lani, ko so v predoru Ljubelj gasili velik požar, v katerem je ogenj ogrožal tudi lahko vnetljive in eksplozivne snovi. Tretja vaja pa je bila letos v Bistrici/Feistritz v Rožu, ko je bilo treba ljudi

Predstavniki partnerjev v projektu »EU GOAL« na sklepnem srečanju v Celovcu, tretji z desne deželni glavar Koroške dr. Peter Kaiser / Foto: Jože Košnjek

in njihovo imetje zavarovati pred poplavami. Delovne skupine so se sestale na 25 sejah, organiziranih pa je bilo tudi devet delavnic. Skupno je bilo v okviru projekta EU GOAL organiziranih 42 dogodkov.

Dobra organizacija in hitro ukrepanje

Na konferenci za novinarje predstavniki sodelujočih organizacij v projektu niso varčevali s pohvalami na njegov račun in menili, da je treba s takim sodelovanjem nadaljevati, saj je narava z nepredvidljivimi dejanji vedno močnejša, zato se proti njim lahko borimo le s skupnimi močmi. Darko But, direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, je izrazil veselje, da se je projekt tako uspešno končal. »Na tem prostoru nas ogrožajo enake naravne in druge nesreče, zato jih moramo skupno preprečevati in zmanjševati njihove posledice. Sedaj, ko je projekt zaključen, vemo, kdo in kje smo, katere nesreče nas lahko ogrozijo, kako potekajo naši postopki posredovanja in kako

smo organizirani. Še najbolj pomembno pa je, da smo vzpostavili partnerske, prijateljske odnose med reševalci na slovenski in koroški strani. Ker se dobro poznamo, vemo, kako in koga moramo v primeru nesreč obveščati,« je povedal Darko But.

Koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser je bil navdušen nad uspešnim sodelovanjem gasilcev in drugih odgovornih iz Slovenije, Koroške

in avstrijske Štajerske. »Spoznali smo, kako pomembna je preventiva, kako nujno je sodelovanje sosedov v primerih nesreč in kako odločilna je sposobnost hitrega ukrepanja,« je povedal deželni glavar Kaiser. »Pri uresničevanju projekta smo lahko spoznavali tudi smernice za prihodnje delo in sodelovanje. Republika Slovenija je nanj pripravljena. Narava nas je opozorila, da se bo branila in

se ne bo ozirala na nas, obenem pa je pokazala, kje je lahko najbolj nevarna.« Koroški deželni glavar je predlagal sodelovanje tudi pri dragih investicijah in pri zagotavljanju evropskih sredstev, saj iz proračunov ne bo mogoče financirati vseh potreb. »Predvsem pa se mora okrepiti sodelovanje z javnostjo predvsem pri navduševanju mladih za prostovoljno delo na področju zaščite

in reševanja,« je sklenil svojo oceno vaje koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser.

Žled primer učinkovitega sodelovanja

Vojko Artač, direktor in poveljnik Gasilsko reševalne službe iz Kranja, ki je bila pobudnik tega projekta, katerega vodenje so iz praktičnih razlogov prevzeli Korošci, opozarja na praktični pomen izkušenj iz vaj in drugih aktivnosti. Vaja na Soboti, na kateri so sodelovali tudi reševalci iz Slovenj Gradca, v predoru Ljubelj in v Bistrici v Rožu, kjer so reševali tudi iz vode, so na slovenski strani angažirale in povežale vse, ki pri tem lahko sodelujejo, od gasilcev, policistov, gorskih reševalcev, potapljačev, kinologov, vezistov do tabornikov. Vključeni so bili tudi upravljavci državnih cest in predorov. S poveljnikom Civilne zaščite za Gorenjsko Jernejem Hudohmetom ocenjujeta, da je z naše strani sodelovalo na vajah od 600 do 700 ljudi. Vaje in druge aktivnosti so pokazale, kakšne postopke in programe uporabljajo v primerih naravnih nesreč v Sloveniji, na Koroškem in na Štajerskem, v kolikšni meri so ti primerljivi, kakšni protokoli urejujejo delovanje preko državnih meja, kako je z uporabo zvez, v kolikšni meri je kompatibilna oprema, katera še manjka za učinkovito reševanje in v kateri smeri je treba delovati pri strokovnem usposabljanju. Slovenska stran je lahko na vajah na avstrijskem ozemlju uporabljala svoje zveze, kar je pomemben dosežek. »Čezmejno sodelovanje v projektu je že doživelo prvo praktično preizkušnjo. Ker se med seboj dobro poznamo, smo se februarja letos lažje dogovorili za pomoč prizadetim zaradi žledu na naši strani,« je sklenil svojo pozitivno oceno projekta Vojko Artač.

V okviru projekta je bila aprila lani vaja v predoru Ljubelj, kjer so gasili velik požar, pri katerem je ogenj ogrožal tudi lahko vnetljive in eksplozivne snovi. / Foto: Tina Dokl

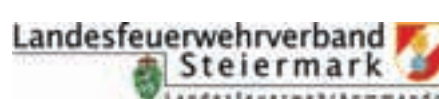
Vodilni partner
Urad koroške deželne vlade

Partner v projektu 1
Koroška zveza za civilno zaščito

Partner v projektu 2:
Deželna gasilska zveza avstrijske Štajerske

Partner v projektu 3:
Gasilsko reševalna služba Kranj

Partner v projektu 4:
Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
Ministrstvo za obrambo

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Do ljudi v stiski so odprtih rok

Samo enkrat živiš in samo tvoja je odločitev, ali boš vegetiral ali pa polno živel, razmišlja Ahmed Pašić z Jesenic, letošnja izjemna osebnost leta 2014 po izboru revije Naša žena v eni najstarejših dobrotelnih akcij Ljudje odprtih rok. Ahmed si polno življenje predstavlja tako, da pomaga drugim.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Ljudje odprtih rok so tisti, ki humanitarno delujejo na različnih področjih. Revija Naša žena jih je izbirala že enaindvajsetič zapored in izbrala osemnajst finalistov, med njimi pa dobrotnico ali dobrotnika, darovalko ali darovalca, izjemno osebo in dobrega človeka leta 2014. Za izjemno osebnost je bil letos proglašen Ahmed Pašić z Jesenic.

Ahmed je otrok priseljenke družine iz Bosne, rojen in odrasel na Jesenicah, nekaj let je preživel v Singapuru, je poročen z Malezijko Haslindah in oče dveh majhnih otrok, Safiye in Shanela. Pred poldrugim letom je spodbudil nastanek civilne pobude Ejga – za lepše Jesenice, ki je delovanje začela s čiščenjem zemarjenih Jesenic, kmalu pa razvila tudi humanitarno delovanje in medkulturno sodelovanje. Ena njihovih zadnjih akcij je pomoč poplavljenim na Cerkniškem, kamor se je odpeljal poln avtobus prostovoljcev s pripomočki za odpravljanje posledic poplav, še prej so se izkazali pri pomoči poplavljenim v Bosni, Srbiji in na Hrvaškem.

»Lahko imaš pobude in ideje, a brez pomoči drugih

ljudi si sam in nemočen,« Ahmed Pašić poudari vrednost pobude Ejga – za lepše Jesenice. Ta skupina pleče socialno mrežo, ki daje upanje mnogim ljudem, ki danes težko živijo. Od 25 do 30 je med prostovoljci iz skupine Ejga takih, ki jih Ahmed imenuje lokomotiva in se vedno takoj odzovejo, ko kdo potrebuje pomoč. Drugo jedro predstavlja kakih sto podpornikov, ki pomagajo finančno ali ko je treba poprijeti za delo. Prek Facebooka, ki jim predstavlja dobrodošlo komunikacijsko orodje, pa jih moralno podpira okoli tri tisoč ljudi, ki občasno tudi priskočijo na pomoč. Ahmed je očitno povezovalna osebnost, s svojo idejo sposoben aktivirati veliko število ljudi. Pravi, da rad hitro reagira, ko začuti krivico ali stisko. »Samo enkrat živiš in samo tvoja je odločitev, ali boš v življenju, ki ti je odmerjeno, vegetiral ali polno živel,« razmišlja sogovornik. V teh dneh se s svojo ekipo pripravlja na »veseli december«, ko bodo z darili in prijaznimi mislimi razveseljevali otroke s posebnimi potrebami iz Osnovne šole Polde Stražišar. »Obdarili bomo štirideset otrok, z darilom pa bo vsak dobil tudi posvetilo. Naše

izkušnje kažejo, da jim zlasti slednje največ pomeni, saj kaže, da nekdo misli prav na njih,« pove Ahmed in doda, da so prek Facebooka sponzorje dobili v enem samem dnevu. Podobno obdarovanje pa načrtujejo tudi za ljudi v jeseniškem socialnem zavodu Jelša. Podelitve priznanja Ljudje odprtih rok se ni udeležil. Bil je namreč na seji jeseniškega občinskega sveta, kajti Ahmed Pašić je tudi politično aktiven in član občinskega sveta. So pa priznanje v njegovem imenu prevzeli člani njegove družine: starši, sestra Faila Pašić Bišić in žena Haslindah. Ahmed pa se je za ugledni naziv izjemna osebnost leta 2014 zahvalil tudi vsem iz skupine Ejga – za lepše Jesenice, ki že leto in pol piše dobro zgodbo v Zgornjesavski dolini.

V finalni izbor za ljudi odprtih rok sta se uvrstila tudi zakonca Mateja in Matjaž Kleindinst, kmeta iz Naklega, ki poleti paseta živino na Dolgi njivi. Rada pomagata ljudem v naravnih nesrečah in drugih stiskah, na planini že drugo leto zapored gostita otroke in socialno ogroženih družin iz Trziča in Kranja. Njuno dobrotelno je spodbudil dogodek, ko jima je na začetku njune poti na

planini strela ubila trinajst krav. Ko sta že obupavala, saj živine nista imela zavarovane, jima je sosed, gostinec Tine Dermastja, dal toliko denarja, kot je vredna ena krava. Najbolj ju je ganilo, da jima je pomagal človek, ki ni sorodnik ali eden od bližnjih. In ko sta se postavila na noge, sta tudi sama začela pomagati drugim. Matjaž je ob prejemu priznanja izrazil veselje, da je v Sloveniji toliko dobrih ljudi, Mateja pa je dodala: »Kar daš, to dobiš in pri tem se sploh ne zavedaš, da to delaš. Vesela in ganjena pa sva, da so to opazili drugi.«

Še ena Gorenjka, prejemnica priznanja Ljudje odprtih rok, pa je Staša Tunja Bojić iz Kamnika. V času poplav na Balkanu sta s prijateljico Dašo prek Facebooka pozvali prijatelje, naj pomagajo zbrati pomoč za tamkajšnje ljudi. Ob pomoči Slovenske vojske in mnogih dobrih ljudi so kmalu poslali na poplavljenno območje 15 velikih tovornjakov z 220 tonami različnih predmetov, od hrane in oblačil do potrebščin za otroke. Pri zbiranju in pakiranju je pomagalo veliko prostovoljcev in nanje je Staša vsaj tako ponosna kot nase, je dejala ob prejemu priznanja.

Ahmed Pašić / Foto: Gorazd Kavčič

Mateja in Matjaž Kleindinst / Foto: Tina Dokl

Staša Tunja Bojić z možem Jasminom / Foto: Tina Dokl

Pašićeva sestra Faila in žena Haslindah / Foto: Tina Dokl

Od petka do petka

Počivalšek ministrski kandidat, zapravljava DUTB, Biziljeva direktorica televizije ... Stran 26

Po svetu

Na fronti med bakterijami in antibiotiki, kdo so najvplivnejši na svetu ... Stran 27

Glasova preja

Zakaj je razmerje med islamskim in zahodnim svetom tako konfliktno? Strani 28, 29

Od petka do petka

Foto: T. K.

Izvršni direktor DUTB Torbjörn Mansson je moral v zadnjih dneh opravičevati visoke stroške za zunanje svetovalce.

Ljerka Bizilj je postala direktorica Televizije Slovenija. / Foto: T. K.

Novi načelnik generalštaba Slovenske vojske Andrej Osterman je postal šele osmi general v Slovenski vojski. / Foto: Gorazd Kavčič

Cerar predlaga Počivalška

Predsednik vlade Miro Cerar je že našel novega kandidata za gospodarskega ministra – Zdravka Počivalška, direktorja Term Olimia. Slaba banka naj bi za svetovanje porabila že 12 milijonov evrov.

SIMON ŠUBIC

Počivalšek novi ministrski kandidat

Predsednik vlade Miro Cerar je v sredo v državni zbor vložil predlog kandidature za gospodarskega ministra. Cerar na to mesto predlaga direktorja Term Olimia Zdravka Počivalška, ki se bo pred pristojnim odborom predstavil prihodnji teden. Počivalšek, že Cerarjev tretji kandidat za gospodarskega ministra, je po izobrazbi agronom, doslej pa je med drugim vodil Mlekarno Celeia, zadnjih 15 let pa je vodil Atomske toplice oziroma Terme Olimia iz Podčetrčka. Je predsednik Turistično gostinske zbornice pri GZS, pred štirimi leti pa je postal manager leta 2010 za izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu. Prvi odzivi na zadnji Cerarjev predlog so pozitivni, nekoliko previdni so le v opoziciji.

SDS: šikaniranje Janše

Čprav je Janez Janša občasni vrnitvi mandata državnega poslanca, kot je pred tednom dni odločilo ustavno sodišče, izrazil pričakovanje, da se bo vladna koalicija sedaj posvečala reševanju resnih problemov in se nehala ukvarjati predvsem z njim, pa je bil prvak največje opozicijske stranke tudi zadnji teden

večkrat v ospredju notranje-političnega dogajanja. Najprej se je zapletlo, ker v SDS vztrajajo pri predlogu Janše za člana komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ki edina še ni ustanovljena. Sedaj razmišljajo, da o sestavi komisije ne bi glasovali v paketu, temveč o vsakem članu posebej. V sredo pa je vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko opozoril, da vodstvo zapora na Dobu šikanira Janeza Janšo, saj mu je nezakonito onemogočilo sodelovanje pri delu odbora DZ za zunanjo politiko. Janša je zaradi tega pisal tudi predsedniku državnega zbora Milanu Brglezu in poudaril, da se noben državni organ nima pravice vtikati v vsebinsko delo poslanca, ter Brgleza pozval, naj nemudoma zagotovi spoštovanje ustave in zakona o poslancih. Brglez je odgovoril, da državni zbor ne more posegati v pristojnosti vodstva zapora. Zaplet je čisto nepotreben, pa je dejal v. d. generalnega direktorja uprave za izvrševanje kazenskih sankcij Jože Podržaj. Po njegovih besedah je Janša odhod v državni zbor odklonil sam. Ko so ga namreč pozvali, naj dopolni svojo vlogo za odhajanje na delo, je Janša dopolnitev odklonil.

Zapravljiva slaba banka

Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) oziroma

slaba banka je v manj kot letu in pol za svetovanje porabila 12 milijonov evrov, pri čemer Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) ugotavlja vrsto nepravilnosti, je ta teden razkrila televizijska hiša Pop TV. KPK sicer končnega poročila in ocene stanja v DUTB še ni objavila. Pop TV, ki je vseeno pridobil omenjeno poročilo KPK, med drugim razkriva, da različni svetovalci opravljajo enake storitve ter delajo to, kar bi morali zaposleni na DUTB delati sami, samo odvetnikom pa naj bi plačali 640.000 evrov. V oči še posebej bode pogodba z družbo Quartz, ki je zaslužila kar 3,7 milijona evrov, pri čemer naj bi šlo za konflikt interesov, saj je bil izvršni direktor DUTB Torbjörn Mansson hkrati tudi lastnik družbe Quartz. Mesečne plače vodilnih v slabi banki segajo tudi do 20 tisoč evrov bruto, še izpostavlja Pop TV. Mansson je na očitke za RTV Slovenija odgovoril, da za zahtevno delo potrebujejo najboljše strokovnjake, ti pa niso poceni, prav tako pa naj bi Pop TV navajala previsok znesek plačil svetovalcem.

Biziljeva direktorica televizije

Ljerka Bizilj je postala nova direktorica Televizije Slovenija, medtem ko programski

svet Andreja Šavka ni potrdil za direktorja Radia Slovenija, zato bo moral generalni direktor RTVS Marko Filipi ponoviti razpis. Biziljeva je dejala, da sedanje programske sheme nujno terjajo prenovno. Informativni program je po njenem glava javnega televizijskega servisa, pri čemer se je zavzela za več lokalnih informacij, medtem ko ima kulturno-umetniški program za srce TVS.

Osterman osmi general

Predsednik republike in poveljnik obrambnih sil Borut Pahor je novega načelnika generalštaba Slovenske vojske, brigadirja Andreja Ostermana ta teden povišal v čin generalmajorja. Povišanje v generala mora po pričanju Pahorja v ospredje še bolj postaviti nekatere lastnosti, ki opredeljujejo ta čin: Razum, ki se kaže skozi kompetence, intuicijo in voljo. Energijo, s katero se odziva na delovanje v kritičnih trenutkih. Nesebičnost, ki je podlaga za moralni pogum in človečnost kot osnovni odnos z vojniki. Osterman je sicer šele osmi general Slovenske vojske, kar po Pahorjevem mnenju izpričuje relativno zadržano politiko poviševanja častnikov na najvišje položaje in je hkrati dokaz, da do tega pridejo le najzaslužnejši.

Slovinci v zamejstvu (431)

Gospodarska zveza gradi na mladih

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Pretekli četrtek je bil v Mohorjevi hiši v Celovcu občni zbor Slovenske gospodarske zveze na Koroškem, na katerem se je zbralo več kot 80 članov, med katerimi jih je bilo okrog 40 odstotkov iz Slovenije, kar je po mnenju direktorice zbornice Marine Einspieler Siegert razveseljivo število. Pred občnim zborom je bil pogovor o vlogi Slovenske gospodarske zveze v čezmejnem sodelovanju. Na njem so poleg povabljenih gostov s Koroške sodelovala tudi slovenski minister za Slovene v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, predsednik Obrtne zbornice Slovenije Branko Meh in predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije Aleš Cantarutti.

Na občnem zboru so ugodno ocenili delovanje Slovenske gospodarske zveze

Nagrajenci Fric Kumer, Maja Amrusch – Hoja in Franz Pacher (v sredini od leve) z vodstvom Slovenske gospodarske zveze iz Celovca

in njeno povezovalno vlogo v sodelovanju med Koroško, Avstrijo in Slovenijo ter širše v prostoru Alpe Jadran. Slovenija in tudi zbornične strukture na Koroškem bodo pri tem sodelovanju pomagale. Posebna pozornost pa je bila namenjena delovanju

mladih v zvezi. V statut Slovenske gospodarske zveze so posebej zapisali, da bo Zveza spodbujala podjetništvo med mladimi in njihovo povezovanje na območju Alp in Jadrana. Mladi imajo tudi člana v upravnem odboru. To nalogo sedaj opravlja

Matej Čertov. V vodstvu zveze ni veliko sprememb. Predsednik bo še naprej ekonomski svetnik Benjamin Wakounig, podpredsedniki so dr. Marija Škof, Feliks Wieser in Hanzi Ogris, tajnik Franci Tomažič, blagajnik pa Rudolf Urban. Zveza bo imela še naprej ugleden strokovni svet, v katerem so profesorja Ekonomske fakultete iz Ljubljane dr. Jože Damjan in dr. Mojmir Mrak, direktor Julona in tržaški mestni svetnik dr. Edi Kraus

ter finančni strokovnjak in generalni direktor davčne uprave za Vzhodno Avstrijo dr. Marijan Wakounig.

Tudi na letošnjem občnem zboru so podelili priznanja zaslužnim članom. Prejeli so jih nekdanja ravnateljica Zvezne trgovske akademije v Celovcu, dvorna svetnica Maja Amrusch – Hoja, ekonomski svetnik Fric Kumer in nekdanji dolgoletni predsednik Koroške gospodarske zbornice, ekonomski svetnik Franc Pacher.

Občni zbor je imela tudi Mohorjeva družba iz Celovca. Bil je v Katoliškem domu Prosvete v Tinjah/Tainach. Za novega predsednika je bil izvoljen pliberški župnik in dekan Ivan Olip. Dosedanji predsednik Jože Kopeinig se je zaradi zdravstvenih razlogov funkciji odpovedal. Ravnatelj družbe ostajata dr. Karl Hren in Franc Kelih.

Nevarnost iz mikrosveta

Na tem mestu pišemo največkrat o velikih rečeh, ki se godijo v »ta velikem« svetu. To pot pa opozorimo na nevarnost, ki temu velikemu svetu grozi iz najmanjših svetov, v katerih živijo smrtonosne bakterije in virusi

MIHA NAGLIČ

Na fronti med bakterijami in antibiotiki

»Nevarne in hkrati proti antibiotikom odporne bakterije so vsepovsod. To je in bo del našega vsakdana. Tako pač deluje narava in človek ni izvzet.« Tako je pojav t. i. superbakterij označil slovenski mikrobiolog Miha Avberšek. Kot posebno nevarne navaja bakterije, ki vsebujejo zločesti encim NDM-1. In kaj je to? »NDM-1 je encim, ki ga v osnovi najdemo v bakterijah E. coli in K. pneumoniae, prvič pa so ga odkrili leta 2008 v švedskem bolniku indijskega porekla, ki se je pred prihodom v švedsko bolnišnico zdravil v Indiji. Gen NDM-1 bakteriji omogoča proizvodnjo istoimenskega encima, ta pa bakteriji omogoča odpornost proti skoraj vsem beta-laktam antibiotikom, vključno s karbapenemi. Za zdaj sta proti bakterijam z genom NDM-1 učinkovita le dva antibiotika – tigecliklin in kolistin. Zato je po podatkih britanskih zdravstvenih oblasti okužba lahko srednje do smrtno nevarna, zlasti pri kroničnih bolnikih. Karbapenemi so sicer antibiotiki s širokim spektrom delovanja, ki se uporabljajo kot zadnji o brambni zid pri zdravljenju okužb,

ki jih povzročajo bakterije E. coli in K. pneumoniae. Večina primerov je bila do zdaj odkrita v Indiji, Pakistanu in Bangladešu, o obojenjih pa so poročali tudi v Veliki Britaniji, ZDA, Franciji, na Švedskem, v Avstraliji, Hongkongu, Kanadi, Belgiji, Nemčiji, na Nizozemskem, v Keniji, Omanu in zdaj tudi v Srbiji in BiH. Vsi primeri, ki so bili odkriti zunaj indijske podceline, pa so bili povezani z uporabo zdravstvenih storitev na tistem območju.« Čeprav živijo v mikrosvetu, so bakterije zelo mobilne tudi v velikem. »Bakterije se ne ozirajo na geografijo, temveč rastejo povsod, kjer imajo ustrezne pogoje. To pa je po navadi tam, kjer imajo dobre razmere za rast in zagotovljena hranila – lahko tudi samo v kapljici umazane na vaši mizi ali na vaših rokah. V sodobnem, globaliziranem svetu imajo na voljo tudi precej hitrih letalskih povezav, tudi medcelinskih, zato je iluzorno pričakovati, da mikroorganizmi ne bodo izkoristili take priložnosti za potovanja.« To nevarnost iz mikrosveta povečuje dejstvo, da antibiotike uporabljamo preveč pogosto in tudi zato so vse manj učinkoviti. »Antibiotiki so zdravila, ki zelo učinkovito zdravijo bakterijske okužbe, zato jih seveda uporabljamo kar

se da na široko. Ta uporaba presega tisto, ki bi bila nujno potrebna za zdravljenje bakterijskih okužb!« Tako razmišlja prof. dr. Bojana Beović s Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana. In doda: »Mislim, da se gibamo nekako na robu kraterja te katastrofe protimikrobne odpornosti. Človek je namreč v odnosu do bakterij v času, ko je imel v rokah učinkovite antibiotike, pokazal kar precejšnjo prevzetnost. A narava je močnejša od človeka, svet mikroorganizmov je močnejši!« Piko na i doda prof. dr. Katja Seme z Medicinske fakultete v Ljubljani: »Mi zagotovo vemo, da so bakterije vselej ne le korak, ampak nekaj korakov pred nami. Če se spustimo na raven posameznika, je žal za nekatere bolnike ta čas že prišel. Za tiste, ki imajo hude okužbe s popolnoma odpornimi bakterijami, je že zdaj prepozno.« (Vir: MMC RTV SLO) – Trudimo se torej za svoje zdravje. Ko zbolimo, je lahko že prepozno.

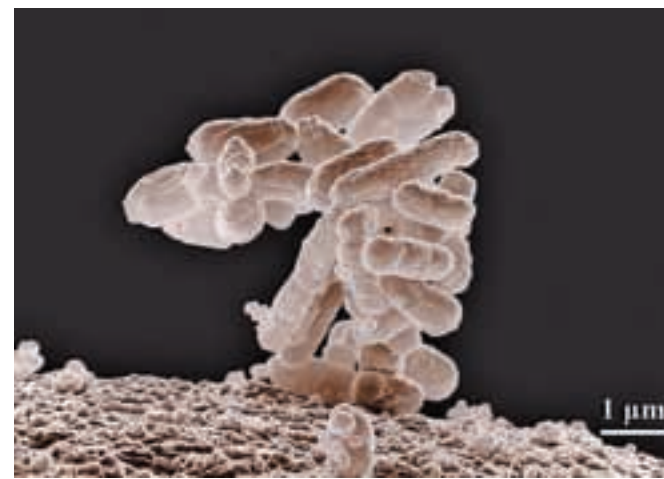
Najvplivnejši tega sveta

Ameriška revija Forbes je tudi letos objavila lestvico stotih najvplivnejših osebnosti tega sveta (»The Worlds Most Powerful People«). Prvi trije: predsednik Vladimir Putin, Barack

Obama in Ši Jinping, četrty je papež Frančišek in peta Angela Merkel; sledijo Jenet Yellen, guvernerka ameriške centralne banke, Bill Gates, prvi mož evropske centralne banke Mario Draghi, lastnika Google Larry Page in Sergey Brin, deseti je britanski premier David Cameron. Ženski seznam le 12 od sto. Angeli Merkel delajo družbo brazilska predsednica Dilma Rousseff, predsednica Mednarodnega denarnega sklada Christine Lagarde, voditeljica Svetovne zdravstvene organizacije Margaret Chan in izvršna direktorica IBM Ginni Rometty. Med novinkami na seznamu sta predsednica General Motorsa Mary Barra in Avstralka Gina Rinehart, »kraljica svetovne trgovine z železom«

Rusija s Putinom vztraja

Pa navedimo še eno od zadnjih izjav domnevno najvplivnejšega moža tega sveta: »Ne bomo pustili, da nas izolirajo za novo železno zaveso.« Njegov zunanji minister Sergej Lavrov pa doda: »Zahodni voditelji so javno priznali, da želijo s sankcijami škodovati ruski gospodarstvu in zaneti javne proteste. Zahod ne želi spremeniti ruske politike. Spremeniti želi režim.« Hm.

Escherichia coli (E. coli), nevarna bakterija, ki povzroča razne črevesne okužbe. / Foto: Wikipedija

Dr. Margaret Chan, voditeljica Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) / Foto: Wikipedija

Kaj tuhtata Vladimir Putin in njegov zunanji minister Sergej Lavrov? / Foto: Wikipedija

Nove knjige (253)

Lovke – tajkunska kriminalka

MIHA NAGLIČ

»Igorjev načrt deluje brezhibno in Viktor Šibrer z blagoslovom politike že čez nekaj mesecev postane večinski lastnik SIC, d. d., z vpisanim kapitalom 1,7 milijarde tolarjev. Besedo Slovenija v imenu podjetja zamenja beseda Šibrer. Enajst milijard tolarjev je v nemški valuti spravljeneh v luksemburškem skladu, katerega devetdesetodstotni lastnik je prav tako Viktor Šibrer. Nihče se uradno ali javno ne vpraša, od kod Šibrerju kapital. Slovenija preprosto želi in hoče imeti kapitaliste.« Viktor je slovenski tajkun, njegov nečak Igor pa njegov prvi pomočnik. Toda: »Finančni

izvedenec Igor Šibrer iz bančnih sefov pobere denar in kanadski potni list ter izgine neznan kam. Ne da bi se poslovil od žene Eve in otrok. Evi priskočijo na pomoč mama in tri sestre, vsaka z zanimivo intimno zgodbo, odločene poiskati pobeglega moža, morda vpletenega v nečedne posle. Igor je namreč zaposlen pri stricu Viktorju Šibrerju, prebrisanem direktorju prevozniškega podjetja, ki ga je lastniško prevzel kmalu po osamosvojitvi Slovenije in si zgradil pravi gospodarski imperij z mrežo podjetij v tujini. Stave so visoke, dobitok pa je lahko nevaren. Naslov simbolizira pohlep; po drugi strani pa tudi razvejan pogum tistih, ki se

podajo v lov za resnico in se borijo za pravico; v tem romanu so to ženske.«

Prvi od gornjih odlomkov je iz novega romana Jelke Ovaska, drugi iz napovednika založbe MK, ki doda še tale poudarek: »Čisto prava tajkunska kriminalka o temnih plateh slovenske tranzicije izpod peresa Jelke Ovaska.« In to je tudi res. V času, ko so se nečednosti slovenske tranzicije in tajkunizacije končno začele preiskovati in dobivati prve sodne epilogove, smo dobili tudi imenitno romaneskno upodobitev teh reči. Berljivo, vznemirljivo, nadvse aktualno; kar beremo, je užitna in okusna zmes erotike, kriminala, politike, grehov vseh vrst. Človek se sprašuje, ali

je slovenska družba res tako prežeta z vsem tem. Nismo nič boljši od sosedov Italijanov – če si že domišljamo, da smo od drugih Balkancev? Konec knjige sicer ni najbolj verjeten, je pa moralen in malo morale v tem času ne more škodovati, prej nasprotno. Nečak Igor namreč nakradeni in v tujini naloženi denar podari fundacijam za boj proti mamilom, ustanovi novo podjetje v Sloveniji, poplata celo okradene delavce, nekaj pa gotovo ohrani tudi zase in za svoje najbližje. Ko bi le bilo res tako Jelka Ovaska, najprej odlična prevajalka iz finščine, se je s Severnico nad Olimpom in Lovkami zdaj uveljavila tudi kot romanopiska.

Jelka Ovaska, Lovke, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2014, 372 strani, 32,96 evra, www.emka.si

Glasova preja

Zakaj toliko sovraštva med »ljudmi Knjige«?

Dr. Primož Šterbenc

Zakaj je razmerje med islamskim in zahodnim svetom že tisoč let tako napeto in konfliktno? Vzrokov je več, na Glasovi preji nam jih je razložil dr. Primož Šterbenc. Eden od njih je gotovo tudi nenasitni pohlep Zahoda po materialnih dobrinah držav, v katerih živi večina muslimanov ...

Ob razlagah dr. Primoža Šterbenca k lažjemu razumevanju ozadij konflikta med zahodnim svetom in islamom je čas tekkel vse prehitro. Tema je izjemno obsežna, a hkrati še kako pomembna za sobivanje na enem in istem planetu Zemlji. / foto: Matic Zorman

MIHA NAGLIČ

Razlika med obema religijama ne more biti glavni vzrok. Judaizem, krščanstvo in islam so tri največje monoteistične religije tega sveta, njihovi verniki verujejo v enega in istega Boga. Drugače tudi biti ne more, saj je Bog lahko samo eden. Če bi jih bilo več, bi bili to le mali bogovi, pravi Bog je eden in je vsemogoten. Naše tri religije se razlikujejo le v poimenovanju Boga. Judje mu rečejo El, Eloah, Elohim, kristjani Bog (Oče), muslimani Alah. Eloah in Alah sta očitno iz istega semitskega korena. Muslimani tudi sami priznavajo religiozno sorodnost z Judi in kristjani, saj so vsi »ljudje Knjige«. Po arabsko: »ahl al kitab«. Biblija in Koran sta si zelo blizu, do Abrahama (Ibrahim) je njuna zgodba skupna. Abrahamov prvi sin Ismail pa naj bi bil začetnik rodu, iz katerega je izšel tudi prerok Mohamed.

Pohlep obsojata obe veri

Krščanstvu in islamu je med drugim skupna tudi obsodba pohlepa kot ene najbolj grešnih človeških lastnosti. Po latinsko se ji reče »avaritia«, po slovensko pa pohlep. Zgovorne so tudi nemške besede za

isto stvar: Geldgier, Habgier, Habsucht. Po naše: sla po tem, da bi imeli denar

Kaj bi porekli, če bi vam nekdo dopovedoval, da je pohlep po denarju zlo, pravi dobiček pa da je pobožnost!? Denimo: »Res je prava pobožnost velik dobiček, a le za tistega, ki je zadovoljen z najnujnejšim. Ničesar namreč nismo prinesli na svet, zato tudi ne moremo ničesar odnesti. Bodi mo torej zadovoljni s tem, da imamo živež in obleko. Tisti pa, ki hočejo obogateti, padajo v skušnjava in zanko, to je v mnoge nespametne in škodljive želje, ki ljudi pogrezajo v pogubo in uničenje. Korenina vsega zla je namreč pohlep po denarju. Po tem so nekateri hlepeli in tako zablodili proč od vere, s tem pa sami sebi zadali veliko bolečin.« (1 Tim 6,6-10) Te svetopisemske besede je v Prvem pismu Timoteju zapisal apostol Pavel; zapisane so torej pred skoraj 2000 leti in tudi sicer se zdi, da današnjega človeka ne nagovarjajo več. Si predstavljate sv. Pavla, kako v času božičnih in novoletnih nakupov hodi po kakem ljubljanskem ali kranjskem nakupovalnem središču in nakupujočim dopoveduje, da jim tisto, kar imajo na sebi, povsem zadostuje! In da naj se ne ženejo za

denarjem, saj jim bo pravi dobiček prinesla le vera v tistega, ki se je o božiču rodil, o veliki noči pa od mrtvih vstal in edini obeta večno življenje

Enako nestvarno zvenijo Jezusove besede iz Evangelija po Mateju: »Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer uničujeta molj in rja in kjer tatovi vlamljajo in kradejo; nabirajte pa si zaklade v nebesih, kjer jih ne uničujeta ne molj ne rja in kjer tatovi ne vlamljajo in ne kradejo. Kjer je namreč tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce.« (Mt 6,19-21) In tele: »Nihče ne more služiti dvema gospodarjema: ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo enega držal in drugega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamonu.« (Mt 6,24) Pohlep je Cerkev razglasila za smrtni greh. Za tiste, ki so pozabili ali o tem sploh niso bili poučeni, ponovimo, kateri so smrtni grehi. Sedem jih je: napuh (Superbia), pohlep (Avaritia), pohota (Luxuria), jeza (Ira), požrešnost (Gula), zavist (Invidia), lenoba (Acedia). Zgovoren je tudi izvirnik desete od Božjih zapovedi: »Ne bodi pohlepen po hiši svojega bližnjega, po njegovem polju, hlapcu, dekli, volu, oslu ali čemer koli, kar pripada tvojemu bližnjemu.« (5 Mz 5,21) Toda: ali sploh hlepimo

po hiši svojega bližnjega? Mar ne hlepi danes večina za tem, da bi imela svojo in večjo kot bližnji? Mar ni to tisti pohlep, ki nas žene? Za vsoto vseh pohlepov pa na tem svetu ni dovolj prostora in tako nastane »kriza«

Zdaj pa pogledimo v Koran in navedimo še iznjega nekaj odlomkov. Prvi: »Bogastvo in sinovi so čar tega življenja, toda dobra dela so pri tvojem Gospodarju boljša in so najboljši vir upanja.« (18. sura, 46. aja) Drugi: »Vedite, da je življenje na tem svetu le igra in zabava, lepotičenje in bahanje med vami ter tekmovanje v imetju in otrocih! To je kot dolgo pričakovani dež, ki požene posevke, in ti ugajajo sejalcem, nato pa se posušijo in jih vidiš rumeneti, dokler ne postanejo zdrobljena slama. V onstranstvu bo hudo trpljenje in tudi Allahovo odpustanje in Njegovo zadovoljstvo. Življenje na tem svetu ni nič drugega kot zavajajoči užitek.« (57. sura, 20. aja) Tretji: »Nobena nesreča se ne zgodi ne na Zemlji ne v vas samih, ne da bi že bila v Knjigi, še preden smo ustvarili Zemljo. To je Allahu zares lahko, / da ne obžalujete tega, kar ste zamudili, in da se oholo ne bahate s tem, kar vam je dal! Allah ne mara nadutih bahačev / in ne tistih, ki skoparijo in

ljudi spodbujajo k skoposti! Kdor pa se obrne stran, naj ve – Allah je zares Neodvisni in Hvalevredni.« (57. sura, 22-24. aja) Četrti: »In tisti, ki so zaščiteni pred lastno skopostjo, ti bodo zagotovo uspeli.« (59. sura, 9. aja) – Mar ni povsem očitno, da je duh, ki navdihuje ta sveta besedila, eden in isti? Dr. Šterbenc me je opozoril, da zakonca Alhady v svojem prevodu Korana iz arabščine v slovenščino uporabljata besedo »skopost«, a srbohrvaški in angleški prevodi govoriyo o pohlepu ali lakomnosti.

Pohlep Zahoda močnejši od Knjige

V drugi polovici 20. stoletja je na že tradicionalno konfliktnem Bližnjem vzhodu nastala še posebej vroča situacija. Zahod nujno rabi nafto, največja nahajališča te pa so ravno v deželah, v katerih živijo muslimani. Pohlep Zahoda po čim cenejši nafti je zadel ob pravice in trmo narodov, ki hočejo tudi sami od tega nekaj imeti. In ko vpletene strani oborožimo in njihov diskurz prevedemo v tradicionalno religiozno in ideološko govoricco enih in drugih, dobimo, kar imamo. Zapleteno zgodbo, ki še traja in ji ni vide-ti konca.

Biblija in Koran sta si zelo blizu, do Abrahama (Ibrahim) je njuna zgodba skupna. Abrahamov prvi sin Ismail pa naj bi bil začetnik rodu, iz katerega je izšel tudi prerok Mohamed.

Glasova preja

Da bi videli islam, poglejmo na Zahod

Vzroke bližnjevzhodnega konflikta je treba iskati tako v islamskem kot v zahodnem svetu. Trenutno nasilje obeh strani ne bo pripeljalo do razrešitve le-tega. Poznavalec islama in mednarodnih odnosov dr. Primož Šterbenc je na Glasovi preji ponudil veliko nastavkov k lažjemu razumevanju ozadij konflikta. Vprašanje, kako priti do medsebojnega razumevanja in sožitja, ostaja odprto.

IGOR KAVČIČ

Nedoločljiva peščena pokrajina z jasnimi modrim nebom v ozadju, brez prepoznavne okolice, nedvomno pa nekje na ozemlju samozvane Islamske države. Na sliki vidimo klečečega moškega v oranžni halji z brezizraznim pogledom v kamero, modra gleda mimo nje, nekam v daljavo. Ob njem v zlovešči črni halji stoji zakrinkan bojovnik vojske taiste države z nožem v roki. Po sporočilu, ki ga slednji posreduje v kamero, torej zahodnemu svetu, nož opravi svoje. V zadnjih nekaj tednih je bilo obglavljenih pet ljudi, štirje ameriški in angleški državljani. Niso bili vojaki, ampak novinarji ali humanitarni delavci.

Posnetek prikazuje gručo moških, ki v jezi in obupu vzdigujejo roke in kričijo. Eden izmed njih v rokah drži mrtvega otroka. Vse naokrog razrušene hiše, ulice, celotni predeli mesta Gaza v Palestini. Posledice bombardiranja izraelskih letal in obstreljevanja njihovih topov in tankov so grozljive. Televizijski napovedovalec nadaljuje o več deset smrtnih žrtvah tistega dne. Niso bili vojaki, ampak običajni ljudje, prebivalci Gaze.

Gre za dve sicer različni in geografsko ločeni krizni žarišči na Bližnjem vzhodu oziroma v arabskem svetu, za vojaška spopada, ki z vedno večjo brutalnostjo posegata tudi v civilno sfero in jih nekoliko poenostavljeno in v splošnem lahko označimo za konflikt med zahodnim svetom in islamom. Kdaj je pravzaprav nastal ta konflikt, kdo so glavni udeleženci v njem in kako ga, če je to sploh mogoče, čim bolj civilizirano razrešiti, so bila pred vprašanja, odgovore, na katera smo na stošestnajsti Glasovi preji iskali pri našem tokratnem sogovorniku dr. Primožu Šterbencu, strokovnjaku za mednarodne odnose, dobremu poznavalcu islama kot religije ter izjemnemu analitiku aktualnih političnih razmer v muslimanskem svetu, ki vsekakor presegajo lokalno okolje, saj so že zdavnaj postale globalni problem.

Tokrat so Gorenjski glas prvič gostili v eni od konferenčnih sob Hotela Azul v Kranju. Konflikt med Zahodom in islamom, ki je letos poleti nove razsežnosti dobil z ustanovitvijo Islamske države, s čimer so se medsebojni odnosi dodatno radikalizirali, pa vendarle ni od včeraj. Kot je uvodoma dejal voditelj pogovora, publicist Miha Naglič, ti konflikti trajajo že približno tisoč let. Najostrejši so bili v času križarskih vojn, ki so trajale v srednjem veku, od konca 11. do konca 13. stoletja, kasneje so v Evropo prodirali Turki, nato pa je obratno Napoleon prišel do piramid, nakar so po drugi svetovni vojni Izraelci dobili zemljo v Sveti deželi, kjer so živeli in še živijo Arabci

Zahod v arabskem svetu

Dr. Primož Šterbenc, po izobrazbi politolog, ki je diplomiral in magistriral na FDV, kasneje pa opravil še doktorat iz sociologije religije, je uvodoma poudaril, da sta si islam in krščanstvo v osnovi precej sorodni religiji. Obe religiji, in ob njih še tretja – judaizem, priznavata le enega boga. Mohamed je vernikom razlagal, da so kristjani »ljudje knjige«, islam pa priznava tudi krščanske preroke in jih prav tako imenuje: Adam je Adem, Noe je Nuh,

Abraham je Ibrahim, Mojzes je Musa, Jezus pa Isa. O tem govorijo tudi nekateri sure v koranu.

Šterbenc je najprej pojasnil, od kod v 8. in 9. stoletju superiornost islama nad krščanstvom. Ko je leta 476 propadel Rimski imperij, so bila klasična dela grške znanosti v glavnem uničena ali zamenjana. Krščanstvo je začelo preganjati grško znanstveno misel. Ta je s takratnimi misleci zatočišče našla v imperiju na ozemlju današnjega Irana. Mohamed je vse Arabce združil v islamu in po njegovi smrti leta 632 so začeli osvajati ozemlja na zahodu v Sirijo in Egipt do Iberskega polotoka in hkrati na vzhodu do Indije in Kitajske. Ob tem je islam sprejemal tako zahodno kot perzijsko tradicijo in hindujsko znanost. »Do leta 900 so v Bagdadskem kalifatu zbrali vsa dostopna grška filozofska in znanstvena dela, hkrati pa so jih tudi nadgrajevali s prevodi v arabščino,« o pomenu muslimanske civilizacije za ohranitev in nadaljevanje znanstvene misli pove tokratni gost.

V nadaljevanju sta se sogovornika najprej ustavila pri križarskih vojnah, ki so odnos med obema verama zaznamovale vse do danes. Cilj prvega križarskega pohoda je bil ponovno zavzetje Jeruzalema in

Svete dežele. »Leta 1099 so zgolj v treh dneh križarji pobili okrog trideset tisoč muslimanov in judov. Na Bližnjem vzhodu so ustanovili nekaj križarskih držav, muslimani pa so ugotovili, da je križarski duh agresiven duh. In ta krilatica se je v muslimanskem svetu ohranila do danes. Ob vsakem nasilnem dejanju Zahoda se ta terminologija v ljudeh zbudi. Še posebno v sodobnem času. Ko so Američani 16. in 17. januarja 1991 na Bagdad spustili prve bombe, da bi Irak prisilili k umiku iz Kuvajta, so muslimani to označili za križarsko vojno,« razloži dr. Šterbenc in doda, da je tudi Al Kaida napovedala vojno proti križarjem.

Naslednji prelomni dogodek v razmerju islamskega sveta in zahoda je bila tako imenovana šestdnevna vojna med 5. in 10. junijem 1967. Ni malo mnenj, da od tod izvirajo vsi sedanji konflikti na območju bližnjega vzhoda. V tej vojni so bile proti Izraelu v koalicijo združene arabske države Egipt, Sirija, Jordanija in Irak katastrofalno poražene, tako vojaško kot v številu mrtvih. »Arabska javnost je doživela šok. Arabski nacionalizem, ki se je v teh državah krepil po koncu kolonizacije, jih torej ni naredil močnih, na drugi strani pa je religija močne naredila Izraelce, so razmišljali muslimani.

Dr. Primož Šterbenc: »Zahod ni pripravljen racionalno analizirati dogajanj na kriznem področju.« / Foto: Matic Zorman

Zato v začetku sedemdesetih let v ospredje zopet stopi islam. Narašča osebna religioznost, islam se spet vrača v muslimanskih postavah, na javnem področju, bolnicah, televizijah, pojavljajo se radikalna islamistična gibanja,« razlaga Šterbenc in dodaja, da se je arabski nacionalizem začel artikulirati skozi religijo. Islam tako ni imel le klasične vloge religije povezovanja posameznika z bogom, ampak je dobil politično konotacijo, saj naj bi ščitil muslimane pred agresijo in nadaljnjo dominacijo Zahoda. Religija nacionalistični retoriki daje kozmično moč in spori tako postanejo absolutizirani in težko rešljivi.

Naj tu dodam še, da je Izrael po šestdnevni vojni zasedel Gazo, Sinaj, Zahodni breg z Jeruzalemom in Golansko planoto, kar je okrog 23 odstotkov nekdanje Palestine. Ozemlja v mednarodnem pravu po 4. ženevski konvenciji veljajo za okupirana. Vedeti moramo, da imajo poleg judov tudi muslimani v Jeruzalemu svetišče. Za prve je to Zid žalovanja, za druge je to mošeja Al-Aqsa.

Nasilje ne bo razrešilo konflikta

Neenotni pa so znotraj islama tudi muslimani sami, saj se delijo na suniti in šiitski del. Prvih je v svetu okrog 85 odstotkov, drugih le 15. Suniti so torej večinska skupina in so zvesti vladajočemu kalifu. Suniti spoštujejo zakonitosti prvi treh kalifov po Mohamedu, kot tudi načelo, da kalifa, ki mora biti pobožna in zaupanja vredna oseba, izvoli skupnost, šiiti pa priznavajo šele četrtega kalifa in se držijo načela, da je kalif, torej naslednik preroka, vedno znova lahko samo ena točno določena oseba, prerokov sorodnik. Večji del zgodovine so bili suniti v muslimanskem svetu dominantni. Od sedmih kalifatov je le eden šiitski.

»Pandorino skrinjico šiitsko-sunitskega spora so spet odprli Američani, ko so v Iraku zrušili Sadama Huseina

in s tem sunitsko vladavino. Od leta 2005 so tu na oblasti šiiti. Oblikoval se je tako imenovani šiitski polmesec, ki sega od Irana preko Iraka in Sirije do juga Libanona, in je tudi osrčje šiitskega dela muslimanov.

Vojaška skupina je v Iraku in Siriji 29. junija letos razglasila kalifat in za kalifa razglasila Abu Bakr al-Baghdadija. Islamska država Iraka in Levanta (ISIS) je tako razglasila versko avtoriteto nad vsemi muslimani, svoj kalifat pa želi razširiti tudi na ostali del arabskega sveta. »Na eni strani je 126 uglednih muslimanskih teologov jasno povedalo, da je ta kalifat kršitev vseh norm glede islama, dejstvo pa je, da marsikateri musliman v svetu meni, da je ta kalifat potreben in se je pripravljen pridružiti islamski državi.« Dr. Primož Šterbenc nekatere temeljne vzroke za eskalacijo konflikta prepoznava v naraščajoči neoliberalni paradigmi zahodnega sveta in plutokraciji, vladavini peščice bogatih nad večino ljudi. »Če izrazito individualistična paradigma zapoveduje, da posameznik ni dolžan gledati na nikogar drugega kot nase, je islam izrazito skupnostna religija, saj je posameznik predvsem del širše skupnosti. Lahko uveljavi svoje talente, podjetnost in ima dobiček, a pri tem ne sme pozabiti na druge. Prav tako so razlike še v percepciji lastnine, odnosa do pohlepa in do trga.

»Nisem optimist,« je na vprašanje, kakšna so njegova pričakovanja, ko gre za razreševanje konflikta v napornem razmerju med Zahodom in islamom, odgovoril dr. Šterbenc: »To pa predvsem zato, ker vidim, da Zahod ni pripravljen racionalno analizirati dogajanj na kriznem področju in priznati dejstva, da je vsaka agresivna akcija v muslimanskem svetu kontraproduktivna. Uporaba orožja ne prinese nič dobrega, zagotovo pa vse skupaj le še poslabša. Dokler bo islam stigmatiziran in pripraven grešni kozel za težave Zahoda, pravega izhoda iz krize žal ni vidiku.«

Za kontrast med našo deželo in temo Glasove preje je poskrbel učenec glasbene šole Kranj Nejc Mali, ki je zaigral na harmoniko. / Foto: Matic Zorman

Na robu

Skrivnosti, 2. del

Razkritje

MILENA MIKLAČIČ

usode

... »Veste, če bi se v tistem trenutku svet obrnil narobe, če bi začele leteti ošpičene prekle z neba, me ne bi toliko šokiralo, kot so me napisane vrstice. Neka ženska mi je sporočala, da je bila vrsto let očetova ljubica, da ima z njim hčerko, ki ima tako kot jaz pravico do dediščine. Menda sem postal bel kot zid – tako mi je kasneje povedala žena – začel sem se grabiti za prsi, zmanjkovalo mi je sape kaj se je zgodilo zatem, ne vem. Prebudil sem se v bolnišnici, priklopljen na aparature. Počasi so se mi zbrisale misli, boleče spoznanje, kaj mi je zakuhal pokojni oče, se je ostro kot nož zarezalo v srce «

»Tiste dneve, ko sem ležal v bolnišnici, se ni podiralo in ni bilo načeto le moje zdravstveno stanje, temveč sem spoznaval, da je bilo vse, kar sem ljubil, cenil in spoštoval, le farsa. Kulisa pravzaprav. In to za grdobje, ki jih je vrsto let počel oče, ko je sedel na dveh stolih. A njegove skoke čez plot bi še razumel. Pač moška solidarnost. Nisem pa mogel doumeti, da je za vse, kar je počel, vedela tudi mama, pa mi ni povedala. Niti z najmanjšim namigom me ni opozorila, ko sem metal denar – in to do zadnjega centa – v podjetje, ko sem se glasno nadejal, da bo firma nekoč moja. Enostavno je molčala. Zatajila me je. Uničila mi je življenje, me s svojim prekletim molkom spravila na kant. Kasneje, ko sem že prišel k sebi, sem jo obiskal in jo vprašal, zakaj je to storila. Pogledala me je v oči in mi dejala, da moram razumeti, da je možu – mojemu očetu – prisegla zvestobo do groba v dobrem in slabem. Ko je opazila, da mi pada mrak na oči, je mirno nadaljevala, da se ji je spolnost po mojem rojstvu zagabila, zaradi česar sta se z očetom dogovorila, da bo seks z njenim blagoslovom lahko iskal pri drugih ženskah, istočasno pa ji je moral dati obljubo, da se ne bo nikoli ločil od nje.« je s stisnjenimi ustnicami pripovedoval Štefan.

Resnici na ljubo je treba zapisati, da mama na premoženjske zaplete ni niti enkrat pomislila. Oče pa verjetno je, ker drugače se ne bi z vsemi štirimi branil, ko je nanesla beseda na dedovanje.

Sreča v nesreči je bila, da se je s pravnimi nasveti izkazalo dekletu starejšega sina, ki je bila na praksi v eni od znanih pravnih pisarn. Pričelo se je mukotrpno dokazovanje denarnih tokov, kar je rahljalo že tako načete Štefanove živce. Na srečo je brez odvečnih besed v stilu, no, a te nisem že davno tega opozorila, vzela v roke vajeti njegova žena.

Še prej, preden je naredila prvi korak, je stopila do taščice in ji odločno, jasno in glasno povedala, kar ji gre. Od takrat naprej nista nikoli več spregovorili niti besedice.

»Če bi imeli več časa, bi lahko že davno pred tem ugotovili, da je polsestra Nevenka o najinem skupnem očetu marsikaj objavljala tudi na svoje blogu na internetu. Le njegovo ime bi moral vpisati v iskalnik. Tam smo našli fotografije in nešteto podatkov o tem, kje so skupaj letovali, kaj so počeli in podobno. Tudi hiša, ki jo je zgradil za svoje drugo gnezdo, je bila sanjska. Zabolelo me je pri srcu, kdo ve, zakaj, ko sem skozi Nevenkin blog spoznal, da je imela očeta zelo rada, da sta si bila

blizu. Kar si midva nisva bila nikoli. Vsaj ne na tak, čustven način. Oče jo je pospremil, ko je šla prvič v šolo – mene ni nikoli. Bil je z njo na maturantskem plesu, na mojo podelitev diplome na fakulteti je zamudil in prišel tik pred koncem. Obhajala me je slabost, ko sem ugotovil, da je hčerki kupil stanovanje v Ljubljani. Iz dneva v dan sem bil bolj sesut, spraveševal pa sem se, od kod očetu toliko denarja. Ni in ni mi šlo v račun. Počasi so se razkrivale skrivnosti, ko so mi njegovi poslovni partnerji dali vedeti, da so marsikdaj poslovali tudi brez računov. Z denarjem na roko. Grobo rečeno: oče je kradel lastnemu sinu, da je lahko dajal ljubici in hčerki. Mama si ni mogla nenehno zatiskati ušes, marsikaj je slišala, a nič ni pomagalo: še zmeraj je neomajno stala na očetuvi strani. Ne smem pozabiti niti na sorodnike. Solidarnost so pokazali tudi njegovi. Niso jim bile všeč očetuve laži, sprenevedanja o tem, kako pošten je. Imel je namreč grdo navado, da je poštenost zahteval od drugih – od sebe nikoli.«

Prerekanje za dediščino se je spremenilo v pravo pravcato vojno, v kateri ni nihče popuščal. Zajeten kos pogache so si odrezali tudi pravni in finančni strokovnjaki. Če je Štefan želel, da firma ostane

v družinski lasti, je moral pogoltniti marsikatero grenko pilulo. »Tudi polsestra ter moja mama nista računali, da bosta prizadeti. Sredstva, ki jih je imel oče na bančnem računu, so se prav tako delila kot vse ostalo. Mama je na sodišču jokala, dvakrat padla v nezavest, a ji ni nič pomagalo. Ljudje bi morali videti to mesarsko klanje! Če kaj, bi potem zavarovali premoženje do te mere, da se po njihovi smrti nikomur ne bi godila krivica.«

Več kot leto dni po očetuvi smrti je domala vsak evro šel za poplačilo dediščine. Če ne bi bilo sinov in žene Tilke, kdo ve, kaj bi se zgodilo s Štefanom. Depresija je pokazala najostrejše zobe in ga ni izpustila iz svojih krempljev.

A čas pozdravi še tako razbolelo rano. Družina je Štefanu pomagala, da se je spet postavil nazaj na noge. Za vse, kar se mu je hudega zgodilo, pa ni krivil le očeta, temveč tudi mamu, zato je bilo nekaj najtežjega, ko je ponovno stopil čez prag domače hiše.

»Podala sva si roki, a brez toplote in nekdanje ljubezni. Kot da si nisva imela več česa povedati. Trmasto je vztrajala, da je bil oče gospodar in da je naredil tako, kot je prav. Ona je bila njegova žena in ga je pri vsem podpisala. Kaj sem hotel? Skomignil sem z rameni, naj bi se

z njo prepiral? Težki trenutki, ki smo jih doživljali, pa so nas v družini še bolj povezali med seboj. Nekega večera smo se usedli za mizo, se pošteno pogovorili in oba z ženo sva pred sinovoma in njenima partnericama zapisala oporoko. Čisti računi, dobri prijatelji.«

Zanimalo me je, ali se je s svojo polsestro še kdaj srečal. Odkimal je.

»Žal je iz drugačnega testa kot jaz. Je pa res – pa mi je vseeno, če bo tole brala – njen blog še vedno spremljam, saj lahko sledim, kako z veliko lopato meče skozi okno podedovano. To ni dobro. Pаметen človek bi denar, ki mu je padel v naročje, dal na stran in ga oplemenitil, ne pa, da ga zapravlja za neumnosti,« je globoko zavzdihnil.

Na koncu mi je zaupal, da o svojem življenju piše knjigo. Želi, da bi jo ljudje prebrali in se iz njegovih izkušenj česa naučili.

»Naloga vsakega starša je, da ima svoje otroke rad, obenem pa mora biti do njih tudi pravičen. Ne sme jim lagati in jih vleči za nos. Ogromno prepričan, hude krvi in grdih besed bi prihranili, če bi starši ravnali modro in preudarno. Vsem, ki imajo kaj razdeliti med svoje potomstvo, svetujem, naj pravočasno naredijo oporoko. Po toči zvoniti je prepozno!«

(Konec)

Jaz, javna delavka

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Nikoli nisem preišljevala o tem, da bom delala v javni upravi, da bom javna delavka, iz javne hiše. Nisem razmišljala o tem, da se ljudje ločijo na tiste, ki delajo v gospodarstvu, in na druge, iz negospodarstva. Nisem razumela zavisti in namigovanja o tem, kako je moje delo lahko, bogato plačano in zagotovljeno. Mogoče sem izpadla iz tega sistema zato, ker sem delala osemkrat za določen čas, ker sem vedno nekoga nadomeščala in ker se že na začetku svoje kariere nisem usidrala za nedoločeno mesto. Vzela sem vsako delo, čeprav ni bilo v skladu z doseženimi nazivi, delala sem nočne, popoldanske in »vikend« izmene. Dala sem veliko časa in denarja za dodatno šolanje. Nihče me ni prosil, da bi se prekvalificirala, nihče se ni ukvarjal z mano kot s presežkom in nihče mi ni

ponujal plačila, da bi se učila. Nikogar ni skrbelo, kako zaradi tega živi moja družina, in nihče se ni ubadal s tem, kako težko se je pripraviti na izpite, ko je glava polna drugih obveznosti. Namesto odobravanja, ker sem želela več, sem v okolici zaznavala nerazumevanje, saj bi bila dovolj ena šola, ena služba, en zavod za zaposlovanje.

Spoznala sem mnogo javnih hiš, različnega vodenja, kabinetnih in hladnih odnosov in ugotovila, da smo si ljudje v želji po preživetju zelo podobni. Zaradi moje (poklicne) usmeritve sem ostala javna delavka. Danes se počutim kot zločinka, ki jemlje kruh delavcu. Fuj, javna delavka. Čeprav je ta isti delavec dobil v svoji karieri več kot eno plačano ponudbo, da opravi dodaten tečaj, naredi višjo stopnjo šolanja, se nauči tuje jezika ... Čeprav je prav

ta delavec užival prost konec tedna, medtem ko sem se jaz učila statistiko, socialno in razvojno psihologijo. Čeprav je bila njegova izbira poklica prav tako osebna odločitev, kot je bila moja. Z razliko, da sama nisem pričakovala, kako bo nekdo poskrbel zame. Ne takrat in ne sedaj. Zato nisem bila nikoli razočarana, ko se je iztekla doba za določen čas, saj sem vedela, da je bila za to napisana pogodba. Nisem računala na usmiljenje, ker smo živeli samo od ene plače.

Že mnogo let pred krizo sem preživljala svoje krize, vedno v iskanju dela. Pa takrat ni nihče vedel, kaj je brezposelnost. Izbrala sem poklic, ki ni obetal veliko delovnih mest. Ko sem to ugotovila, sem izbrala drugega, ta je bil sanjski. Ne zaradi počitnic in denarja, ampak zaradi zadovoljstva, ko delo postane užitek, izziv

in večno učenje. Ker sem pri tem želela občutiti več svobode, sem pred štirinajstimi leti odšla med privatnike. Pustila sem delo v javni hiši in skozi leta spoznala blišč in bedo privatnikov. Beda je biti pošten privatnik v tej državi. Blišč je biti goljufiv privatnik v tej isti državi. Zaradi narave svojega dela sem se vedno vračala na kraj zločina in tako vedno znova pristala med javnimi delavci. Z večjim zavedanjem o tem, kaj je neto (haha) in kaj bruto (aha) plača. S spoznanjem, da je (tudi naše) neto izplačilo postalo premalo za dostojno življenje. Zato mnogi delamo dodatno, karkoli, kjerkoli. O tem se ne govori. Od tega človek postane zagrenjen. In občutljiv, ko drugi namerijo suliče v nas, kot da smo rejni pujsi, ki pojedjo vse v koritu. Nismo mi ti pujsi. Mi smo samo vladni pajaci in za lažje

upravljanje so nas razdelili na pajace iz tovarn in na pajace iz javnih hiš. Prestavljajo nas na glavnem odru in zdaj enim in drugič drugim kažejo njihove grehe. Kako priročno. Ta igra je napisana in odigrana že davno. Izmislite si vendar boljše. Igrajmo se igro resnice. Razkrijmo vse plače, dodatke, napredovanja, plačilo parkirin, avtomobilov, stanovanj, telefonov in ostalih ugodnosti, ki jih imajo javni uslužbenci v največji javni hiši. Vladni uslužbenci. Jaz sem samo navadna javna delavka. Delavec, ki ste mu vzeli že vse, ne more biti moj sovražnik. Zasebnik, ki se bori za svoje plačilo, ne bo vrgel kamna vame. Brezposelna množica ni sestavljena samo iz delavcev, katerih tovarne so izgubile. Mi, dragi moji, smo v enakem položaju. Zato ne sprašujte, kdo mora varčevati. Vsi vemo, kdo.

Zanimivosti

Planinski izlet: Krniška glavica/Jôf di Sompdogna (1889 m)

Jesenska pravljica

Razglednik na meji med Kanalsko dolino in Dunjo, s pogledom na Zajzero. Spomin in opomin na grozote prve svetovne vojne. Ko je severna stena Montaža povsem na dlani.

JELENA JUSTIN

Zahodni Julijci z Montažem in Višem so priljubljen cilj gornikov. Kam pa bi se odpravili, če bi želeli čudovit razgled na Montažev greben oz. na greben Poliških Špikov? Predlagam, da obiščemo Krniško glavico/Jôf di Sompdogna, ki zaradi svoje rahlo odmaknjene lege nudi čudovit razgled.

Skozi Rateče se zapeljemo proti Trbižu, kjer nadaljujemo v smeri Udin po stari cesti. Kmalu zavijemo levo v vas Valbruna/Ovčja vas. Peljemo skozi vas in v križišču nadaljujemo levo v smeri doline Zajezera. Parkiramo na zadnjem parkirišču na planini Zajezera. Ob kapelici začnemo vzpon po poti številka 611 proti Koči Grego/Rifugio Grego. Mes-toma precej strma pot skozi

gozd nas v eni uri pripelje do slikovite kočice s še bolj slikovitim razgledom na severno ostenje Montaža, ki ga je Julius Kugy imenoval tudi orjaški zmaj.

Za kočico Grego nadaljujemo po poti št. 610, ki nas v nekaj strmih okljukih skozi gozd pripelje do izravnave. Ko se izravnava konča, smo na jezerskem travniku oz. na zamočvirjenem travniku, kjer je jezerce. Sprehodimo se po desni strani jezerca oz. travnika in se na koncu v manjšem vzponu povzpne do razpotja. Z desne se nam pridruži pot Umberta Pacifica iz Dunje oz. s sedla Rudni vrh, mi pa zavijemo ostro levo. Začetni strmi okljuki nas popeljejo skozi gozd. Pot se vzpenja precej strmo, nato pa počasi preide v izravnavo, s katero se tudi prvič pokaže vrh

Krniške glavice s križem. Ponovno sledi strm vzpon po zagruščeni poti, ki poteka med ruševjem. Pot se vzpenja proti zahodu in nad seboj vidimo skalni greben svoje vrha. Sledi skalni del, kjer morda celo malce poprimemo za skalo. Tudi Krniška glavica je eden tistih vrhov, kjer je potekala frontna linija v prvi svetovni vojni. Italijanski vojak alpini so Krniško glavico zasedli poleti leta 1915 in tako kot povsod drugje zgradili potrebno logistiko: položaje, bojne jarke in zavetišča. Markirana pot nas pripelje do vojaškega objekta, ki je bil urejen v ličen bivak.

Do vrha, ki nas nagradi s čudovitim razgledom, nas čaka še nekaj minut.

Krniška glavica je fantastičen razglednik, saj z njegovega temenazremodirektno

Kočica Grego in severna stena mogočnega Montaža / Foto: Jelena Justin

v severno steno orjaškega zrnja, kot je Montaž poimenoval legendarni Julius Kugy. Od montaža sledi veriga Poliških Špikov, Koštrunovih špic, Viša, Naboj-sa. V bližini so tudi Višarje, romarsko središče z idilično panoramo, in Kamniti lovec. Pogled na severno stran pa se ustavi na grebenu Naborjetskih gora; Poldašnja špica, Piparji in Dve špici. Pogled proti zahodu

je pogled na Karnijske Alpe, v ozadju lahko vidimo celo Dolomite, na severu pa se pokažejo tudi Visoke Ture.

Možnosti za sestop sta dve: po poti vzpona, ali pa sestopimo na jugozahodno stran na sicer razdrto in krušljivo vojaško pot, ki nas pripelje do planote pod severno steno Montaža. Stezi se priključi markirana pot s kočice Grego, naprej pa opazimo rdeči bivak Stuparich,

kjer se še zadnjič naužijemo divjih strmali Montaževe okolice, ter sestopimo do izhodišča. Naj za omenjeni sestop opozorim le, da je pot ponekod precej zoprna in adrenalinska, zato raje predlagam sestop po poti vzpona.

Nadmorska višina: 1889 m
Višinska razlika: 900 m
Trajanje: 4 ure
Zahtevnost: ★★★★★

Vojaški objekt pod vrhom Krniške glavice

Vrh Krniške glavice z Naborjetskimi gorami v ozadju

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15
EUR

Gorenjski Glas

Jabolko plodnosti in zapeljevanja

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Prijateljica Marjana mi je iz Turčije prinesla zgoščen sok granatnega jabolka. A ker ga pri nas ni dobiti – vsaj sama ga še nisem zasledila – so bodo »uporabne« pakušine šele začele. Steklenica z močno rdečo vsebino pa me je spomnila na eno sladko in eno pikantno jed, ki sem ju jedla v Granadi. V grbu tega mesta je v spodnjem desnem polju tudi rajsko ali granatno jabolko, latinsko malum punicum. Odkod pravzaprav izvira ta sadež, ki nastopa v marsikateri legendi? Najdemo ga na 6000 let stari alabastrni vazi, ki so jo našli v Mezopotamiji. Večkrat je omenjen v Stari zavezi, v sadežu pa naj bi bilo 613 zrn, kolikor je zakonov, omenjenih v Bibliji. Na glinasti

ploščici je v klinopisu zapisano, naj moške uživajo granatno jabolko, da ne pozabijo, da je že na tem svetu treba poskrbeti za naslednji rod.

V Salomonovi visoki pesmi je granatno jabolko prispodoba za žensko lepoto. V stari Grčiji so neveste v poročne venčke vpletale cvetoče vejice granatovca. Z njim je povezan tudi Olimp. Bog podzemlja Hades je ugrabil Perzefono, hčerko Demetre, boginje zemlje in plodnosti, ki je globoko obupana prosila Zeusa, naj ji pomaga. Da bi se Perzefona vrnila na zemljo, bi ne smela v Hadu ničesar pojesti. A zaužila je šest zrn granatnega jabolka. Zato je pol leta, med zimo, morala bivati v podzemlju, poleti pa je smela spet na zemljo.

To jabolko ljubezni in plodnosti ni ravno najbolj preprosto za pripravo. Sadeži morajo biti res zreli, da se zrnje lahko izlušči. Madeži se za vedno zažrejo v tkano, zato pogumno po predpasnik in rokavice.

Solata z gorgonzolo in granatovcem (Ensalada de granada y queso)

Za 4 osebe potrebujemo: 3 manjše vitlofe (belgijske radiče), 150 g motovilca, 200 g gorgonzole, 12 olupljenih orehov, 1 veliko granatno jabolko, pol žlice dijonske gorčice, oljčno olje in sol po okusu, rokavice za gospodinjstvo.

Očistimo in operemo motovilec, vitlofu izrežemo grednek koren in ga narežemo.

Granatno jabolko prerežemo, stisnemo, da prestrežemo sok, in nato izpeščimo zrnje ter odstranimo vse bele kožice. Gorgonzolo zrežemo na kocke. Orehe razpolovimo. V skledi stepamo oljčno olje, granatov sok, sol in gorčico, da se sestavine spojijo. V nižji servirni posodi ali globokem krožniku naredimo venec iz belgijskega radiča. V sredino naložimo motovilec. Potresemo s kockami sira, orehi, zrnjem granatovca in dodamo preliv. Ponudimo s kruhom.

Krema s skuto in granatovcem (Crema con queso fresco y granada)

Za 4 osebe potrebujemo: 4 žlice pinjol, 2 granatni jabolki,

2 bio limeti, 4 majhne banane, 500 g skute, 4 žlice sladkorja, rokavice za gospodinjstvo.

Pinjole prepražimo brez maščobe in ohladimo.

Granatni jabolki razpolovimo, previdno stisnemo ter prestrežemo sok, nato izpraskamo rdeče zrnje in odstranimo vse bele vmesne kožice. Obrubamo limeti in iztisnemo sok. Eno banano poševno narežemo na kosce in pokapamo z limetinim sokom. Tri banane zmečkamo z vilicami, dodamo sladkor, granatov in limetin sok, limetino lupinico in skuto. Dobro, a previdno premešamo. Krema nadevamo v široke skledice in posujemo s pinjolami in granatnim zrnjem.

Pa dober tek!

Pismo Miklavžu

MIHA NAGLIČ

mihovanja

»Dragi Miklavž, prosim, hočem Breezovo bolho. Mi jo lahko prineseš? Pri košarici boš našel piškote in kavo. Posladkaj se! Jakob«
 Velečenjeni sveti Miklavž! Gornje pismo ti je ob pomoči svoje mami poslal moj sin, pa ti ga še jaz priporočam v prijazno obravnavo. Če morda (tako kot jaz) še ne veš, kaj je Breezova bolha (»Breez Flea Machine«), je pripisal tudi številko iz Lego kataloga: 44027. Jaz ti pišem prvič, sem tiste sorte, ki jo je včasih obdaroval Dedek Mraz, tvoj konkurent iz daljne Sibirije. Tako je bilo pri nas doma. Pri stari mami in pri teti pa sem dobil tudi pehar tvojih dobrot. Prav dobro in rad se jih spominjam: iz boljšega testa pečeni parkelj in piške, jabolka, orehi, rožiči,

suhe fige, bomboni, piškoti, čokolada Prava eksotika so bile prve pomaranče. Ne boš verjel, ampak jaz bi bil še zdaj vesel prav takega peharja. Sprašujem pa se, kako bi se nanj odzvali moj sin in njegovi vrstniki, če bi jim prinesel »samo« to? Kaj bi si mislili? Da je tale Miklavž precej skromen, morda celo stiskaški. Ali pa je že povsem zastarel in nima posluha za novodobne dobrote in za take sofisticirane tehno pošasti, kakršna je omenjena »bolha«. No, ti že veš, kaj je v duhu časa in kaj ni, obdaroval boš po svoji presoji, malo pa le upoštevaj tudi želje in prošnje novodobne otročadi, ki je iz drugega testa, kot smo bili tisti, ki si nas obdaroval pred dobre pol stoletja.

Priznal boš, da želje naše družinice niso pretirane. Kaj več pa bi lahko prinesel tej naši Sloveniji, ki je vedno večja reva. Spomnim se legend, ki govorijo o tebi in tvojih delih. Ena pripoveduje, kako je hotel neki obubožani plemič poročiti svoje tri hčere, a jim ni imel česa dati za doto. Zato se je odločil, da jih pošlje v javno hišo, kjer naj bi si doto za poroko kar same prisluzile. Ko si to izvedel, si neke noči vsaki od njih virgel skozi okno po eno zlato kroglo, po drugi različici pa vsaki mošnjo zlatnikov – da jim ne bi bilo treba služiti na tako sramoten način. Bajete prav zato pogosto upodabljajo s tremi mošnjami ali s tremi zlatimi jabolki; nanje naj bi spominjala tudi jabolka, ki so še danes obvezni del vsebine tvojega

peharja. No, in če si res tak čudodelec, bi lahko na tvoj godovni dan tudi letos tistim, ki so najbolj potrebni, podaril kepo zlata ali mošnjiček z denarjem.

Pomislim, katere od obubožanih hčera matere Slovenije bi bile tvojega daru najbolj potrebne. Slovenska država sama je gotovo prva. Minister za finance bi bil gotovo vesel, če bi v njegovo izpraznjeno zakladnico spustil kak dar. Pa ne le kepice in mošnjička, potreboval bi veliko več. Da se mu ne bi bilo treba sramovati pred kolegi, s katerimi se srečuje v Bruslju, in da mu ne bi bilo treba molelovati za pomoč pri zloglasni »trojki«. Pri peklenščkih, ki sedijo na kupih denarja v Evropski centralni banki, Svetovni banki in Mednarodnem denarnem skladu. Druga, ki je tvojega daru potrebna, je po mojem največja slovenska banka. V to smo cele kupe denarja zmetali že davkoplačevalci, pa ji daj – revni siromašni – še ti en zlat kupček. Kot tretjo od obubožanih, a nič več nedolžnih hčera ti priporočam mariborsko nadškofijo. Lahko bi ji pomagal, da se reši vsaj dela svojega nezaslišano velikega dolga in se nekako poravna z največjimi upniki. Pravijo, da bo sveti oče v Rimu šele tedaj, ko bo ta poravnava sklenjena, sporočil ime novega mariborskega nadškofa. Pa še blaženi Anton Martin Slomšek, ki je svoj čas sam sedel na mariborskem škofovskem stolu, naj ti pomaga, da se ta zagata končno reši Bog daj!

Vaš razgled

Turobni, mračni in megleni november se izteka, decembra si bomo kratke zimske dneve osvetljevali s prazničnimi lučmi. A vendar tudi v najmanj prijetnem mesecu naletimo na prizore, kot ga je novembrskega jutra ujel naš fotograf v trenutku, ko se je začela dvigati megla in je skozi drevje sramežljivo pokukalo sonce. D. Ž. / Foto: Andrej Tarfila

Da je zima blizu, naznanja montažno drsališče na Slovenskem trgu v Kranju, ki naj bi ga odprli na prvi decembrski dan. Če bo zima, kot se šika, naj bi bilo na njem moč drsati vsak dan med 9. in 21. uro do sredine marca. Ko bodo postavljene še montažne hišice, si bo moč izposoditi tudi drsalke ter se okrepčati s toplimi napitki. V. S. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranjska klobasa, ki Kranja ne pozna

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Pri Trebcu, kot se je vedno popularno reklo eni najbolj znanih kranjskih gostiln, sem pustil najlepše trenutke moje mladosti. Njihova Ivi me je v času šolanja videvala skoraj več kot moja mama in tudi zadnjič se me je prav iskreno razveselila, ko sva se nepričakovano srečala na tržnici v ljubljanskem nakupovalnem središču, kjer ima njihova mesarija Arvaj svoj lokal. Z iskrenim veseljem mi je povedala, da je njihova kranjska klobasa ravno tisti dan spet postala najboljša v Sloveniji. Tudi zaradi tega sem na kranjske klobase precej čustveno navezan in pozorno spremljam, kaj se z njimi

dogaja. V zadnjih letih jih poleti celo redno nosim grškemu prijatelju in gostilničarju na otoku Samos, ki jih ima tako rad, da jih poje še isti dan. Na Samosu povsem resno tudi razmišljajo, da bi kranjske klobase vključili v njihovo, sicer že zdaj zelo bogato kulinarčno ponudbo. Ne smemo pozabiti, da je Vlada Republike Slovenije leta 2013 na predlog tedanjega Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport kranjsko klobaso razglasila za živo mojstrovino državnega pomena. Izdelovanje klobas namreč izvira iz kulturne dediščine kolin, ki so jih poznali že v srednjem veku. Ob razglasitvi so

poudarili, da je kranjska klobasa unikaten živilski izdelek, ki je značilen za Slovenijo in razpoznaven v svetu.

Zaradi tega me je novica, da bo Slovenija zdaj geografsko poreklo klobase v Evropi lahko zaščitila le pod pogojem, da jo bodo pod istim imenom še 15 let delali in prodajali na Hrvaškem, močno presenetila. Kmetijski minister Dejan Židan v tem sicer ne vidi popuščanja v zastopanju naših interesov, ampak saj politiki tega tako ali tako nikoli ne vidijo. Kompromis predlog evropske komisije, nastal pa je potem, ko Slovenija in Hrvaška o zaščiti nista prišli do sporazuma. Dr Janez Bogataj, slovenski

etnolog in eden najpomembnejših promotorjev kranjske klobase, je nad dogajanje zgrožen, ampak to kaj bistveno ne pomaga, saj slovenskih interesov v Evropi ne ščiti stroka, ampak politika, ta pa v prvi vrsti gleda nase in šele nato na splošne koristi.

O tem, koliko je v politiki domovinske zavesti, dovolj zgovorno priča anekdota iz letošnjega oktobra, ko so se pri predsedniku republike Borutu Pahorju oglasili naši čebelarji in pri njem skušali dobiti podporo, da bi Združene narode prepričali, da 20. maj razglasijo za svetovni dan čebel. Predsednik Pahor je predstavnik čebelarske zveze pozorno

poslušal, v njegovem uradu pa so jim postregli čaj z avstrijskim medom. Predsednik čebelarske zveze Boštjan Noč je tedaj izjavil: »Toliko promoviramo lokalno pridelano hrano in tolikokrat sem že rekel, da moramo tujemu gostu ponuditi kranjsko klobaso, pa so mi kot predsedniku čebelarske zveze v uradu predsednika republike postregli tuji med.«

Pred dnevi so nam na ljubljanski železniški postaji zgodaj zjutraj na poti v naše službe delili tradicionalni slovenski zajtrk. Prav nič presenečen ne bom, če bo prihodnje leto v takem paketu tudi kranjska klobasa, narejena na Hrvaškem.

RESNIČNOSTNI ŠOV

GG

ŠOV JE VSE BOLJ ŽIV

Resničnostni šov Kmetija: Nov začetek se približuje vrelišču – zadnjih pet tekmovalcev je v poslovilnem pismu brez milosti razgalila Lara. Finale šova bo v soboto, 13. decembra, ob 21. uri. Tudi šov Gostilna išče šefa je v zadnjih izdihljajih. Že v ponedeljek bo znan zmagovalec, ki bo domov odnesel sto tisoč evrov, Gorenjci pa v še enem resničnostnem šovu, Slovenija ima talent, počasi in vztrajno polnimo mesta, ki so namenjena finalistom.

S. L., U. G., A. B.

Čast voditi kmetijo ta teden pripada Darinki, v vlogah dekle in hlapcev pa so se znašli Jasmina, Leon, Denis in Matej. Kot v vseh podobnih situacijah, kjer je gruča neznanec prisiljena več tednov, celo mesecev, živeti pod skupno streho, prihaja tudi na kmetiji med tekmovalci do živčne napetosti, ki jo znajo nekateri bolj, drugi pa malo manj prikriti. Iskrene karte na mizo položijo največkrat šele odhajajoči tekmovalci in tokrat ob odhodu nesramežljive blondinke Lare – njeno tuširanje z Žano dobiva že

kultne razsežnosti – ni bilo nič drugače.

Lara je v poslovilnem pismu označila Denisa kot hinavca, ki preveč opleta z jezikom, naredi pa bolj malo. O Leonu je napisala, da sicer nima pojma, kaj se skriva za njegovim obrazom, a nekaj ji pravi, da ni tako dober, kot bi se rad pokazal. Tudi Jasmini je povedala, kar ji gre: »Ti si en velik hipohonder in simulant. Po eni strani si najbolj uboga na svetu, po drugi strani pa delaš kot osel.« Svetovala ji je, naj preneha tarnati, saj so vsi dojali, da obvlada psiho(pato)logijo. Zaradi namere izdajstva in dvojnih iger jo je razočaral tudi Matej, solze sreče pa so pritekale Darinki, saj jo je

Lara označila kot super žensko s težko preteklostjo, ki si zasluži zmago.

To je torej fantastičnih pet, ki se bodo na kmetiji udarili za petdeset tisoč evrov, ki jih prejme tisti, ki se bo najbolje znašel med kmečkimi opravili, ki sicer za lenu he in hipohondre hitro postanejo prezahtevna, ter – pravim peklom – makiavelistično hinavskimi sotekmovalci, ki za doseg končnega cilja ne bodo izbirali sredstev.

V Gostilni pri šefu pa kuhalnice še zadnji teden vrtijo Marko, Anže in Valerio, ki se borijo za končno nagrado sto tisoč evrov. Marko in Anže ostajata skrivnostna o porabi mogoče nagrade, Valerio pa je javnosti izdal, da bo v primeru zmage nagrado porabil za nadaljnje izobraževanje na elitni francoski šoli Le Cordon Bleu. In delček želje se mu je že uresničil, saj se je pretekli teden s šefom Binetom odpravil v Pariz, kjer je prvič prestopil prag omenjene šole. Tam je začutil dušo francoske kuhinje, seveda pa je tudi sam prišel za kuhalnico in pokazal svoje znanje. Medtem ko je Valerio užival in črpal novo znanje v Parizu, pa so trije mušketirji Marko, Anže in Almir delali v Gostilni pri šefu, kjer jih je tokrat vodil sicer komentator v studiu, a v realnem svetu izjemno dober kuharski mojster, Marko Pavčnik.

Na kmetiji je Jasmino nepričakovano obiskal njen mož Josip. / Foto: Planet TV

Po vrnitvi iz Pariza pa je Valeria čakal hladen tuš, saj je v ponedeljek prvi sedel na vroči stol. Na drugi vroči stol je sedel Almir, ki pa je moral zapustiti šov.

Pred finalistami je naporen konec tedna, saj imajo zadnjo priložnost, da s svojim znanjem in kreativnostjo prepričajo gledalce, ki bodo v ponedeljek izglasovali

zmagovalcu. Do sedaj sta se od Gorenjcev v finalni del uvrstili plesalki Maša in Laura iz Tržiča, ki sta nastopili v drugi polfinalni oddaji; v tretji pa smo lahko spremljali uspešen pevski nastop 29-letne Jane Šuštaršič iz Medvod. Njen nastop je sploh navdušil Branka Čakarmiša, žiranta z zelo zahtevnim okusom. Ta konec tedna pa bomo lahko spremljali četrto polfinalno oddajo, v njej pa navijali za Bassless, F&B Acrobatics, Blue Mana, M.J.A.V, Brillantina Teens in ansambel Roso. In med naštetimi so Bassless tisti, ki se lahko pohvalijo, da z njimi nastopa tudi predstavnik Gorenjske. Njihov Klemen Brezavšček je namreč Kranjčan.

Drugače pa je Bassless skupina petih članov z različnih koncev Slovenije, ki jih od aprila 2013 v nespremenjeni zasedbi združuje ljubezen do glasbe in skupnega ustvarjanja. Izvajajo a cappella priredbe pesmi različnih žanrov, ustvarjajo pa tudi lastno avtorsko glasbo. F&B Acrobatics oziroma Filip Kržišnik in Blaž Slanič pa se vračata s svojimi akrobatsko-gimnastičnimi vragolijami. Ali pa bomo tokrat na odru lahko spremljali kakšne drug njun talent. Recimo žongliranje, bruhanje ognja. Bomo videli, kaj sta nam pripravila v četrti polfinalni oddaji in da bo ljubljansko-tržiška naveza pokazala dovolj, da ju ljudstvo pošlje v finale.

Jano Šuštaršič bomo spremljali v boju za najvišjo uvrstitev v šovu Slovenija ima talent. / Foto: POP TV

Gostilno je letos obiskal prav poseben gost, chef Sasso Laukkonen. / Foto: POP TV

vali zmagovalca šova Gostilna išče šefa.

Tudi v Slovenija ima talent bodo konec decembra zavzele fanfare, namenjene

NAGRADNA IGRA

Na Radiu Kranj v teh predprazničnih dneh delovne dneve ne sme primanjkovati, saj pripravljajo kar dva imenitna koncerta, na katerih bodo v sodelovanju z JGZ Brdo po koncertu poskrbeli tudi za pogostitev.

Nastopili bodo tudi Modrijani.

Prvi koncert **Podarjeno srcu** si boste v dvorani Grandis v Kongresnem centru Brdo lahko ogledali v **petek, 12. decembra, ob 20. uri**. Nastopili bodo Aleksander Mežek, Manca Špik, Oto Pestner, Andrej Šifrer, Modrijani, Prifarski muzikanti, Rudi Bučar in APZ France Prešeren. Ljubitelji narodno-zabavne glasbe pa boste na svoj račun prišli naslednji dan, **v soboto, 13. decembra, ob 19. uri**, ko bodo v isti dvorani na prireditvi **Po domače na kranjskem radiu** nastopili Ognjeni muzikanti, Ansambel Viharnik, Trio Šubic, Fantje s Praprotna, Dejan Vunjak, Ansambel Vrisk, Trgovci, Carmen Manet, Jodel Ekspres, folklorni skupini Iskraemeco in Ozara in podokničar Franc Pestotnik. Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa bomo podarili po eno vstopnico za petkov večer, dvema pa za sobotni večer.

Odgovorite na nagradno vprašanje: Kaj je zaščitni znak Radia Kranj in na kateri frekvenci ga lahko poslušate?

Odgovore s svojimi podatki (ne pozabite napisati, na katerem koncertu bi bili rajši) pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na: koticcek@g-glas.si najkasneje do srede, 3. decembra.

NAGRADNA KRIŽANKA

Ne potrebuje potrditve. Potrebuje le voznika.

NOVI PASSAT in PASSAT VARIANT.

Kmalu bo na slovenske ceste zapeljal NOVI PASSAT že osme generacije. Zdaj se ponaša s še več inovativnimi tehnologijami in s še več prostora. PASSAT VARIANT se namreč ponaša z najbolj prostornim prtljažnikom v svojem segmentu! Z dovršenim zunanjim in notranjim dizajnom ter kakovostnimi materiali vas bo preprosto navdušil.

Za več informacij smo vam z veseljem na razpolago v našem prodajnem salonu.

Ne pozabite. Novi Passat lahko naročite že zdaj.

Veselimo se vašega obiska!

Novi Passat.

Suveren tako na področju oblikovanja kot tehnike in popoln v udobju, eleganci in dinamiki. Novi Volkswagen Passat – za ljudi, ki vedo, kaj je v življenju resnično pomembno.

Na slovenske ceste bo zapeljal to jesen, vi pa ga lahko naročite že zdaj!

Za več informacij in naročila se lahko obrnete na nas.

PODALJŠANO JAMSTVO OD 3. DO 6. LETA

Das Auto.

Jutri, 29. novembra, smo za vas pripravili **DRUŽINSKI DAN** v našem salonu vozil. Na voljo bodo testne vožnje, predstavili bomo parkirno asistenco, imeli bomo nagradno žrebanje, pekli bomo kostanj, pili čaj, poskrbljeno bo tudi za vaše najmlajše.

Vse to in še več na **DRUŽINSKEM DNEVU V AVTOHIŠI VRTAČ V KRANJU** jutri od 9. do 12.30.

Emisije CO₂: 140–108 g/km. Kombinirana poraba goriva: 5,4–4,1 l/100 km. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Podatki veljajo za modela Passat in Passat Variant. Slika je simbolna.

SESTAVIL: F. KALAN	NAŠA POKRAJINA	BREZDOMOVINEC	KOŠARKAR LAKOVIČ	JAKOBOV BRAT	PRŠNI KOŠ	ANDRAŽ VEHOVAR	SLANO JEZERO V TIBETU	NERODEN ČLOVEK	REKA V MONGOLJI	STROK ZA VIROLOGIJO	IVAN CANKAR	KITAJSKA OBLIKA BUDIZMA	GORENJSKI GLAS	TALNA OBLOGA	STARA MERA ZA VINO	VRČ	RAFAEL NADAL	OČE	DAR (MANJŠ.)	KIS	DEL ŽIVALSKO GLAVE	IGRALKA SAVINA	ZMIKAVT
NAŠ PESNIK (K. K.)										26			VRSTA RUDNINE							23			
PROSTOR ZA OPAZOVANJE		9											PREDUJEM					11					
LOVEC NA RAKE						NOVOZELANDSKI DOMAČIN					NAMOČENE KOŽE ZA PREDELAVO V USNJE						KRALJE-STVO BURGUNDIJA					6	
TRAVA DRUGE KOŠNJE	14					CESTNA VIJUGA	SPODNJI DEL POSODE RUDNIK V BOSNI		1		VELIKA MUHA	NAŠA REVLIJA STROJNA ZAGA			17		REKA V NEMČIJI	LIK PRI ČETVORKI SREBLJAJ				POKRAJINA V FRANCIJI	ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB
ŠPELA ROZIN			GORA V ČRNI GORI	NAŠA REKA GRŠKA POKRAJINA						MODEL VOZILA DACIA						SIJAJ			8		SLOVANSKI VLADAR		
KONJENIK Z OKLEPOM			19					TRAK ZA ODLIKOVANJA	OBREŽJE							PESNIK BABAČIČ	DOKTOR LIRIČ-NOST			KOREO-GRAF OTRIN	NAJBOLJ POGOST PRIMEK V SLOVENIJI	LINDA EVANS PUŠČAVNIK	18
KLICANA BARVA PRI IGRAH S KARTAMI					ZASTOPNIK DROG V KOZOLCU								DEL PARAPSIHOLOGIJE	10									
APATRID ARELAT KILIKIJA OSAKA RUMIJA	KRIVULJA, KI OMEJUJE KROG	ČUDEŽ	LUKA V RUSIJI							KOS CELOTE	ARALSKO JEZERO												
LEPO VEDENJE						OBLIKA IMENA ANA			22		NAVIGACIJSKA NAPRAVA SAHIJSTKA KUŠNIR												
SMUČAR KRIŽAJ						DOMAČA ŽIVAL	REKA V ŠPANJI DRAŽ					KRAJ NA GORENJSKEM NAŠA REVLIJA								21		NOGOMETAS KARIČ	IRIDIJ
BABICA	2						PADAVINA V OBLIKI LEDENIH ZRN NAKAZA			IGRALEC DELON	LESNI PREMOG						ANTIČNA DEŽELA						12
DAVID OJSTRAH				NAŠA REKA OKRAS NA ANTIČNIH STEBRH	15					IGRALEC KINSKI	PISATELJ ZOLA												24
RUDAR					JADRANSKI OTOK	GLASBENIK STEWART			7		PEVEC MORRISON	NAROD NENADEN VZKLIK											
ROŠADA			13					SIPEK PESEK															
JAPONSKA LUKA							IZDELOVALEC PIL	5					AMERIŠKA KUKAVICA										4
NAGON					GLASBENICA, KI IGRA NA VIOLINO																		
ZUNANJI DEL IGRISČA		25			LJUBITELJ LEPOTE					POTOMEČ SPANČEV V JUŽNI AMERIKI													20

		1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26		

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj // Tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222 // www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW PASSAT
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 10. decembra 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

DRUŽABNA KRONIKA

ZADNJI VINSKI VZDIHLJAJI

Tradicionalno ste se lahko poklonili Martinu na Bledu ali pa obiskali Slovenski festival vin in Festival kulinarike v Ljubljani. Simpatični in priljubljeni Čuki in Alya pa so poskrbeli za nov glasbeni izdelek.

J. Kuhar, A. Brun

Ob Blejskem jezeru pri Vili Prešeren se je v nedeljo na tradicionalni prireditvi, ki je posvečena sv. Martinu, predstavilo enajst znanih slovenskih vinarjev – vse od Lendavskih goric, Dolenjske, do slovenske Istre in Goriških brd. Obiskovalci so lahko poskusili tudi številne kulinarčne dobrote, uživali ob domačih prigrizkih, kranjski klobasi, praženem krompirju, bograču, vse skupaj pa je zaokrožila tudi glasba.

Ob Blejskem jezeru smo v nedeljo lahko naleteli tudi na Franceta Prešerna in njegovo Julijo, na dogodku pa se je bil prisoten tudi blejski župan Janez Fajfar. Kot je povedala Mateja Golja iz podjetja Sportina turizem, je letošnje prireditev obiskalo veliko tujih gostov.

Konec tedna pa je Ljubljana v Grand hotelu Union že tradicionalno gostila 17. Slovenski festival vin in 7. Festival kulinarike. Oba festivala sta pritegnila tako zanimanje strokovnega kot tudi laičnega občinstva. Postregla sta tudi z nekaj novostmi, saj smo lahko spremljali tudi osnovnošolce pri njihovem

ustvarjanju pod okriljem projekta Kuhna pa to. Rdeča nit Festivala kulinarike so bili tokrat Okusi Ljubljane, v Galeriji okusov in Gledališču okusov je bilo pestro, v slednjem pa so ustvarjali Luka Košir, Jorg Zupan, Janez Bratovž, Luka Jezeršek, Andrej Kuhar in Jakob Pintar. V prihodnosti pa se ljubitelji vin že veselijo obiska Salona penečih vin, februarja 2015.

Je bil pa zadnji teden v novembru tudi glasbeno zelo aktiven. Alya je v torek predstavila nov album Car, priljubljeni Čuki pa včeraj zvečer Bam Bam Bam, ravno tako svoj novi glasbeni

izdelek. Čuki namreč ne spadajo med tiste, ki menijo, da se ne izplača več izdajati plošč. Oni so komaj čakali, da izdajo novi album, in so sveži glasbeni projekt primerno proslavili oziroma ga predstavili povabljenim v ljubljanski restavraciji Angel. Alya pa je na Ljubljanskem gradu v spremstvu svojega benda z enournim koncertom, katerega pesmi nosijo le pozitivna sporočila, dodobra ogrela ozračje in zazibala povabljene v ples. Na odru ji je delal družbo tudi Rok Trkaj, s katerim sta odpela pesem Čas je, za katero sta posnela tudi simpatičen videospot.

Martina Baškovič, nekdanja vinska kraljica Slovenije in povezovalka dogodka, ter Špela Štokelj, aktualna vinska kraljica Slovenije v moški družbi / Foto: arhiv organizatorja

'Blejski' France Prešern in njegova Julija z zaposlenimi Prešernove vile na Bledu; na obisk dogodka tudi tokrat vreme ni imelo večjega vpliva. / Foto: Janez Kuhar

Tokrat je vinski izbor dopolnil bograč. Fantje so se pohvalili, da so za svojega v Lendavi prejeli bronasto medaljo.

Ob Blejskem jezeru se je v nedeljo predstavilo enajst vinarjev iz različnih delov Slovenije. / Foto: Janez Kuhar

Čuki so iz leta v leto bolj nagajivi, mar ne?

Alyo je pozdravila tudi Rebeka Dremelj.

VRTIMO GLOBUS

Notredamski zvonar določil ime

Eva Mendes (40) in Ryan Gosling (34) sta pred kratkim postala starša deklici, ki sta ji nadela nekoliko mehiško ime Esmeralda Amada. »Z Ryanom sva oba zaljubljena v roman Notredamski zvonar Victorja Huga in meniva, da je to zelo lepo ime,« je povedala igralka ter dodala, da je drugi del imena deklica dobila po babici. Sicer pa se Eva v novi vlogi odlično znajde, nekoliko preglavic ji povzroča le nočno življenje, ki se mu je ob rojstvu otroka nameravala odpovedati, vendar je njena hčerka z zbujanjem poskrbela, da se to ni zgodilo.

torja Huga in meniva, da je to zelo lepo ime,« je povedala igralka ter dodala, da je drugi del imena deklica dobila po babici. Sicer pa se Eva v novi vlogi odlično znajde, nekoliko preglavic ji povzroča le nočno življenje, ki se mu je ob rojstvu otroka nameravala odpovedati, vendar je njena hčerka z zbujanjem poskrbela, da se to ni zgodilo.

Alisan ne želi pretirane slave

Za Alisan Porter (33) je uspešno leto. Že nekaj časa se uspešno upira alkoholu, postala je drugič mamica, pred kratkim pa je po šestih letih premora izdala tudi nov solo album z naslovom Who We Are. Porterjeva, ki se je pred leti prenehala ukvarjati z igralsvom, je takrat posnela svoj prvi samostojni album, enega pa je posnela skupaj s skupino The Canyons. Album, kot pravi, je nekoliko manj vokalno dodelan, saj ga ni posnela, da bi z njim postala slavna.

Meryl Streep prejela medaljo svobode

Igralka Meryl Streep (65) je iz rok predsednika ZDA prejela medaljo svobode, ki velja za najvišje priznanje. Medaljo je prejelo le devetnajst civilistov, ki si prizadevajo za varnost, nacionalni interes, mir oz. druga za javnost dobrobitna prizadevanja. Poleg nje so bili med nagrajenci tudi igralka Marla Thomas, pisateljica Isabel Allende, politik z najdaljšim stažem v kongresu John Dingell. Prvo medaljo je leta 1963 podelil takratni predsednik John F. Kennedy, do danes jo je prejelo petsto ljudi.

Billu Cosbyju ob strani stoji žena

Škandal okoli komika Billa Cosbyja (77) glede obtožb spolnega nadlegovanja še vedno dviguje prah, vendar igralcu trdno ob strani stoji žena Camille. »Mislim, da njun pol stoletja trajajoč zakon in vsa ljubezen premaga tudi takšne obtožbe,« je za People povedal družinski prijatelj. Cosbyja zagovarja tudi nečak, spregovoril pa je tudi njegov odvetnik, ki pravi, da so vse te obtožbe smešne in absurdne.

Simpatično šestindvajsetletno Mašo Mravinec poznajo v Škofji Loki predvsem po prikupni gostinski postrežbi, sicer pa je ljubiteljica športnih aktivnosti, dobre glasbe ter poletne morske idile. / Foto: Matic Zorman

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
DECEMBRSKI ZAGREB: 16. 12.; **TRST:** 3. 12.; **KOPALNI IZLET TOPOLŠICA:** 1. 12.; **STRUNJAN:** 30. 11.–3. 12.; **SILVESTROVANJE MADŽAR-SKE TOPLICE ALI TERME TUHELJ:** 30. 12. 2014–2. 1. 2015; **BANJA VRUČICA:** AKCIJA 8.–15. 12.; **RADENCI Z BOŽIČNO VASJO BANOVCI:** 26.–28. 12.; **AVTOBUSI: 52,-56,- 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Tekmovanje v streljanju z zračno puško

Jelendol – V Domu krajanov Jelendol se bo v soboto, 29. novembra, ob 18. uri začelo tekmovanje v streljanju z zračno puško. Prijave tekmovalci lahko oddajo na kraju tekmovanja pol ure pred začetkom dogodka.

Dobrodelni srečelov

Škofja Loka – Župnijska karitas Škofja Loka prireja dobrodelni srečelov, ki bo v nedeljo, 30. novembra, po vseh svetih mašah pred župnijsko cerkvijo svetega Jakoba in pred kapucinsko cerkvijo svete Ane.

Slovesnost ob obletnici požiga vasi

Škofja Loka – KO ZB Stara Loka – Podlubnik vabi na spominsko slovesnost ob 70-letnici požiga vasi Križna Gora, ki bo v soboto, 22. novembra, ob 11. uri pri spomeniku padlim borcem na Križni Gori.

Revolucija duha

Bohinjska Bistrica – V ponedeljek, 1. decembra, bo ob 19. uri v bohinjski knjižnici Mojca Špik z Bohinjske Bele predstavila svojo novo knjigo Revolucija duha. Z avtorico Mojco Špik se bo pogovarjal Andrej Jalen.

Večer z Davorinom Jenkom

Adergas – Ob stoti obletnici smrti skladatelja Davorina Jenka KUD Pod lipo Adergas in Občina Cerklje na Gorenjskem vabita na spominski večer z naslovom Večer z Davorinom Jenkom, ki bo jutri, v soboto, 29. novembra, ob 18.30 v dvorani KUD v Adergasu. Sodelujejo domači Moški pevski zbor Fantje izpod lipe, Otroški pevski zbor Pod lipo Adergas, dramski igralci z igrokazi, glasbeniki in recitatorji.

Celodnevna prireditev za otroke in odrasle

Radovljica – Waldorfska šola in vrtec Gorenjska, Kranjska cesta 4, vabita v nedeljo, 30. novembra, od 10. do 17. ure na celodnev-

no prireditev za otroke in odrasle: umetniške delavnice, lutkovne predstave, predavanja, doživetja za otroke (palčkov rudnik), kavarna itd. Več informacij na www.waldorf-gorenjska.si.

Miklavžev LUFT

Škofja Loka – Jutri, v soboto, 29. novembra, bo od 9. do 13. ure na Cankarjevem trgu potekal Miklavžev LUFT. Od 9. do 13. ure bo tržnica unikatnih izdelkov, ob 11.30 modna revija Tie me up, od 10. ure dalje otroške ustvarjalne delavnice z Ateljejem Clobb, med 10. in 12. uro bo Štrikeraj cafe na »šten-gah« Cankarjevega trga, od 9. do 13. ure pa bo na Mestnem trgu Miklavžev sejem in tradicionalno srečanje z vinarji. Vse delavnice so brezplačne. V primeru dežja bo festival odpadel.

Večer dokumentarnega filma

Žirovnica – Občinska knjižnica Jesenice in Zavod za turizem in kulturo Žirovnica vabita na večer dokumentarnega filma, ki bo v ponedeljek, 1. decembra, ob 19.30 v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici. Predstavili bodo filma O Vrba (iz leta 1945) in France Prešeren 1849–1949 (iz leta 1949).

Spominski večer

Škofja Loka – Ob 50. obletnici smrti znamenitega starološkega kaplana in kasneje župnijskega upravitelja, umetnostnega zgodovinarja in pisatelja dr. Janeza Veiderja (1896–1964) pripravlja Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka v sodelovanju z Župnijskim zavodom sv. Jurija Stara Loka spominski večer in priložnostno razstavo predmetov iz Veiderjeve zapuščine. Prireditev bo danes, v petek, 28. novembra, ob 19. uri v Jurjevi dvorani v Stari Loki. Razstava bo odprta do vključno nedelje, 30. novembra.

IZLETI

Zimsko letovanje v Izoli

Pokrajinska zveza društev upokoencev Gorenjske vabi upokoence in invalide Gorenjske na letovanje od 15. do 21. decembra 2014 v hotel Delfin v Izoli z brezplačnim avtobusnim prevozom. Za vse informacije in prijave pokličite na telefon 041 256 811 ali pišite na e-poštni naslov pzdu.gorenjske@gmail.com.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 29. novembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Božja ponudba. Pogovor bo povezoval Jože Jensterle. Vstopnine ni.

Financiranje v ekološkem kmetijstvu

Žabnica – Brezplačno predavanje Financiranje v ekološkem kmetijstvu bo v sredo, 3. decembra, ob 19. uri v Gasilskem domu Bitnje, Zg. Bitnje 33, Žabnica (ob glavni cesti Kranj–Škofja Loka nasproti gostilne Strahinc). Predaval bo mladi kmet Sebastjan Hostnik iz lastnih izkušenj.

OBVESTILA

Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola

Kranj – Krajevna organizacija Rdečega križa Vodovodni stolp vabi na preventivne meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola, ki bodo v sredo, 3. decembra, od 7. do 9. ure v prostorih krajevne skupnosti Vodovodni stolp, Begunjska ulica 10, Kranj.

Za povečanje prihodka iz vašega gozda

Bohinjska Bistrica – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj in Društvo lastnikov gozdov Zgornje Gorenjske vabita na delavnico S kvalitetnim krojenjem gozdnih lesnih sortimentov za povečanje prihodka iz vašega gozda. Po uvodnem predavanju bo praktičen ogled in obrazložitev. Delavnica bo v četrtek, 4. decembra, ob 13. uri na lokaciji LIP Bohinj v Bohinjski Bistrici. Več informacij in najava udeležbe na tel.: 04 257 88 28, GSM: 040 303 752 (Uroš) ali uros.brancovic@ctrp-kranj.si.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji SLOVENSKE POČITNICE novembra 2014, je bilo podjetje **Baldrijan, d. o. o., iz Kranja**, ki poklanja lepe nagrade osmim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: 1. nagrado: bon v vrednosti 40 € prejme **Franc Sluga**, Kranj; 2. nagrado: bon v vrednosti 30 € prejme **Mija Lamper**, Griže; 3.–4. nagrado: bon v vrednosti 20 € prejmeta **Marjeta Nemeč**, Radenci in **Milan Krašna**, Vipava; 5.–8. nagrado: bon v vrednosti 10 € prejmejo **Milan Ledinek**, Kobarid, **Ida Erniša**, Murska Sobota, **Vera Rupar**, Raka in **Iva Brodarič**, Metlika. Nagrajencem čestitamo.

Srečanje ljudi s težavami s ščitnico

Kranj – Društvo Ščitnica – moj dragulj, društvo za pomoč ščitničnim bolnikom Gorenjske iz Kranja, vabi svoje člane in vse tiste, ki se srečujejo s težavami, ki jih povzročajo bolezni ščitnice, in bi se jim radi pridružili, na redno mesečno srečanje, ki bo v ponedeljek, 1. decembra, ob 18. uri v prostorih Osnovne šole Simona Jenka, podružnice Center, pri Prešernovem gaju. Gostja bo Renata Čimžar, EFT Practitioner AAMET, Level 3. Informacije po tel.: 031 689 127 – Tanja.

Srečanje staršev bodočih prvošolcev

Radovljica – Waldorfska šola in vrtec Gorenjska, Kranjska cesta 4, vabita v sredo, 3. decembra, ob 17. uri na srečanje staršev bodočih prvošolčkov s tematiko: Poučevanje v waldorfski šoli – prikaz dela v višjih razredih waldorfske šole. Več informacij na www.waldorf-gorenjska.si.

KONCERTI

Podoknica pred Prešernovo hišo

Kranj – V počastitev krajevnega praznika MOK in rojstnega dneva dr. Franceta Prešerna bo v torek, 2. decembra, ob 18. uri pred Prešernovo hišo v Kranju tradicionalna Podoknica v izvedbi Mešanega pevskega zbora Petra Liparja z zborovodkinjo Nado Krajncan.

Jubilejni koncert zbora LEK

Radovljica – Peti jubilejni koncert moškega komornega zbora LEK pod vodstvom maestra Milivoja Šurbka bo danes, v petek, 28. novembra, ob 19. uri v Baročni dvorani Radovljiške graščine.

Nastop učencev Glasbene šole Jesenice

Jesenice – Glasbena šola Jesenice vabi na javni nastop učencev šole, ki bo v ponedeljek, 1. decembra, ob 18.30 v Dvorani Lorenz Glasbene šole Jesenice.

RAZSTAVE

Poslikava teles

Slovenski Javornik – DPD Svoboda Javornik-Koroška Bela, Sandi Novak in Alenka Peternel vabijo na ogled razstave Alenkine poslikave teles, ki jih je za zgodovino fotografiral Sandi Novak. Odprtje razstave bo v Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku v salonu Viktorja Gregorača jutri, v soboto, 29. novembra, ob 18. uri.

PREDSTAVE

Operacija spola in Veliki zapeljivec

Jesenice – V soboto, 29. novembra, se bo ob 19.30 v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice začela 359. premiera, enodejanski Mira Gavrana Operacija spola in Veliki zapeljivec.

Niti tat ne zmore pošteno krasti

Preserje pri Radomljah – Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi na zadnjo ponovitev uspešnice, komedije Daria Foja Niti tat ne zmore pošteno krasti, ki bo jutri, v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Osnovni šoli Preserje pri Radomljah. Izkupiček od vstopnic bo namenjen prizadetim v poplavih v občini Ig.

Ples v Trnovljah

Cerklje – V Kulturnem hramu Ignacija Borštnika bosta jutri in v nedeljo, 29. in 30. novembra, predstavi dramske sekcije Pod stražo KD Davorina Jenka, komedija v treh dejanjih Ples v Trnovljah. Jutri, v soboto, se bo predstava začela ob 19. uri, v nedeljo pa ob 15. uri.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati 95. kroga – 26. novembra 2014
2, 5, 7, 12, 26, 33, 39 in 13

Loto PLUS: **7, 9, 12, 18, 24, 33, 35 in 30**
Lotko: **6 6 0 8 8 9**

Sklad 96. kroga za Sedmico: **2.080.000 EUR**
Sklad 96. kroga za PLUS: **400.000 EUR**
Sklad 96. kroga za Lotka: **115.000 EUR**

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čufarja 4, Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajal: Jadranka Završnik
ORLI V STAREM KRANJU
Petek, 28. november 2014, ob 17.30 uri
Kriče krace, Tomiščeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajal: Romana Krajncan
ROMANA, OTROCI IN POŠAST POZABA
Sobota, 29. november 2014, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

Gorenjski Glas
GTV

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

• **Družba Domplan, d. d.**, zagotavlja profesionalno in korektno posredovanje nepremičnin, ki ga izvajajo naši strokovni nepremičninski posredniki. V zadovoljstvo naših strank, opravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.

• Aktualno ponudbo si lahko ogledate na naši spletni strani www.domplan.si ali na www.nepremicnine.net.

STANOVANJE – PRODOMO

Tržič, bližina starega mestnega jedra, 63,67 m², 3-sobno v III. etaži, zgrajeno l. 1950, v celoti obnovljeno l. 2007 – instalacije, tlaki, CK na elektriko (možnost priključitve na plin), balkon in klet. ZK urejeno. Možnost menjave za manjše stanovanje z balkonom. Stanovanje ima tudi svoje parkirno mesto, prodamo, cena 65.000,00 EUR.

Tržič, Ravne, 2-sobno stanovanje v l. nadstropju v izmeri 54,30 m², l. izgr. 1984. Stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevni prostor, spalnico, kopalnico z WC-jem, hodnik, balkon, CK na plin, prodamo, cena 46.000,00 EUR.

Kranj, Zlato polje, trosobno, II. nadstr., v izmeri 97,07 m² (uporabne površine 73 m²), l. gr. 1949, prenovljeno l. 2007 – okna, CK, l. 2008 – kopalnica, WC, ZK urejeno, stanovanje je prazno, cena 95.000,00 EUR.

GARAŽA – ODDAMO V NAJEM

V kletni etaži garažne hiše na Gogalovi ulici v Kranju oddamo garažo z elektriko v velikosti 12,30 m², l. izgr. 1984, cena 50,00 EUR/mesečno + stroški. Mesečna najemina se plača za 1 leto vnaprej.

PARKIRNA MESTA – PRODOMO

Na novozgrajenem parkirišču (poleg obstoječega parkirišča stavb Ulice Gorenjskega odreda in Gulbeve ulice) prodamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 2014. Cena pokritega parkirnega mesta znaša 9.400,00 EUR, nepokritega pa 6.600,00 EUR z DDV-jem z vključenim daljinskim upravljalnikom.

PARKIRNA MESTA – ODDAMO V NAJEM

Na zgornji ploščadi parkirne hiše ob Gogalovi ulici (poleg trgovske šole) oddamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 1980. Možnost parkiranja takoj. Cena najema znaša 18,00 EUR/mes. + 29,00 EUR za daljinski upravljalnik. Najemniki imajo možnost pranja avtomobila poleg garažne hiše za doplačilo cca 1,00 EUR – odvisno od porabe vode.

POSLOVNI PROSTORI – ODDAMO V NAJEM

Kranj, Primskovo, l. nadstr., 4 pisarne velikosti 23 m²–34 m², l. izgr. 1978, možnost parkiranja, cena 8,00 EUR/m² skupaj z vsemi stroški.

HIŠE – PRODOMO

Britof, naselje Voge, 159 m², samostojna, zgrajena l. 2009, 797 m² zemljišča, v visokopritlični hiši tlorisa 18,80 m x 15 m, zgrajeni do III. gradbene faze, so 4 trosobna stanovanja, dve v pritl. izmere 159 m²(klet 19 m²) in 146 m² (klet 15 m²) in dve v mansardi izmere 155 m² (klet 21 m²) in 157 m² (klet 11 m²), pritlični stanovanji imata odprto teraso izmere 26 m², v mansardi pa je loža 6 m², vsako stanovanje ima dve parkirni mesti, cena 298.000,00 EUR (brez DDV).

PARCELE – PRODOMO

Britof, parceli v velikosti 928 m² in 1123 m², zelo lepa sončna lega, infrastruktura na parcelah ali v neposredni bližini, dostop urejen prek sosednje parcele z vpisano služnostjo, pretežno namenjeno za stanovanjsko, poslovno ali storitveno dejavnost, cena 115,00 EUR/m².

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODOMO

KOROŠKA Bela, 2-sobno stanovanje z balkonom, 53 m², visoko pritličje, adaptirano 2002, tel.: 040/374-285

KRANJ-Huje, 4-SS, 110 m², renovirano, opremljeno. Možna menjava za manjše, 103.000 EUR, tel.: 070/917-223

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

ODDAM

NA PLANINI I pri Kranju oddamo opremljeno meščansko 2-sobno stanovanje s samostojnim vhodom, vsi priključki, ugodno, tel.: 04/23-52-930, 041/315-609

ŽELEZNIKI, oddam opremljeno 2-sobno stanovanje, tel.: 041/297-761

POSESTI

PRODOMO

ZAZIDLJIVO parcelo v Sp. Bitnjah, 650 m², ravna sončna lega, s komunalnimi priključki, tel.: 031/361-123

GOZD, 22.191 m², parcela št. 614, Srednja vas pri Begunjah, cena 0,45 EUR, tel.: 064/150-270

12.000 M2 kmetijskega zemljišča – njiva, bližina Cerkelj, cena 5,5 EUR/m², tel.: 040/647-663

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteksa na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 37 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

UGODEN odkup poškodovanih in celih vozil od letnika 2000 naprej, tel.: 051/657-607, www.odkup-vozil.si

PRODOMO

FIAT Doblo 1.9 diesel, letnik 2001, ohranjen, tel.: 041/967-554

MOTORNA KOLESA

PRODOMO

GUME 195/65-15, 185/60-15, 165/65-15 in platišča 13 col za Opel, tel.: 041/758-972

AVTODELI IN OPREMA

PRODOMO

GUME M + S, 13 » in 14 » in platišča za razne avte, ugodno, tel.: 041/722-625

TEHNIKA

PRODOMO

5 ZVOČNIKOV JBL in wofer, ugodno, tel.: 040/640-701

GRAMOFON na vinilne plošče z vdelanim radiom in kasetofonom Hitachi, letnik 1969, tel.: 031/360-610

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODOMO

11 KOM. ALU. plošč š. 1 m, d. 2 m, deb. 2,1 mm in velikega divjega petelina v bakru, tel.: 04/53-18-664

KUPIM

NA PANJU odkupujemo hlodovino in celulozni les iglavcev ter hlodovino in drva – goli listavcev. Cena in plačilni pogoji po dogovoru ob ogledu sečišča. Doles, d.o.o., Cankarjeva c. 25, Tržič, tel.: 031/864-941

STAVBNO POHIŠTVO

PRODOMO

NOVA lesena vhodna vrata po zelo ugodni ceni, tel.: 041/271-953

KURIVO

PRODOMO

DRVA – metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019

BOROVE colarice naravnih oblin, omaklane za strop, stenske obloge, ograje, tel.: 051/649-793

BUKOVA in mešana drva, možna dostava, ter seno v kockah, tel.: 041/973-740

DRVA suha, bukova, hrastova, mešana, 50, 45, 40 EUR/m³, plohi 5 cm, smrekovi 1 m³, hrastovi 1 m³, suhi, tel.: 031/426-469

MEŠANA in bukova drva, cena 38–45 EUR/m³, možna dostava, tel.: 04/51-50-400, 041/581-019

PELETI Red Devil, briketi drva, z dostavo. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, Žabnica, tel.: 04/25-51-313

PO UGODNI ceni prodam lesne brikete za kurjavo, tel.: 040/887-425

SUHA bukova drva, sekana novembra 2013, možna dostava, tel.: 051/410-778

SUHA hrastova drva, lanska sečnja, pribl. 25 do 30 m³, ali menjam za kravo ciko, tel.: 070/607-860

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODOMO

TROSED, dvosed, fotelj in omaro – vitrina, ohranjeno, tel.: 030/640-123, 040/589-550

UGODNO prodam dobro ohranjeno kuhinjo Dalija – Marles s pomivalnim koritom in enoročno pipo, brez aparatov, ter še okroglo mizo in 4 stole, tel.: 041/534-695

ZIBRO kamin in okroglo mizo ter 4 stole, tel.: 040/705-145

GOSPODINJSKI APARATI

PRODOMO

ŠTEDILNIK na drva Gorenje, ugodno, tel.: 030/402-177

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODOMO

KAMINSKO peč na trda goriva, samostojna, ugodno, tel.: 040/640-701

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936

STARINE

PRODOMO

GAŠPERČEK 2 kom, predalnik, večji ročni vrtni stroj, sklednik s skladami in drobnarije, tel.: 041/874-181

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODOMO

KRZNEN plašč, rjava nutrija, št. 48–50 in enaka kučma, tel.: 041/820-567

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PREGLED VIDA kot na napotnico, popust do 100 EUR, v Optiki Aleksandra v Qlandii. Tel. 04 234 234 2, www.optika-aleksandra.si

KMETIJSKI STROJI

PRODOMO

PREVOZNI bazen 130 lit. s hladilnikom in bočno kosilnico Deutzfahr 185 cm, tel.: 031/387-397

RDEČO peso, tel.: 041/517-551

KUPIM

TRAKTOR, lahko Zetor, Deutz, Ursus, IMT, Univerzale, Store ali TV, tel.: 031/851-485

PRIDELKI

PRODOMO

CELE orehe, ugodno, tel.: 031/643-499

DOMAČE žganje, sadjevec, tel.: 041/419-888

DOMAČO rumeno čebulo, ploščato in okroglo, tel.: 041/710-704

JEČMEN, tel.: 031/617-833

JEDILNI in krmni krompir, tel.: 031/545-831

KROMPIR beli in rdeči za ozimnico, gnojen s hlevskim gnojem, okolica Kranja, tel.: 041/971-508

KROMPIR, krmni in jedilni, tel.: 041/416-241

MLADO vino, cviček, belo vino, ki ga dostavim na dom. Prav tako se lahko odločite za cviček letnik 2013, cena po dogovoru, tel.: 031/386-848

PUJSA, krmiljenega z domačo krmo, teža cca 150 kg, tel.: 051/398-218

RUMENO korenje, česen, zelje, peso, krmni in jedilni krompir, tel.: 041/549-713

TELIČKO simentalke, staro 3 mesece, in suha metrska drva, sekana lansko jesen, bukova, hrastova in gabrova drva ter cepilec na sveder, primeren za manjši traktor, tel.: 041/225-500

ULEŽAN hlevski gnoj in kvalitetno seno ter otavo, tel.: 030/661-969

VZREJNE ŽIVALI

PRODOMO

10 DNI starega bikca ČB/CHA, tel.: 041/774-253

2 ČB bikca, stara 1 teden, tel.: 04/20-42-719, 031/334-896

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 031/253-521

BIKCA simentalca, starega 2 mesece in pol, tel.: 031/375-173

ČB BIKCE, stare 14 dni, tel.: 070/713-769

ČB BIKCA in ČB teličko, stara 10 dni, tel.: 04/25-61-600

KOKOŠI – jarkice, rjave, tik pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 040/130-979

OVCE, dobro rejene, za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 040/167-865

TELICE simentalke v 9. mesecu brejosti in suha bukova drva, tel.: 031/635-437

TELIČKO simentalke, staro 14 dni, tel.: 031/417-221

TELIČKO belgijsko plavo, težko 200 kg, tel.: 041/980-371

KUPIM

BIKCA simentalca ali mesne pasme, 2 do 4 mesece starega, za rejo, tel.: 04/25-22-610, 041/229-159

TRAKTOR in prikolico, lahko v okvari, tel.: 031/500-933

OSTALO

PRODOMO

OBNOVLJENI kotel za žganje, 60-litrski, in starinsko skrinjo, tel.: 031/736-059

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO izobraženo zobozdravniško asistentko z večletno prakso in znanjem nemščine za ordinacijo na Brnci (blizu Beljaka) v Avstriji. Pisne prijave na franz.samonig@aon.at. Dr. Franz Samonig, Rosentalstrase 39, Furnitz

IŠČEM

GLASBENI »Duo« isče delo za silvestrovanje in druge priložnosti, tel.: 031/595-163

DUO Rolo isče delo na zabavah, porokah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355

IŠČEM DELO: pomoč starejšim, bolnim in invalidnim osebam na domu, tel.: 040/800-978

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Tiho, kot si je sama želela, smo se v mislih poslovili od naše drage

VERONIKE BOGATAJ

Darja, Janez, Iza, Andraž, Robert, Maj, Timon, Tinkara, Nika in drugo sorodstvo
Kranj, 22. novembra 2014

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 90. letu starosti po hudi bolezni dotrpel naš dragi mož, ata, praded in brat

MAKSIMILJAN RANT

upokojenec Iskre Emeca

Pogreb bo v soboto, 29. novembra 2014, v družinskem krogu. Žara bo od 9. ure dalje na pokopališču v Bitnjah.

Žalujoci: žena Tilka, vnuka Luka in Urška z družino ter sorodniki

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

*Kadar živet je le še trpljenje,
ko se srce v brezup ustavlja,
smrt je takrat samo odrešenje,
vendar srce pretežko se poslavlja.*

ZAHVALA

V 65. letu starosti se je poslovil dragi brat, stric, svak in prijatelj
FRANE JELOVČAN
iz Hotemaž

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje, sv. maše in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za ganljivo petje, praporščaku in pogrebni službi Navček. Še posebej hvala Maji in Andreju za vse trenutke, ki so jih preživeli skupaj.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 81. letu starosti zapustil

ALOJZ RIBNIKAR

z Golnika

Od njega se bomo poslovili v soboto, 29. novembra 2014, ob 14. uri na pokopališču v Goričah. V petek od 10. ure leži v tamkajšnji mrliški vežici.

Žalujoci vsi njegovi
Golnik, november 2014

*Jaz sem že osvojil vrh,
na katerega vi še plezate,
zato ne žalujte, moji dragi,
jaz sem svoje delo dokončal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atija, ata, tasta in brata
JANEZA BRTONCLJA
22. 1. 1952–14. 11. 2014

se zahvaljujemo reševalni ekipi nujne prve pomoči Škofja Loka, osebju CIT-a Kliničnega centra Ljubljana, vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za nesebično pomoč v besedah in dejanjih, Jani za lepe aranžmaje, Ivanki in Andreju za molitev. Lepa hvala pogrebni službi Hipnos in gospodu župniku Milanu Turku za lepo pogrebno slovesnost, zahvala gospodu Bojanu Luskovcu za lepe in ganljive besede ob grobu. Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili.

Žalujoci: žena Irena, hči Mateja in sin Primož z družinama,
brata Vinko in Miha z družinama
Železniki, november 2014

ZAHVALA

*Zdaj zadnjič si legel k svojemu počitku,
in zadnjič zaprl si trudne oči,
bridkost pa boleče med nami odmeva,
ker vemo, da nihče te več ne zbudi.*

V 72. letu starosti se je od nas nepričakovano poslovil dragi mož,
ati, ata, brat, stric

SILVO BERGUŠ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, številnim znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami. Posebna zahvala velja gasilcem Cerkelj in reševalni postaji Kranj, ki so se trudili, da bi ga ohranili pri življenju. Zahvaljujemo se tudi nekdanjim sodelavcem Elektra Kranj, KN Cerklje, sodelavcem Eurocoma Kranj in Dolnova Kranj ter kolektivu Mravl'ca Ljubljana. Hvala tudi ge. Francki in g. Nandetu Podjedu za pomoč in molitve ter vaščanom za podarjene sveče maše. Hvala pogrebni službi Jerič Dvorje, g. župniku Stanetu Gradišku za lepo opravljen obred, nosačem, pevcem in trobentaču. Hvala za vsa izrečena iskrena sožalja, podarjene sveče in cvetje. Še enkrat iskrena hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga imeli radi in ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Vsi njegovi
Pšata, november 2014

Z žalostjo sporočamo, da nas je prezgodaj zapustil dolgoletni sodelavec

MILAN HRIBAR

uslužbenec Mobilnega oddelka Carinskega urada Jesenice

Od njega se bomo poslovili v petek, 28. novembra 2014, ob 15. uri
na pokopališču na Blejski Dobravi.

Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovljni vežici št. 3
na tamkajšnjem pokopališču.

Uslužbenci Finančne uprave Republike Slovenije

*Jaz sem že osvojila vrh,
na katerega vi še plezate,
zato ne žalujte, dragi moji,
jaz sem svoje delo že opravila.*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

ANGELE ŽONTAR

roj. Čarman

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji v času njene bolezni in ob njeni smrti stali ob strani, nam izrekli sožalje, se od nje poslovili, darovali cvetje, sveče, darove za svete maše in sodelovali na pogrebni slovesnosti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

ANDREJ HABJAN

po domače Mavžarjev ata iz Breznice

Najlepša hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter svete maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete pesmi in pogrebni službi Akris. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Vsi njegovi
Breznica pod Lubnikom, november 2014

*Ko prebujalo se je jutro,
tihu si odšel,
zdaj naš dom ovit
je v črnino, obup, žalost
in neizprosno bolečino.*

ZAHVALA

V 59. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

ANTON KONC

Bil si boj z boleznijo, ki pa si ga žal kljub veliki podpori družine, sorodnikov in prijateljev izgubil. V življenju se zlepa nisi predal, bolezen pa je bila močnejša od tvoje močne volje po ozdravitvi. Radi bi se zahvalili vsem, ki ste nam v teh težkih dneh tako ali drugače pomagali, z nami delili zadnje dneve z njim ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

V SPOMIN

MAJI IN MARJANU ŽNIDAR

iz Mengša

28. novembra 2014 je minilo enajst žalostnih let, odkar te ni več med nami. Pred petimi leti je odšel za teboj v večnost tvoj mož Marjan.

Ni je solze, ki bi ju obudila, in sile, ki bi ju v naš dom vrnila. Hvala vsem, ki zanju molite ob preranem grobu in ju ohranjate v lepem spominu.

Močno vaju pogrešamo, posebno otroci Kaja, Tea in Luka, oče Milan in mami Darinka ter družina Žnidar iz Mengša.

Počivajta v miru.

ANKETA

O kupovanju in branju knjig

SAMO LESJAK

V Cankarjevem domu v Ljubljani do nedelje poteka 30. slovenski knjižni sejem. Mimoidoče smo povprašali, koliko časa si še vzamejo za branje knjig ter ali katero tudi še kupijo.

Foto: Gorazd Kavčič

Katja Sajovic, Cerklje:

»Kolikor mi dopušča čas, z veseljem preberem kakšno dramo, roman ali biografijo znanih osebnosti. Z razvojem tehnologije so sedaj mnoge knjige dostopne tudi na spletu v elektronski obliki.«

Gašper Tavčar, Škofja Loka:

»Knjige si zlasti izposojam v knjižnici. Predvsem me zanimajo vohunski, kriminalni ter detektivski romani, po katerih večinoma snemajo tudi filmske uspešnice.«

Metka Okršlar, Kranj:

»Včasih sem brala več, sedaj pa si vzamem čas predvsem za kakšen zgodovinski roman. Knjižni sejem bo s pestro ponudbo prav gotovo zanimiv za vse generacije.«

Rajko Bernik, Žabnica:

»Sem ljubitelj knjižnih del ruskih klasikov, kot sta Tolstoj in Dostojevski. Prav zdaj grem v knjižnico, kjer me že čaka nekaj knjig domačih kakovostnih avtorjev, ki jih morda premalo cenimo.«

Manca Bašelj, Ljubljana:

»Berem predvsem svetovno beletristiko, denimo Marqueza, tako da se veselim obiska jubilejnega knjižnega sejma, na katerem literature tovrstnih klasikov, pa tudi sodobnih avtorjev, ne bo manjkalo.«

Smuča še pri devetdesetih

Med tistimi, ki komaj čakajo sneg in začetek smučarske sezone, je tudi Kamničan Franci Primožič, ki je minuli teden ponovno kupil letno smučarsko vozovnico za smučišče Krvavec. Nič nenavadnega, če mož ne bi dopolnil že devetdeset let.

JASNA PALADIN

Kamnik – »To pa res ni nič posebnega,« se z nami sprva ni strinjal Franci Primožič, a v isti sapi priznava, da svojih vrstnikov na smučišču ne srečuje (več) in da je res najstarejši. Medtem ko se številni, več desetletij mlajši od njega, že pri šestdesetih ali mnogo prej na smučeh ne počutijo več dovolj močnih, pa on še ne razmišlja, da bi jih postavil v kot.

Smuča že od malih nog, še posebej rad pa od sredine tridesetih let prejšnjega stoletja, ko se je družina, ki sicer izvira iz italijanske Gorice, preselila v Kamnik. Aktiven je bil v kamniškem smučarskem društvu, še posebej rad pa je, kot vsi Kamničani, smučal na Veliki planini, dokler se je gor še smučalo, pa tudi na Zelenici, kmalu pa se je navdušil nad Krvavcem, kjer je leta 1948 opravil tečaj za smučarskega vaditelja. »Zelo dobro se spominjam prve sedežnice, ki je bila še zelo preprosta, nadaljnji razvoj pa je bil sploh navdušujoč. Veliko sem presmučal tudi v Italiji in Avstriji, a Krvavec je zame preprosto tisto

Ob nakupu letne smučarske vozovnice na Krvavcu / osebni arhiv

pravo, zato zadnjih nekaj let, ko je to mogoče, kupim tudi letno vozovnico. Žena zaradi zdravstvenih težav smučati ne more več, zato na Krvavec hodim s prijateljico Erno Pahor, ki je prav tako Kamničanka. Ker njen sin dela na Krvavcu, ga vsako jutro pokliče in se pozanima, kakšne so na smučišču razmere, in če je vse v redu, se malo po 7. uri z avtom odpravim od doma,

jo spotoma poberem in ob 8. uri že smučava, vse do dvanajstih. Če se le da, je tako vsak dan, in tudi letos začne,« nam navdušen pripoveduje Franci Primožič, ki svoja leta dobro skriva. Prizna, da je za to zaslužno veliko športa, ki se mu posveča tudi na stara leta. Redno hodi na telovadbo, poleti veliko kolesari in hodi v gore.

»Dneva brez gibanja si ne predstavljam in hvaležen sem, da mi zdravje še služi. Res je smučanje postalo luksuz, ki si ga mnogi, sploh upokojenci, težko privoščimo, a sam se mu še ne nameravam odpovedati. V življenju sem dal skozi mnogo hudih stvari, zato mi je morda zdaj toliko lepše. Ne vem, koliko življenja še imam pred sabo, vem pa, da ga bom polno izkoristil,« še pravi devetdesetletnik.

Bliža se praznik Žirovnice

URŠA PETERNEL

Žirovnica – V Žirovnici začnejo sklop praznovanj ob občinskem prazniku, ki ga obeležujejo 3. decembra. Že danes, v petek, bodo v Osnovni šoli Žirovnica odprli razstavo slik, izbranih iz Prešernovih slikarskih kolonij. Jutri, v soboto, bo v Prešernovi rojstni hiši potekal Literarni triatlon Slovenska pisateljska pot, v kulturnem programu bo nastopil Alexander Mežek. V nedeljo bo prav tako v Prešernovi rojstni hiši predstavitev knjige Antona Koselja Tudi to je naša

in moja zgodovina, v ponedeljek pa bo Večer domačih pesnic in predstavitev zbirke pesmi Moj svet Anke Marzidovšek. V ponedeljek bo v Čopovi rojstni hiši tudi projekcija arhivskih filmov Dr. France Prešeren in O Vrba. V torek bodo v fotogaleriji odprli fotografsko razstavo Naj fotografije občine Žirovnica 2014. V sredo, na sam praznik, bo v Prešernovi rojstni hiši najprej prireditev Zdravljica skozi štiri ilustratorje, ob 19. uri pa v Dvorani pod Stolom še osrednja proslava ob prazniku s podelitvijo občinskih priznanj.

Slavko Avsenik praznuje 85 let

Begunje – Pred dvema dnevoma, v sredo, 26. novembra, je 85 let dopolnil Slavko Avsenik, ki je skupaj s svojim bratom Vilkom tlakoval pot narodno-zabavni glasbi v Sloveniji. Brata se podpisujeta pod znane uspešnice, kot sta zelo priljubljeni Na Golici in Otoček sredi jezera, ustvarila pa sta skoraj tisoč skladb. Sodelovala sta s številnimi izjemnimi glasbeniki, tako doma kot v tujini. Radovljiška občina je 60-letnico Avsenikove glasbe zaokrožila s postavitvijo kipa v krožišču na avtocestnem izvozu za Lesce, častljivo obletnico so proslavili tudi s številnimi glasbenimi dogodki, glasbeno tradicijo pa s svojim ansamblom nadaljuje Slavkov vnuk Sašo Avsenik. Slavko še vedno rad sede za klavir in komponira.

Testiranje na HIV tudi v Kranju

Kranj – Ob Evropskem tednu promocije testiranja na HIV in ob svetovnem dnevu AIDS-a prvega decembra bodo v ponedeljek izvedli brezplačna anonimna testiranja na virus HIV tudi v ambulanti Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Območni enoti Kranj od 13. do 17. ure. Izvidi bodo znani že naslednji dan do dvanajste ure.

vremenska napoved

Oblačno bo, tu in tam bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. Količina padavin bo majhna. V nedeljo zvečer se bodo padavine začele krepiti.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

3/7 °C

SOBOTA

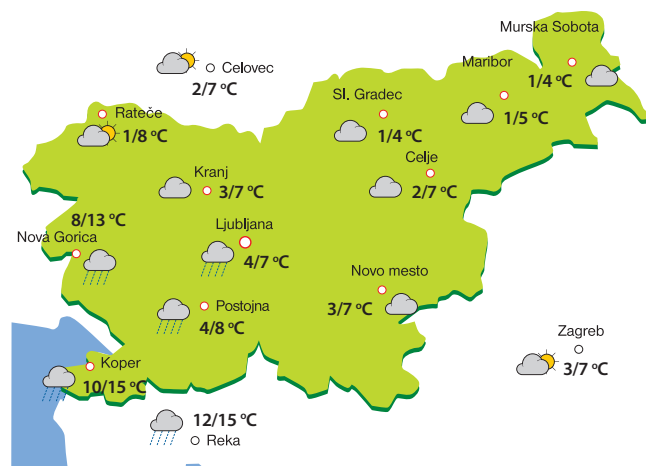

5/8 °C

NEDELJA

6/7 °C

[f](#) [t](#)
RADIO KRANJ 97.3
 E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si
 ☎ 04 / 28 12 220 - 051 303 505
GORENJSKI megasrček